

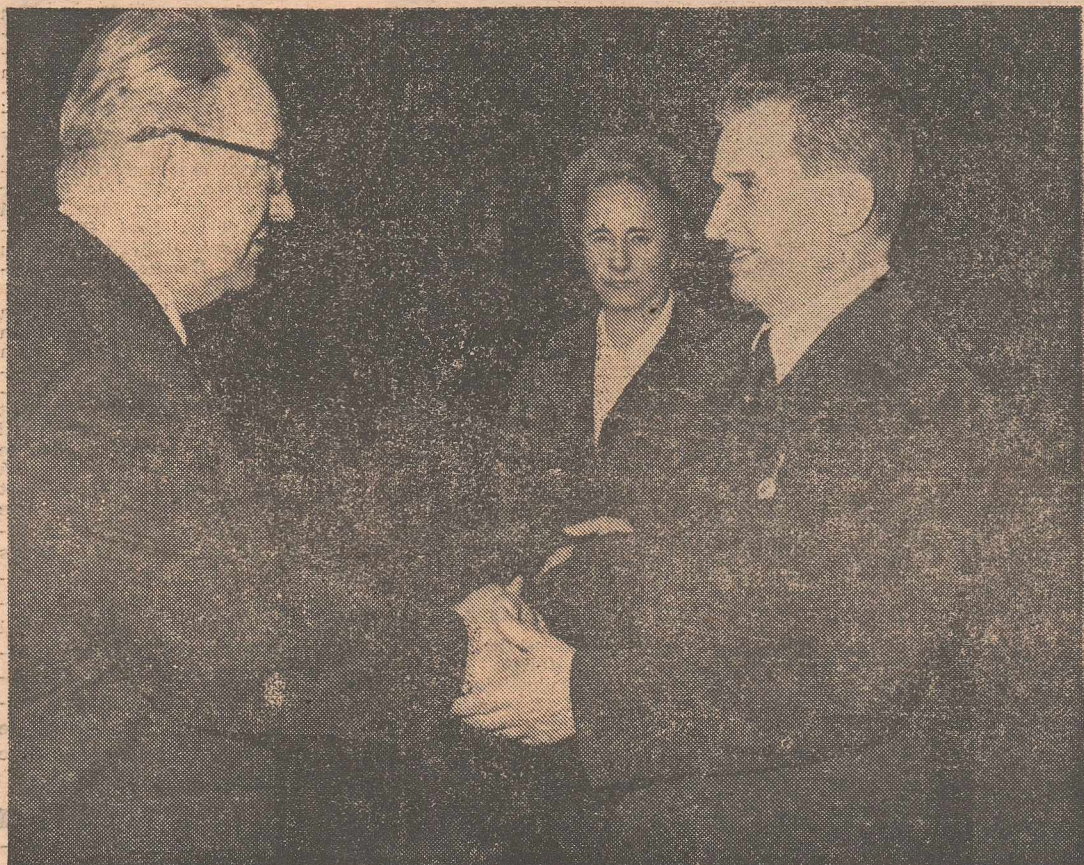
Într-o emoționantă atmosferă
de înaltă trăire patriotică,
în deplină unitate
de gând și simțire

Țara și-a sărbătorit Eroul

Adunarea solemnă omagială și grandioasa manifestare populară din inima Capitalei —
vibrantă expresie a sentimentelor de nețărmurită dragoste, recunoștință și încredere
ale întregului nostru popor față de cel mai iubit fiu și brav conducător al națiunii române

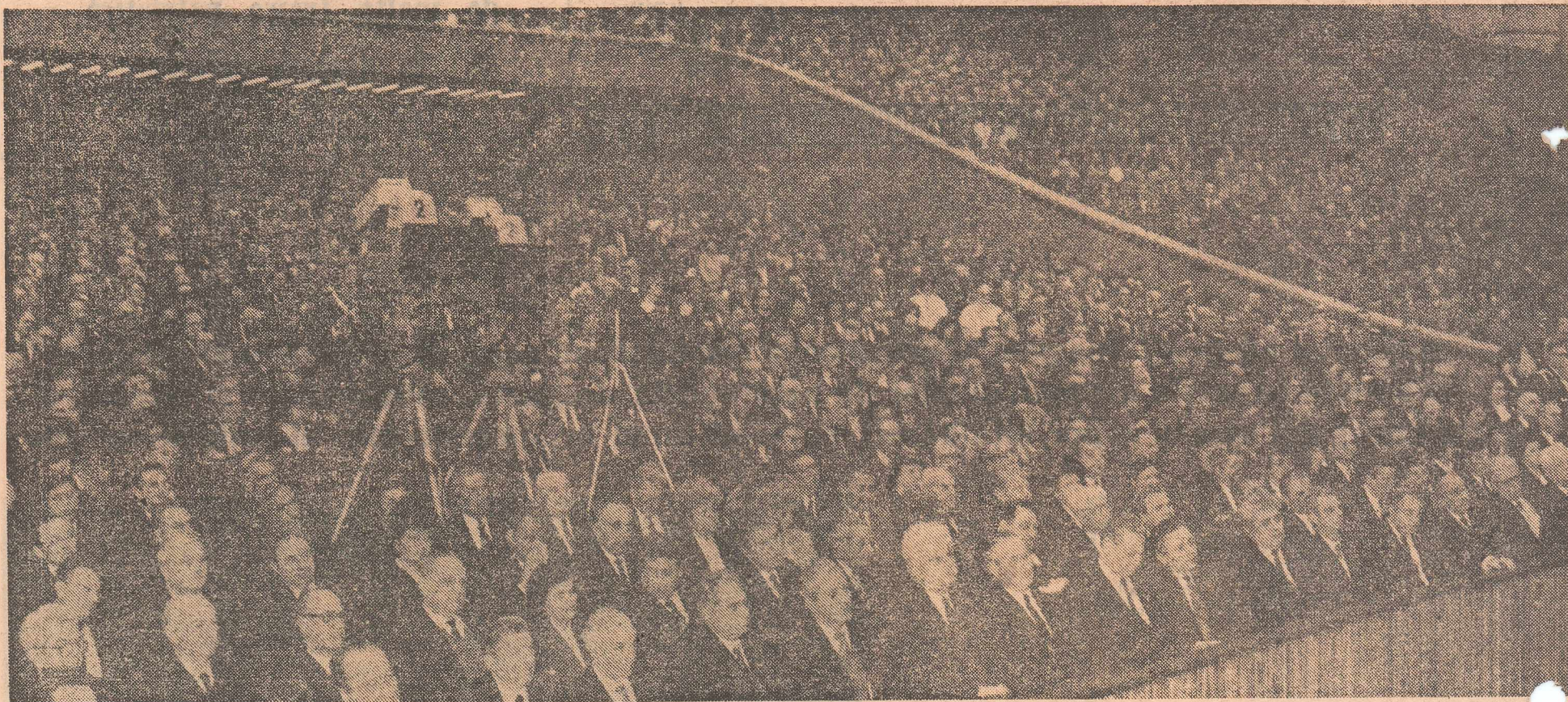
SALA
DE
LECTURĂ

Nu există și nu poate
exista pentru un revolu-
ționar o satisfacție mai
mare decât aceea de a fi
participant activ la reali-
zarea năzuințelor po-
porului de bunăstare, de
libertate, de fericire!

Tovarășului
NICOLAE CEAUȘESCU
i-au fost conferite
Titlul de Onoare Suprem
„EROU AL REPUBLICII
SOCIALISTE ROMÂNIA“,
Ordinul
„Victoria Socialismului“
și Medalia Jubiliară

Zi de luminoasă și vibrantă sărbătoare

Intr-o atmosferă de entuziasm, de bucurie și de încredere în viitor, întreaga țară a sărbătorit a 70-a aniversare a zilei de naștere și împlinirea a peste 55 de ani de activitate revoluționară a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România. Sărbătorindu-l pe tovarășul Nicolae Ceaușescu, ctitorul României moderne, strălucitul gânditor și militant revoluționar, erou al păcii în întreaga lume, poporul nostru a adus omagiul său fierbinte unei vieți pilduitoare de slujire înflăcărată a cauzei propășirii patriei, de eroică abnegație comunistă, unei vieți consacrate fericirii și binelui națiunii române și întregii omeniri.

Un eveniment important al momentului aniversar l-a constituit adunarea, solemnă omagială care s-a desfășurat la Sala Palatului Republicii, festivitate organizată de Comitetul Central al Partidului Comunist Român, Consiliul de Stat, Guvernul Republicii Socialiste România, Marea Adunare Națională și Frontul Democrației și Unității Socialiste. Cei prezenți în sală au salutat pe tovarășul Nicolae Ceaușescu cu îndelungi și puternice aplauze, cu urale și ovații. Exprimând gândurile și sentimentele întregii națiuni, participanții la adunare au exprimat urarea fierbinte pe care toți fiii României o adresează conducătorului partidului și statului cu prilejul zilei sale de naștere. Împreună cu tovarășul Nicolae Ceaușescu, cu tovarăsa Elena Ceaușescu, în prezidiul adunării solemne omagiale au luat loc membrii Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., membri de partid cu stagiul din ilegalitate, reprezentanți ai tuturor organismelor democrației noastre muncitorești-revoluționare, ai organizațiilor de masă și obștești, delegații ale tuturor județelor și a municipiului București, activiști de partid și de stat. Erau de față șefii misiunilor diplomatice acreditate la București, precum și corespondenții ai presei de peste hotare.

Ilustrului sărbătorit - l-a fost înmănat Mesajul omagial de felicitare adresat tovarășului Nicolae Ceaușescu de Comitetul Central al Partidului Comunist Român, Consiliul de Stat, Guvernul Republicii Socialiste

România, Marea Adunare Națională și Frontul Democrației și Unității Socialiste. În același cadru, tovarășului Nicolae Ceaușescu i-au fost înmăinate Titlul de Onoare Suprem „Erou al Republicii Socialiste România”, Ordinul „Victoria Socia-

a patriei și poporului român, a cauzei socialismului și păcii. Tovarășii din conducerea partidului și statului, precum și membrii de partid cu stagiul din ilegalitate aflați în prezidiu l-au felicitat călduros pe sărbătorit. Asistența a ovaționat îndelung

organizațiilor județene de partid, ale tineretului, pionierilor și școlimilor patriei.

Primit cu multă însuflețire, cu cele mai alese sentimente de dragoste și stimă, a luat cuvântul tovarășul Nicolae Ceaușescu. Cuvântarea secreta-

locutori ai Capitalei — reprezentanți ai puternicelor colective muncitorești, ai tuturor oamenilor muncii din cele mai diferite domenii de activitate — au venit să exprime tovarășului Nicolae Ceaușescu întreaga lor dragoste, stimă și recunoștință, să-i adreseze cele mai calde urări de ani mulți în sănătate și putere de muncă, noi și mărețe împliniri în activitatea de înaltă răspundere ce o desfășoară în fruntea partidului și a statului, spre binele României, al întregului popor. Formind un adevărat culoar viu, zeci de mii de bucureșteni au scandat cu însuflețire „Ceaușescu — La mulți ani!”. Mari coruri muncitorești, ale tineretului și studenților au intonat cîntece patriotice, revoluționare. În Piața Republicii au răsunat cunoscutele cîntece „Partidul — Ceaușescu — România” și „La mulți ani cu sănătate!”. În semn de profundă cinstire și prețuire, în numeroase rînduri grupuri de tineri, pionieri și școlimi ai patriei au oferit tovarășului Nicolae Ceaușescu, tovarăsei Elena Ceaușescu, buchete de flori. Ansambluri artistice de amatori au întregit prin cîntec și joc atmosfera acestei sărbătoriri. Adresîndu-se celor prezenți, conducătorul partidului și statului a spus: „Vă mulțumesc foarte mult pentru această manifestare prietenească, în care văd expresia încrederii întregului popor în partid, în politica sa, care corespunde intereselor întregii națiuni. Vă urez încă o dată tuturor, întregului nostru popor, succese tot mai mari în întreaga activitate, împlinirea tuturor năzuințelor de mai bine. Multă sănătate și fericire! Să acționăm cu toată hotărîrea pentru înaintarea României spre comunism!”.

Adunarea solemnă și marea manifestație populară din Piața Republicii au exprimat, prin întreaga lor desfășurare, hotărîrea tuturor cetățenilor României de a urma neabătut exemplul luminos al vieții și activității tovarășului Nicolae Ceaușescu, cu convingerea că cel mai prețios omagiu ce-l pot aduce conducătorului iubit este angajarea lor fermă de a înfăptui în mod exemplar, strîns uniți în jurul partidului, al secretarului său general, obiectivele stabilite de Congresul al XIII-lea și de Conferința Națională ale partidului, Programul de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și de înaintare a României spre comunism.

ION DUMBRĂVA ■

lismului” și Medalia Jubiliară, conferite prin Hotărîre-Decret a Comitetului Politic Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român și a Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, în semn de profundă și aleasă prețuire pentru prodigioasa activitate desfășurată în slujba partidului,

pe tovarășul Nicolae Ceaușescu, reafirmînd înalta cinstire pe care întregul partid, întreaga națiune o dau îndelungatei sale activități revoluționare. În continuare, conducătorul partidului și statului a fost felicitat de delegații ale ministerelor și ale altor instituții centrale, ale

rului general al partidului, președintele Republicii, a fost urmărită cu cel mai viu interes, fiind subliniată în repetate rînduri cu îndelungi și puternice aplauze, urale și ovații.

Aceeași atmosferă de mare sărbătoare s-a regăsit în Piața Republicii, unde zeci de mii de

„Forța invincibilă a partidului constă în nivelul politic și ideologic, în concepția sa științifică, revoluționară, în unitatea de nezdruccinat, dar și în strinsa legătură a partidului cu poporul.”

CUVÎNTAREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

Dragi tovarăși,

Sînt profund emoționat de marea adunare solemnă, de toate manifestările organizate în vederea aniversării zilei mele de naștere și deosebi a peste 55 de ani de activitate revoluționară în mișcarea muncitorească, în rîndurile Uniunii Tineretului Comunist și ale gloriei noastre partid comunist. (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandează îndelung: „Ceașescu — La mulți ani!”).

De aceea mi-e greu, mi-e tare greu să găsesc cele mai alese cuvinte pentru a exprima tot ce aș vrea să spun în aceste momente deosebite pentru mine. (Aplauze prelungite). În aceste împrejurări sărbătorești, gîndurile mele se îndreaptă, în primul rînd, către marele nostru partid, forța politică conducătoare a întregii națiuni, care își îndeplinește cu cînstă misiunea sa istorică, către minunata noastră clasă muncitoare și toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, către tărînime, intelectualitate, către întregul nostru popor, cărora le mulțumesc din toată inima pentru manifestările de dragoste și încredere și le adresez, totodată, cele mai bune urări de noi și noi realizări, de împliniri în muncă și viață, în dezvoltarea continuă a patriei noastre și ridicarea ei pe noi culmi de progres și civilizație. (Aplauze și urale prelungite; se scandează îndelung „Ceașescu — România, stîmna noastră și mîndria!” „Ceașescu și poporul!”).

Mulțumesc în mod călduros Comitetului Central al partidului, Consiliului de Stat, guvernului, Marii Adunări Naționale și Frontului Democrației și Unității Socialiste pentru felicitările, urările și aprecierile la adresa activității mele, cuprinse în mesajul ce mi-a fost adresat. Toate aceste aprecieri le consider o reafirmare a justetei liniei generale a partidului, elaborată în mod colectiv de organele conducătoare ale partidului și statului, de întregul nostru partid, precum și a justetei activității practice a tuturor oamenilor muncii, de făurire a socialismului și edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate, de înaintare neabătută a României spre visul de aur al omenirii, spre comunism! (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandează îndelung „Ceașescu — La mulți ani!”, „Ceașescu — P.C.R.!” „Ceașescu și poporul!”).

De asemenea, mulțumesc călduros pentru titlul de „Erou al Republicii Socialiste România” și pentru înalte distincții ce mi-au fost acordate, pe care le consider ca o apreciere a activității mele în slujba partidului și poporului, a cauzei socialismului și păcii, o cînstire a partidului în care am desfășurat întreaga mea activitate. (Aplauze și urale puternice, prelungite).

Aceleași calde mulțumiri adresez tuturor comitetelor județene și organizațiilor de partid pentru mesajele ce mi-au fost

adresate. Totodată, adresez cele mai vii mulțumiri tuturor organizațiilor de masă și obștești, organelor de stat, organelor democrației muncitorești revoluționare pentru mesajele de felicitare și urările ce mi-au fost adresate cu acest prilej. (Aplauze puternice).

În mod deosebit doresc să adresez cele mai vii mulțumiri pionierilor și șoimilor patriei, tineretului patriei noastre, pentru cuvintele calde ce mi le-au adresat, care mi-au reamintit într-un fel de perioada de mai bine de 55 de ani cînd mi-am început activitatea mea ca revoluționar.

Astăzi, copiii patriei noastre au asigurat tot ce e necesar pentru învățătură, pentru viață, pentru un viitor liber, luminos; pot să gîndească spre visul de aur — comunismul, să-și propună și să realizeze cele mai mărețe visuri. Merită ca pentru viitorul națiunii noastre, pentru viitorul copiilor patriei noastre, pentru viitorul tuturor națiunilor și copiilor de pretutindeni să facem totul pentru o lume mai bună, a păcii și colaborării! (Aplauze și urale puternice; se scandează îndelung „Ceașescu — La mulți ani!”).

Toate aceste manifestări, aprecieri și felicitări ce mi-au fost adresate cu prilejul aniversării îndelungatei activități revoluționare le consider ca o expresie a faptului că în cei peste 55 de ani de activitate revoluționară, de comunist, am îndeplinit întotdeauna misiunile încredințate de partid, de popor, am servit în toate împrejurările cauza socialismului, a comunismului, interesele generale ale națiunii noastre, cauza independenței și suveranității României, a păcii și colaborării internaționale. (Aplauze și ovale prelungite. Se scandează cu putere „Ceașescu — La mulți ani!”).

Dragi tovarăși,

La aniversarea a 70 de ani de viață, mai cu seamă a peste 55 de ani de activitate revoluționară, gîndurile mele se duc cu multe decenii în urmă. De aceea, consider necesar să mă refer, chiar și foarte pe scurt, la unele evenimente importante din istoria patriei și a partidului nostru. Este bine cunoscută lupta îndelungată a poporului nostru, a forțelor celor mai progresiste, a mișcării muncitorești-revoluționare pentru formarea națiunii române, a limbii și culturii române, a statului național unitar. În întreaga această activitate poporul a reprezentat întotdeauna o adevărată forță motrice care a asigurat dezvoltarea națiunii și a patriei noastre, înaintarea ei pe calea progresului. Poporul este deci adevăratul făuritor al istoriei, al patriei noastre! Lui trebuie să-i aducem toate mulțumirile și cînstirea! (Aplauze și urale puternice; se scandează îndelung „Ceașescu și poporul!” „Ceașescu — La mulți ani!”).

Vreau să fiu bine înțeles. Nu neg rolul activiștilor, al personalităților din istoria patriei, al forțelor înaintate, dar toți aceștia nu ar fi putut realiza nimic fără sprijinul poporului, fără unitatea întregii noastre națiuni și hotărîrea ei fermă de a-și făuri un viitor liber, independent. (Aplauze puternice).

Înfăptuirea statului național unitar în 1918 a deschis o nouă perspectivă dezvoltării forțelor de producție, dezvoltării generale a țării noastre.

Trebuie să spunem însă deschis că așteptările clasei muncitoare, ale tărînimii, intelectualității, practic ale întregului popor, nu s-au putut realiza datorită politicii claselor exploatare burghezo-moșieresti, a puternicei dominații imperialiste asupra României.

Astfel, la sfîrșitul celui de-al treilea deceniu și începutul celui de-al patrulea, situația în România devenea tot mai grea. Asuprirea moșierilor și capitaliștilor era agravată și mai mult de dominația monopolurilor imperialiste străine, care dețineau mai mult de 50 la sută din economia națională.

În aceste împrejurări, lupta maselor populare împotriva asupririi și dominației străine a cunoscut o amploare deosebită. Mișcarea muncitorească, deosebi Partidul Comunist Român, creat la începutul deceniului al III-lea, avea un rol tot mai important în organizarea și conducerea luptelor de clasă împotriva asupririi sociale și naționale, împotriva dominației străine.

Este necesar de subliniat faptul că înrăutățirea situației din România era strîns legată de mara criză economică mondială, care a cuprins întreaga omenire și a avut urmări deosebite de grave și în țara noastră.

În aceste împrejurări, am intrat în mișcarea muncitorească revoluționară, apoi în rîndurile Partidului Comunist Român. Am venit în București în 1929, iar în 1930 am intrat în mișcarea sindicală a tineretului, în Uniunea Tineretului Comunist și, în 1933, am devenit membru al Partidului Comunist Român. (Aplauze puternice, prelungite).

Aceștia au fost ani de puternice lupte de clasă dar și de intensificare a activității, a luptei împotriva fascismului și a pericolului de război. Pe plan internațional, erau anii ascensiunii fascismului, al instaurării dictaturii naziste în Germania. În România, agentura hitleristă, Garda de Fier, își intensifica acțiunile teroriste împotriva forțelor muncitorești, democratice. Inclusiv a unor oameni politici mai democrați din rîndurile burgheziei. I-a revenit Partidului Comunist Român răspunderea, dar și cînstea de a se ridica cu toată fermitatea în apărarea intereselor maselor populare, ale întregii națiuni, în lupta împotriva fascismului, a pericolului de război. (Aplauze puternice, prelungite).

Puternicele greve muncitorești din 1932 și 1933, între care marile greve din Plo-

iești și grevele cefeștilor din București — februarie 1933 — au demonstrat cu putere capacitatea organizatorică a Partidului Comunist, au arătat că forța cea mai consecventă de luptă împotriva fascismului și pentru democrație o reprezintă clasa muncitoare, în alianță cu tărînimea, cu intelectualitatea progresistă, unitatea tuturor forțelor muncitorești și democratice.

Merită de subliniat importanța politică a grevelor din februarie 1933, care au fost primele mișcări de masă din Europa după venirea la putere a hitlerismului în Germania. Ele au demonstrat că numai clasa muncitoare și forțele antifasciste, acționînd în strînsă unitate, pot să bazeze calea fascismului, pot să asigure dezvoltarea democratică a societății, să împiedice războiul și să asigure pacea în lume. (Aplauze și urale puternice).

În aceste împrejurări, partidul mi-a încredințat munci de răspundere în conducerea tineretului antifascist și în cadrul Comitetului Național Antifascist, apoi în conducerea unor organizații de tineret din unele regiuni ale țării.

Astfel, ca mulți activiști ai partidului, am devenit revoluționar de profesie, consacîndu-mi întreaga activitate luptei revoluționare pentru eliberarea socială și națională, pentru apărarea independenței patriei, pentru cauza partidului, a poporului, a socialismului și comunismului. (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandează îndelung „Ceașescu — P.C.R.!” „Ceașescu și poporul!”).

Au fost ani de luptă grea, de arestări, de teroare și prigoană sălbatică. Atunci comuniștii se aflau în primele rînduri ale celor care au făcut totul și și-au dat chiar și viața pentru apărarea intereselor maselor populare, pentru apărarea democrației, a independenței țării, pentru asigurarea păcii.

Au urmat ani grei de închisoare, din care aproape doi ani și jumătate la Doftana. În închisoare, comuniștii au dat dovadă de fermitate, de dirzenie, ținînd în continuare sus steagul luptei revoluționare, și au transformat Doftana, ca și alte închisori, în adevărate universități revoluționare, de educație și formare revoluționară, patriotică a comuniștilor, a antifasciștilor. (Aplauze puternice, prelungite).

În țară se dezvoltă puternic Frontul Popular, unitatea clasei muncitoare, a forțelor democratice și patriotice.

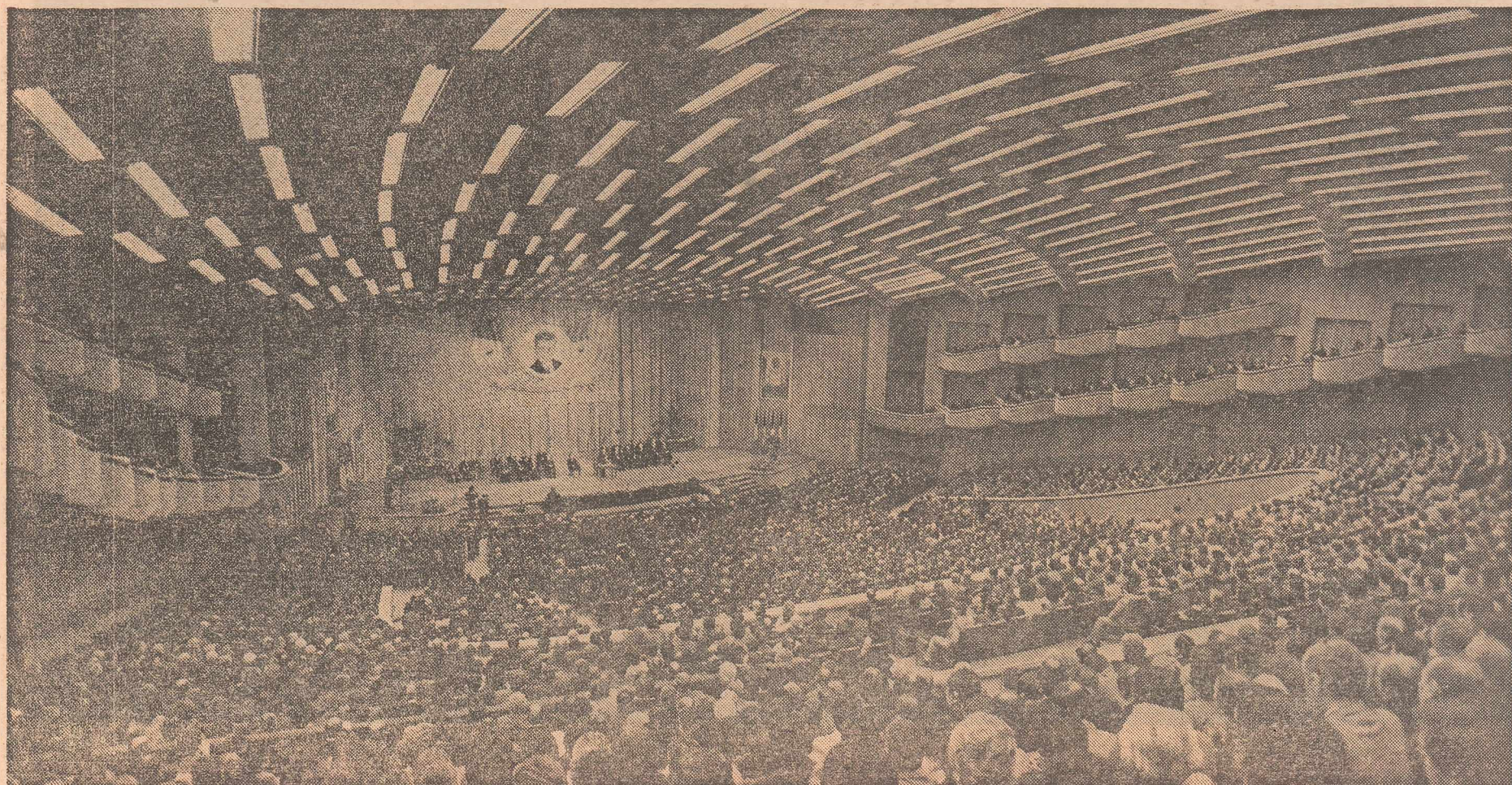
În același timp, situația mondială devenea tot mai grea. Germania hitleristă a trecut la ocuparea Austriei, apoi a Cehoslovaciei, acționînd cu toate forțele în direcția unui nou război mondial.

În aceste împrejurări, în România avea loc o puternică luptă între două tendințe diametral opuse — între forțele realiste, în rîndul cărora mișcarea mun-

(Continuare în pagina 4)

„Privim cu îndreptătită mândrie la tot ce am realizat sub conducerea partidului în construcția socialistă și dezvoltarea patriei noastre!”

CUVÎNTAREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

(Urmare din pagina 3)

citorească, partidul comunist ocupa un loc important, și forțele reacționare, fasciste, care acționau pentru a arunca România în război, alături de Germania nazistă.

Trebuie să menționăm faptul că în primăvara anului 1939, odată cu ocuparea Cehoslovaciei, în România a fost decretată mobilizarea generală. A urmat marea demonstrație de la 1 Mai 1939, care a reprezentat prima manifestare de asemenea amploare din Europa, după ocuparea Cehoslovaciei, în care poporul român, s-a ridicat cu hotărâre împotriva fascismului, a războiului, pentru apărarea independenței și integrității României. (Aplauze puternice, prelungite).

Lipsa de unitate deplină în rândurile forțelor muncitorești, democratice din țara noastră, dar și evoluția situației mondiale, compromisurile și capitularea rind pe rind în fața Germaniei hitleriste, au împins întreaga omenire — deci și România — spre război, spre catastrofă.

Instaurarea dictaturii militarofasciste în țara noastră a reprezentat nu numai un regim de teroare sălbatică împotriva forțelor democratice, progresiste, a întregului popor, dar și trădarea intereselor vitale naționale ale întregii națiuni.

Pe plan internațional au avut loc noi evenimente grave. A fost ocupată Polonia. Germania hitleristă a impus României Dictatul de la Viena, prin care o parte din teritoriul țării a fost ocupat de Ungaria horthystă. România a fost aruncată astfel în războiul antinațional, împotriva Uniunii Sovietice, alături de Germania hitleristă.

În această situație deosebit de gravă pentru însăși existența patriei noastre, Partidul Comunist Român a fost singura forță consecventă care s-a ridicat împotriva Dictatului de la Viena, pentru apărarea integrității și suveranității României, care a luptat cu hotărâre împotriva dictaturii militarofasciste, împotriva războiului antisovietic.

Se poate vorbi mult — și se poate scrie și mai mult — despre evenimentele din această perioadă. Dar viața, adevăratul judecător, a demonstrat cu putere că nici o înțelegere realizată cu Germania hitleristă nu a servit păcii și independenței popoarelor, ci, dimpotrivă, toate acestea au constituit în realitate un puternic sprinț în pregătirea războiului, care a costat atât de mult omenirea și, în primul rând, Uniunea Sovietică.

Împreună cu mulți activiști ai partidului nostru am fost participant activ la multe din aceste evenimente și mai cu seamă la lupta fermă a partidului, a forțelor revoluționare împotriva războiului,

pentru apărarea intereselor supreme ale țării noastre, a integrității și independenței României. (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandează îndelung „Ceașescu — P.C.R.!", „Ceașescu — România!").

Dragi tovarăși,

În toată perioada războiului, Partidul Comunist Român a acționat cu întreaga hotărâre pentru realizarea unității clasei muncitoare, a tuturor forțelor progresiste, antifasciste, pentru realizarea puternicului front antifascist și antirăzboinic.

După cum este bine cunoscut, victoria revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă, a deschis o nouă eră în istoria României. Partidul nostru s-a angajat cu toate forțele în organizarea luptei pentru eliberarea deplină a țării și participarea activă, alături de armatele sovietice, la războiul împotriva cotropitorilor străini, împotriva fascismului până la victoria finală. (Aplauze puternice, prelungite).

În același timp, partidul și-a concentrat forțele pentru organizarea sa, a Uniunii Tineretului Comunist, a sindicatelor și a altor organizații obștești, pentru trecerea la înfăptuirea unor profunde transformări democratice în țară.

Totodată, încă în timpul războiului împotriva fascismului, s-a trecut, din inițiativa Partidului Comunist Român, la înfăptuirea reformei agrare, iar la 6 Martie 1945 s-a instaurat primul guvern democratic, care a asigurat dezvoltarea pe o cale nouă a țării noastre, realizarea unor importante reforme sociale și naționale care au deschis calea trecerii la înfăptuirea revoluției socialiste.

La Conferința Națională a partidului din decembrie anul trecut am făcut un larg bilanț asupra schimbărilor petrecute în România, al stadiului actual în care se găsește astăzi patria noastră. De aceea nu doresc să mă refer din nou la toate acestea.

Merită însă de subliniat că, într-o perioadă scurtă, în România s-au produs asemenea transformări revoluționare care reprezintă mai multe etape istorice de dezvoltare, de la orinduirea burghezo-moșierească, la societatea socialistă multilateral dezvoltată pe care o edificăm cu succes în România. Au fost ani grei de luptă și muncă, dar am ieșit victorioși! (Aplauze puternice, prelungite; se scandează îndelung: „Ceașescu și poporul!").

În această perioadă, țara noastră s-a transformat dintr-o țară agrară, cu o industrie slabă, într-un puternic stat in-

dustrial-agrar, cu o industrie puternică, organizată pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, cu o agricultură socialistă în plină dezvoltare.

S-au dezvoltat puternic știința, învățămîntul, cultura, s-a asigurat ridicarea continuă a nivelului de trai material și spiritual al poporului — țelul suprem al politicii partidului, esența societății socialiste multilateral dezvoltate pe care o edificăm cu succes în România. (Aplauze puternice, prelungite, se scandează îndelung „Ceașescu, România — stîmna noastră și mîndria!").

Merită de subliniat, în mod deosebit, marile realizări înfăptuite după Congresul al IX-lea al partidului, care a deschis calea afirmării forțelor creatoare ale clasei muncitoare, țărânilor, intelectualității, ale întregului nostru popor. Am pornit de la necesitatea înțelegerii și aplicării creatoare a legăturilor și adevărilor generale, universale valabile, la condițiile și realitățile din țara noastră, de la necesitatea că trebuie să renunțăm la dogme, la șabloane, că nu există și nu poate exista un model pentru edificarea societății socialiste, ca, de altfel, a oricărei alte societăți, că trebuie să studiem realitățile românești în stabilirea celor mai bune căi pentru asigurarea dezvoltării generale a țării. Dar, în același timp, am avut în totdeauna și vom avea permanent în vedere experiența practică, generală a construcției socialiste, a dezvoltării societății omenirii în general.

Oricine poate privi orasele și satele patriei noastre, înfățișarea generală a României. Am aplicat în dezvoltarea generală a patriei principiul repartizării forțelor de producție pe întreg teritoriul țării. Astfel, în toate județele s-au realizat și s-au dezvoltat, după Congresul al IX-lea, peste 180 de noi platforme industriale, mii și mii de întreprinderi industriale și din alte domenii. Practic, în toate județele patriei noastre — așa cum s-a subliniat la Conferința Națională a partidului — s-a realizat o dezvoltare armonioasă a industriei, agriculturii, a celorlalte sectoare de activitate, ceea ce asigură adevărată egalitate în drepturi, condiții de muncă și viață egale pentru toți cetățenii patriei noastre, perspectiva înfloririi României, a unei vieți tot mai fericite, a înfăptuirii reale a autoconducerii în toate domeniile. (Aplauze puternice, prelungite).

Am dezvoltat larg sistemul democrației muncitorești revoluționare, am pornit și pornim de la faptul că socialismul îl construim cu poporul și pentru popor, că dezvoltarea democrației muncitorești revoluționare, participarea activă a întregului popor la făurirea conștiinței a propriului său viitor, constituie factorul decisiv al făuririi socialismului și comunismului.

Așa cum am apreciat, în deplină unitate, la Conferința Națională a partidului, România se găsește astăzi într-un stadiu nou de dezvoltare. Pe baza hotărîrilor Congresului al XIII-lea, a Programului partidului, trebuie să acționăm

pentru înfăptuirea neabătută a obiectivelor privind trecerea României în stadiul de țară socialistă mediu dezvoltată, de ridicare a ei pe noi culmi de progres și civilizație. (Aplauze puternice, prelungite).

Toate mărețele realizări din anii construcției socialiste sînt rodul activității minunatei noastre clase muncitoare, a țărânilor, intelectualității, a muncii unite a întregului popor, care înfăptuiește neabătut politica partidului ce corespunde pe deplin intereselor vitale de bunăstare, de fericire a întregii națiuni! (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandează îndelung „Ceașescu — P.C.R.!", „Ceașescu și poporul!", „Ceașescu — La mulți ani!").

În anii de început ai construcției socialiste au fost mulți, în străinătate, care se îndoiu de capacitatea poporului nostru de a lichida într-un termen scurt înapoierea, dăr, din păcate, au fost chiar și în rîndurile noastre unii care priveau cu o anumită neîncredere în capacitatea creatoare a poporului nostru. Viața a demontat pe toți și a demonstrat că acest popor, care de două milenii și jumătate a trăit și anărat aceste meleaguri, a făurit, într-un timo record, o țară înaintată, modernă, demonstrînd forța sa creatoare, ceea ce constituie garanția viitorului luminos al patriei noastre! (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandează îndelung „Ceașescu și poporul!").

Iată de ce privim cu îndreptătită mîndrie la tot ce am realizat sub conducerea partidului în construcția socialistă și dezvoltarea patriei noastre! Știm că acestea le datorăm, așa cum am menționat, întregului nostru popor, dar trebuie să declar, ca o datorie de conștiință, că toate acestea le-am putut înfăptui datorită existenței glorioasei noastre partid comunist, care, de la înființarea sa, în momentele hotărîtoare, și-a îndepărtat cu cinste misiunea istorică de organizare a activității și luptei pentru revoluția socialistă, pentru dezvoltarea economico-socială pentru întărirea continuă a forței materiale a patriei, a independenței și suveranității României. (Aplauze și urale puternice; se scandează îndelung „Ceașescu — La mulți ani!").

Ca unul din vechii activiști, cu o îndelungată activitate în partidul nostru, pot să declar fără nici o reținere că partidul nostru a îndreptătit pe deplin încrederea poporului, că a acționat și a făcut totul pentru înălțarea și asigurarea și pentru dezvoltarea liberă și independentă a patriei noastre. (Aplauze puternice, prelungite).

Fără nici o îndoială, că, în toată această activitate îndelungată, au fost și lipsuri, s-au făcut și unele greșeli, dar ele se datoresc nu concepției revoluționare a partidului, nu principiilor științifice ale luptei revoluționare, ci lipsurilor, minusurilor unor activiști, unor cadre ale partidului. Dar, bazîndu-se tocmai pe concepția materialist-dialectică, pe principiile socialismului științific, partidul nostru a reușit să îndrepte la timp și să înlăture unele lipsuri, unele greșeli, să asigure

„Putem fi siguri că atita timp cît partidul nostru, activiștii de partid, comuniștii vor fi strîns legați de popor, vom fi de neînvîns!”

CUVÎNTAREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

mersul ferm înainte al patriei noastre pe calea socialismului și comunismului. (Aplauze puternice, prelungite).

Poate că unii pot spune că nu este cel mai potrivit moment, dar consider că este de datoria mea să aduc un omagiu tuturor activiștilor și militanților partidului nostru care, într-o formă sau alta, într-o perioadă sau alta, și-au adus o contribuție mai mare sau mai mică, pe măsura capacităților, la dezvoltarea generală a patriei noastre. (Aplauze puternice, îndelungate).

Dragi tovarăși,

Privim cu mîndrie la tot ceea ce am realizat. Pornind de la stadiul în care se găsește România astăzi, trebuie să privim cu încredere viitorul și să ne angajăm de a acționa cu întreaga răspundere, în spirit revoluționar, pentru înlăturarea neabătută a obiectivelor de dezvoltare economico-socială a patriei noastre. Să asigurăm poporului român un viitor demn, liber, o viață îmbelșugată, să acționăm pentru organizarea pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii a întregii activități economico-sociale!

Vorbind de noua gîndire în dezvoltarea omenirii, trebuie să pornim de la principiile revoluționare ale socialismului științific, dar și de la necesitatea de a așeza la baza întregii activități cele mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, ale cunoașterii umane în general.

Avem programe minunate, o perspectivă sigură pentru înlăturarea tuturor acestora, dar doresc, și în acest moment, să menționez că ne aflăm într-o asemenea etapă a dezvoltării societății omenești cînd, pentru a asigura progresul națiunii noastre, al întregii omeniri, se cere un spirit nou, revoluționar. În același timp, se cer o atitudine nouă și o înțelegere nouă a rolului științei și tehnicii în asigurarea progresului general al societății omenești. Se poate afirma, fără teama de a greși, că viitorul națiunii noastre, al omenirii este legat de dezvoltarea continuă a științei, a învățămîntului, de o gîndire nouă, revoluționară în toate domeniile! (Aplauze și urale puternice; se scandează îndelung „Ceașescu — P.C.R.!", „Ceașescu — La mulți ani!”).

Pentru înlăturarea în cele mai bune condiții a perspectivelor mărețe de dezvoltare a patriei noastre, este necesar să întărim tot mai puternic partidul, rolul său conducător în toate domeniile, unitatea și forța sa revoluționară invincibilă de acțiune, să intensificăm permanent activitatea politico-educativă de formare a omului nou, constructor conștient al socialismului și comunismului. Să nu uităm nici un moment că forța invincibilă a partidului constă în nivelul politic și ideologic, în concepția sa științifică, revoluționară, în unitatea sa de nezdruccinat, dar și în strînsa legătură a partidului cu poporul. Putem fi siguri că atita timp cît partidul nostru, activiștii de partid, comuniștii vor fi strîns legați de popor, vom fi de neînvîns! Numai astfel partidul își va putea îndeplini cu cîinste misiunea istorică de a conduce în continuare întreaga națiune spre o lume mai dreaptă și mai

bună, spre visul de aur — spre comunism! (Aplauze și urale puternice, îndelungate; se scandează îndelung „Ceașescu — România!", „Ceașescu și poporul!”).

Dragi tovarăși,

Așa cum am menționat, lupta împotriva fascismului, a războiului, lupta pentru pace a constituit dintotdeauna una din trăsăturile principale ale activității internaționale a partidului nostru. Întărirea solidarității și colaborării cu mișcarea comunistă și muncitorească, cu forțele antifasciste, progresiste și revoluționare de pretutindeni a reprezentat, în toate împrejurările, o caracteristică a activității comunistilor români.

Iată de ce consider necesar să afirm și acum, în aceste împrejurări, hotărîrea Partidului Comunist Român de a întări necontenit colaborarea și relațiile cu toate partidele comuniste și muncitorești, cu partidele socialiste, social-democrate, cu alte mișcări și partide democratice, în lupta pentru progres, pentru dezarmare și pace.

Vom întări neabătut relațiile cu țările socialiste, cu țările în curs de dezvoltare, precum și cu țările capitaliste dezvoltate în spiritul politicii de coexistență pașnică. Pornim de la faptul că în actualele împrejurări nu există decît o singură cale care să asigure dezvoltarea independentă și liberă, progresul fiecărei națiuni, și această cale este dezarmarea și pacea! (Urale și aplauze puternice).

Noua gîndire trebuie să pornească de la renunțarea cu desăvîrșire la politica de înarmare, de asigurare a altor națiuni și popoare, de la neamestecul în treburile interne.

Așa cum am menționat la Conferința Națională a partidului, România este hotărîtă să facă totul pentru a contribui la dezarmare, și în primul rînd la dezarmarea nucleară, pentru asigurarea păcii, a dreptului suprem al popoarelor la libertate și independență, la existență, la viață, la pace! (Aplauze și urale puternice; se scandează îndelung „Ceașescu — Pace!", „Dezarmare — Pace!”).

Semnarea Acordului dintre Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii cu privire la rachetele nucleare cu rază medie și mai scurtă de acțiune reprezintă un eveniment istoric, dar el nu constituie decît un prim pas pe calea înlăturării uriașelor stocuri de arme nucleare în stare să distrugă de mai multe ori întreaga omenire.

Iată de ce este necesar să intensificăm eforturile pentru realizarea de noi acorduri în direcția reducerii cu 50 la sută a armelor nucleare strategice, pentru oprirea experiențelor nucleare, pentru renunțarea la militarizarea Cosmosului, pentru trecerea la reducerea armelor convenționale în Europa și în întreaga lume. Mai mult ca oricînd este necesar ca toate statele și popoarele din Europa, din întreaga lume să-și unească forțele în această activitate.

Trebuie să acționăm pentru soluționarea tuturor problemelor pe calea tratativelor, pentru renunțarea cu desăvîrșire la forță și la amenințarea cu forță.

Situația economică mondială este deosebit de gravă. Prevederile pentru anul vii-

tor sînt sumbre. În mod deosebit țările în curs de dezvoltare se găsesc într-o situație de nesuportat.

Iată de ce este necesar să se acționeze cu toată hotărîrea pentru o soluție globală a problemelor subdezvoltării, și în primul rînd a problemei datoriei externe a țărilor în curs de dezvoltare, pentru organizarea, în cadrul Organizației Națiunilor Unite, a unei conferințe internaționale în aceste probleme. Trebuie să se asigure participarea tuturor statelor, fără deosebire de orînduire socială, la soluționarea problemelor internaționale complexe. Se impune să crească și mai mult rolul Organizației Națiunilor Unite și al altor organisme în viața internațională!

Situația internațională gravă și complexă impune ca o necesitate unirea tuturor forțelor pentru oprirea cursului periculos al evenimentelor spre război, spre catastrofa nucleară, spre înrăutățirea situației economice a țărilor în curs de dezvoltare.

Să acționăm pentru realizarea unor noi relații economice și politice, de prietenie și colaborare între toate popoarele, asigurînd dezvoltarea economico-socială liberă a fiecărei națiuni! Numai așa se va asigura viitorul omenirii, se va impune dezarmarea, se va asigura pacea! Numai așa se vor afirma o nouă gîndire și un nou mod de acțiune în soluționarea problemelor complexe internaționale, care să asigure un viitor liber, independent, de bunăstare și fericire tuturor națiunilor lumii! (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandează cu însuflețire „Ceașescu — P.C.R.!", „Ceașescu și poporul!”).

Dragi tovarăși,

Încă o dată, de la tribuna Marii Adunări Solemne, doresc să exprim cele mai calde mulțumiri Comitetului Central al partidului, tuturor organelor și organizațiilor de partid, organelor de stat, organizațiilor de masă și obștești, organelor democrației muncitorești pentru felicitările, urările și aprecierile ce mi-au fost adresate. Toate aceste manifestări la adresa activității mele le consider, totodată, adresate partidului, în rîndul căruia mi-am desfășurat și-mi desfășor întreaga activitate revoluționară, în slujba poporului, a socialismului și comunismului. (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandează îndelung „Ceașescu — P.C.R.!", „Ceașescu — La mulți ani!”).

Totodată, de la această înaltă tribună vă adresez vouă, tuturor participanților la adunare, Comitetului Central, organelor și organizațiilor de partid, organelor de stat, organizațiilor de masă și obștești, organelor democrației muncitorești revoluționare, urările cele mai bune de succes în întreaga activitate, de multă sănătate, de satisfacție și fericire! (Aplauze puternice, prelungite; se scandează cu însuflețire „Ceașescu și poporul!", „Ceașescu, România — stîmna noastră și mîndria!”).

Încă o dată, privind retrospectiv la întreaga mea activitate revoluționară de peste 55 de ani, trebuie să declar că au fost ani nu ușori, ani grei de muncă și luptă, dar și de multe satisfacții. Împreună cu mulți tovarăși din generația luptei ilegale și a revoluției, a construcției socialiste, am avut fericirea de a participa activ la realizarea mărețelor programe de făurire a socialismului în România, de ridicare a bunăstării materiale și spirituale a întregii națiuni. Nu există și nu poate exista pentru un revoluționar o satisfacție mai mare decît aceea de a fi participant activ la realizarea năzuințelor po-

porului de bunăstare, de libertate, de fericire! (Aplauze puternice, prelungite; se scandează îndelung „Ceașescu și poporul!”).

Acum, la aniversarea zilei mele de naștere și a peste 55 de ani de activitate revoluționară, doresc să declar din nou că dacă, prin abstract, ar trebui să reiau activitatea de la început, aș face-o ca și atunci, fără nici o reținere, cu încrederea deplină în cauza luptei revoluționare a partidului, fiind convins că numai și numai pe calea luptei revoluționare, în rîndurile Partidului Comunist, se pot lichida asuprirea, inegalitățile sociale și naționale, se poate asigura triumful celei mai drepte societăți din lume — a socialismului și comunismului — se poate asigura pacea! (Aplauze puternice, prelungite; se scandează îndelung „Ceașescu, România — stîmna noastră și mîndria!", „Ceașescu și poporul!", „Ceașescu — La mulți ani!”).

În aceste momente solemne, asigur Comitetul Central, partidul, întregul nostru popor că, și în viitor, voi face totul pentru realizarea Programului partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și de înaintare spre comunism, că nu voi precupeți nici un efort pentru a asigura dezvoltarea tot mai puternică a forțelor de producție, a patriei noastre socialiste, ridicarea continuă a bunăstării materiale și spirituale a întregii națiuni, întărirea forței materiale și spirituale a țării, a independenței și suveranității României! (Aplauze și urale prelungite; se scandează îndelung „Ceașescu și poporul!", „Ceașescu — P.C.R.!”).

Mă adresez tuturor tovarășilor de muncă și luptă, Comitetului Central, tuturor organelor de partid și de stat, ale democrației muncitorești-revoluționare, întregului nostru popor cu chemarea de a acționa într-o deplină unitate, de a face totul pentru realizarea mărețelor obiective de dezvoltare a patriei noastre și de ridicare a ei pe noi culmi de progres și civilizație, asigurînd întregii națiuni o viață demnă, liberă, un viitor luminos! (Aplauze și urale puternice; se scandează îndelung „Ceașescu — P.C.R.!", „Ceașescu și poporul!”).

Doresc să asigur, și în aceste momente solemne, pe toți prietenii noștri de peste hotare, toate statele și popoarele lumii că vor avea întotdeauna în poporul român un participant activ în lupta pentru o lume mai dreaptă și mai bună, pentru dezarmare, pentru pace și colaborare între toate națiunile lumii! (Aplauze și urale prelungite; se scandează îndelung „Ceașescu — pace!", „Ceașescu — România, pacea și prietenia!”).

Încă o dată, vă adresez tuturor — partidului, poporului — cele mai vii mulțumiri și totodată urarea de noi și noi succese în întreaga activitate în slujba partidului, a poporului! (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandează îndelung „Ceașescu și poporul!”).

Vă doresc tuturor, întregii noastre națiuni, împlinirea tuturor năzuințelor de mai bine, multă sănătate și fericire! (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandează îndelung „Ceașescu — P.C.R.!", „Ceașescu și poporul!", „Ceașescu — pace!", „Ceașescu — România, stîmna noastră și mîndria!", „Ceașescu — La mulți ani!”). Toți cei prezenți în sală se ridică în picioare și, într-o atmosferă de mare însuflețire și puternică unitate în jurul partidului, al secretarului său general, aclamă și ovacionează îndelung pentru cel mai iubit fiu al țării, conducătorul partidului și statului, tovarășul Nicolae Ceașescu).

MESAJUL OMAGIAL DE FELICITARE ADRESAT TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

de Comitetul Central al Partidului Comunist Român, Consiliul de Stat, Guvernul Republicii
Socialiste România, Marea Adunare Națională și Frontul Democrației și Unității Socialiste

**Mult stimate și iubite
tovarășe Nicolae Ceaușescu,**

Cu prilejul celei de-a 70-a aniversări a zilei dumneavoastră de naștere și al împlinirii a peste 55 de ani de eroică activitate revoluționară, dorim să vă adresăm, din adîncul inimilor noastre, în deplină unitate de gând și simțire cu întregul partid și popor, cele mai calde felicitări și urări de sănătate și fericire, de ani mulți și rodnici de viață, plini de mari satisfacții și realizări, nesecată putere de muncă, pentru a ne conduce mereu, prin vremi viitoare, cu aceeași clarviziune și cetezanță revoluționară, spre noi și mărețe victorii, spre împlinirea destinului socialist și comunist al scumpei noastre patrii.

În această zi aniversară — zi de luminoasă și vibrantă sărbătoare națională — însoțim urările noastre fierbinți cu cele mai alese sentimente de dragoste, stimă și profundă recunoștință pe care, asemenea tuturor fiilor țării, le nutrim față de dumneavoastră. Mult stimată și iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu — Erou între eroii neamului, patriot înflăcărat și revoluționar consecvent, strălucit gânditor și om politic de largă recunoaștere mondială, ce întrucați cu strălucire înaltele virtuți ale poporului român, idealurile sale de echitate și dreptate, de progres și prosperitate, de libertate socială și independență națională, conducătorul genial al mersului nostru neabătut înainte, spre împlinirea visului de aur al omenirii — comunismului.

Omăgindu-vă astăzi, mult stimată și iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu, națiunea română își omăgiază tot ce are mai valoros în istoria sa, voința seculară de a-și apăra și afirma ființa națională, de a lupta neobosit pentru binele și fericirea țării. Prin înalta cinstire adusă personalității dumneavoastră, poporul întreg cinstește gloriosul nostru partid comunist, patria socialistă, ale cărei idealuri de independență și progres le întrucați cu atita strălucire.

Constituie un mare și profund adevăr — pe care istoria națională l-a consemnat în paginile ei neperitoare — faptul că, din cei mai tineri ani ai vieții, dumneavoastră ați ales, cu fermitate și curaj, calea luptei pentru cauza celor mulți, pentru suveranitatea și independența țării, pentru transformarea revoluționară a societății românești și făurirea unei orinduii noi bazate pe deplină egalitate și echitate socială, pe dreptul sacru al poporului de a-și făuri liber propriul destin socialist și comunist.

Legat trup și suflet de glia străbună, demn continuator al marilor înaintași, ferm și neîfricat militant comunist, înzestrat cu o rară capacitate de a întui și înțelege imperativele vremii, v-ați afirmat încă de la începutul activității dumneavoastră revoluționare, prin dirigența, curajul și demnitatea cu care ați înfruntat, în anii grei ai ilegalității, prigoana și teroarea regimului burghez-moșieresc, rigorile odioaselor sale lagăre și închisori. Zdrobitorul rechizitoriu pe care le-ați rostit împotriva acuzatorilor, a exploatorilor și asupritorilor, acțiunile hotărâte pe care le-ați desfășurat împotriva fascismului și războiului sînt și vor rămâne întotdeauna pentru noi, ca și pentru generațiile viitoare, mărturie de cea mai înflăcărată și pilduitoare eutezanță comunistă. În toate marile momente revoluționare, în pregătirea, organizarea și asigurarea victoriei revoluției de eliberare socială și națională de la 23 August 1944, în ieșirea României din războiul nedrept dezlănțuit de Germania hitleristă și în participarea sa, cu toate forțele, la marile bătălii pentru zdrobirea deplină și definitivă a fascismului, în întregul proces de adîncă schimbări revoluționare din acea perioadă, v-ați afirmat cu strălucire înaltele dumneavoastră calități de militant comunist de partid și revoluționar, care a știut să pună, în orice împrejurare, mai presus de orice, interesele țării, ale poporului, ale independenței, suveranității și libertății patriei.

După victoria revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă, uriașa dumneavoastră activitate revoluționară s-a ilustrat, într-o deplină continuitate istorică, în luptele purtate de masele muncitoare, conduse de partid, pentru înfringerea forțelor reacționare și cucerirea puterii politice și economice, în întreaga operă de refacere și reconstrucție a economiei naționale, de democratizare a țării, de organizare a societății românești pe baze socialiste.

Abnegația și devotamentul pentru idealurile socialismului, gîndirea clarvăzătoare și nesecata putere de muncă — trăsături definitorii care s-au afirmat încă de la începutul activității dumneavoastră revoluționare —, vasta experiență de militant de frunte al partidului acumulată în decursul multor ani au cunoscut o deplină incununare în perioada inaugurată de Congresul al IX-lea cînd, prin voința unanimă a întregului popor, istoricul forum al comunistilor v-a ales în funcția supremă de secretar general al partidului. Această unanimă opțiune națională, urmată de alegerea dumneavoastră ca primul președinte al României pun cu putere în lumină dragostea nețărmurită pe care întreaga națiune o nutrește față de dumneavoastră, încrederea nemărginită a poporului în capacitatea marelui său fiu de a-i călăuzi, prin ani și decenii, drumul de mărețe împliniri spre comunismul atotbiruitor.

Ne facem o datorie de conștiință din a sublinia, și cu acest prilej aniversar, că puternica dumneavoastră personalitate, gîndirea prospectivă și acțiunea revoluționară, suflul înnoitor pe care l-ați imprimat, după Congresul al IX-lea, vieții economico-sociale din patria noastră și-au pus din plin amprenta asupra cursului dinamic, profund novator al întregii opere de edificare a socialismului în patria noastră. Promotor curajos al noului, al deschiderilor originale, teoretice și practice, aplicînd în mod creator adevărurile generale ale socialismului științific, ale materialismului dialectic și istoric la realitățile concrete ale țării noastre, ați regîndit, cu înaltă rigoare științifică și într-o cuprinzătoare viziune revoluționară, întreaga strategie de edificare a noii orinduii, ați înlăturat idei și teze

preconcepute, neconforme cu realitățile românești, și ați pus în valoare capacitatea partidului de a stabili obiectivele de acțiune corespunzătoare fiecărei etape istorice, potențialului creator al poporului. Pe această bază au fost elaborate programe realiste și profund mobilizatoare de dezvoltare economico-socială a patriei, care au asigurat ritmuri înalte de creștere a forței economice, făurirea unei puternice și moderne baze tehnico-materiale, racordarea întregului teritoriu al patriei la pulsul unei vieți economice dinamice, continuă înflorire a științei, învățămîntului și culturii, ca factori de cea mai mare însemnătate în asigurarea progresului multilateral al întregii țări. Întregul nostru partid și popor apreciază rolul dumneavoastră hotărîtor în perfecționarea organizării și conducerii tuturor domeniilor vieții economice și sociale, în crearea unui larg și cuprinzător sistem democratic, unic în felul său, a unei autentice democrații muncitorești-revoluționare, care asigură înfăptuirea concretă în viață a principiului fundamental — de făurire a socialismului cu poporul și pentru popor.

Situîndu-vă cu strălucire, prin întreaga dumneavoastră activitate, în rîndul celor mai de seamă fii și patrioți ai țării, între marii eroi ai neamului nostru care au așezat, cu dragoste și abnegație, faptele lor de muncă și vitejie la temelia propășirii țării, ați inaugurat mult stimată și iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu, în istoria patriei o perioadă bogată de înfăptuiri fără egal în mult milenara existență a poporului român. Reprezentînd o etapă distinctă a revoluției și construcției socialiste în țara noastră, cei aproape 23 de ani care au trecut de la Congresul al IX-lea alcătuiesc strălucita „Epocă Nicolae Ceaușescu”, timp excepțional de dens în înfăptuiri revoluționare, în cursul căruia România a cunoscut cea mai puternică dezvoltare economică și socială.

Comunismul, întregul popor vă datorează dumneavoastră, tovarășe secretar general, o concepție de largă cuprindere privind locul și rolul partidului în societate, ca nucleu și centru vital al națiunii, în jurul căruia gravitează întreaga societate, care și-a îndeplinit și își îndeplinește cu cînte misiunea istorică de forță politică conducătoare a întregului popor pe calea nouă a socialismului și comunismului.

Cu magistrala capacitate de analiză și sinteză, ce vă este atît de proprie, acționînd pentru unirea tuturor energiilor creatoare ale poporului, ați formulat teza de mare actualitate și însemnătate, profund științifică și novatoare, privind continuitatea procesului revoluționar, ridicarea pe trepte calitativ superioare a spiritului revoluționar al tuturor organelor și organizațiilor de partid, al tuturor comunistilor. Rodnica și neobosită dumneavoastră activitate teoretică și practică, consacrată întăririi continue a rolului conducător al partidului în viață și în societate, constituie pentru noi un strălucit exemplu mobilizator în promovarea permanentă cu fermitate, în activitatea de zi cu zi, a spiritului revoluționar în muncă, în cultivarea responsabilității comuniste, a disciplinei de partid, în promovarea criticii și autocriticii, astfel încît să asigurăm îndeplinirea în cele mai bune condiții a sarcinilor ce ne-au fost încredințate, de a servi, prin întreaga noastră activitate, poporul, cauza socialismului, a independenței și suveranității României.

Sîntem cu toții mîndri de faptul că astăzi Partidul Comunist Român, condus cu înțelepciune și clarviziune de dumneavoastră, se prezintă ca un partid puternic, viguros, un partid tînăr, înconjurat de stima și prețuirea întregii națiuni, urmat cu neabătută încredere de toți oamenii muncii, un partid care și-a îndeplinit și își îndeplinește cu cînte, prin întreaga sa activitate, misiunea istorică asumată față de popor — de a-l conduce neabătut spre culmile tot mai luminoase ale socialismului și comunismului.

**Mult stimate și iubite
tovarășe Nicolae Ceaușescu,**

Partidul și statul nostru dau cea mai înaltă apreciere rolului de însemnătate excepțională pe care îl aveți în orientarea energiilor și capacității de creație ale întregului popor, a resurselor materiale și umane ale patriei în direcția creșterii puternice a forțelor de producție, a dezvoltării intensive a industriei, agriculturii, a tuturor ramurilor economiei naționale, a perfecționării continue a relațiilor sociale — factori hotărîtori ai progresului multilateral al României, al înaintării sale neabătute pe calea socialismului și comunismului. Prin laborioasa dumneavoastră activitate v-ați afirmat ca un neobosit cercetător al fenomenelor și proceselor social-economice, ca un inspirat inițiator de soluții practice, esențiale pentru dezvoltarea economică și socială a țării, pentru construcția noii orinduii în patria noastră. Vasta și prodigioasă dumneavoastră operă teoretică, aparținînd unui gânditor de mare profunzime și anvergură, bun cunoscător al tezaurului experienței revoluționare, larg deschis noului și înnoirii, a dus la afirmarea unei viziuni superioare privind ansamblul procesului de edificare a societății socialiste, a înarmat partidul nostru cu orientări limpez, de largă perspectivă, cu soluții valoroase privind dinamica procesului revoluționar. Pe această bază ați fundamentat cetezătoare strategii de dezvoltare economico-socială în deplină concordanță cu nesecatele energii și posibilități creatoare ale națiunii, cu marile resurse materiale ale țării și cu imperativele și cerințele obiective ale fiecărui moment istoric. În alegerea drumului spre progres al României, dumneavoastră, v-ați afirmat strălucita capacitate de a înțelege cerințele și sarcinile fiecărei etape, proiectînd și afirmînd magistral direcțiile, căile și mijloacele înaintării ferme a României de la stadiul de țară în curs de dezvoltare la cel de țară socialistă cu dezvoltare economică medie și, în perspectivă, în lumina prevederilor înscrise în Programul partidului, la stadiul de țară avansată din toate punctele de vedere, în care să se manifeste plenar principiile de muncă și viață comuniste.

De mare valoare principială și practică s-a dovedit viziunea dumneavoastră cuprinzătoare, originală, profund revoluționară asupra transformărilor calitative din economia națională, dezvoltării și modernizării forțelor de producție, amplasării lor raționale, armonioase pe întreg teritoriul patriei, creării unei puternice baze tehnico-materiale — factori determinanți ai asigurării progresului susținut al întregii țări. Pe baza indicațiilor și orientărilor dumneavoastră au fost elaborate cetezătoare programe de organizare și modernizare a industriei, de dezvoltare intensivă a acesteia, bazate pe introducerea tehnologiilor moderne, pe ritmuri de producție tot mai dinamice, pe ridicarea continuă a productivității muncii, creșterea calității produselor și a eficienței economice în toate domeniile. Pe temeiul concepției dumneavoastră, procesul industrializării în țara noastră este orientat astăzi cu fermitate spre dezvoltarea ramurilor și subramurilor de înaltă tehnicitate, care asigură valorificarea cu eficiență maximă a materiilor prime, resurselor energetice, a muncii sociale, o competitivitate mereu sporită a produselor românești pe piețele externe.

Cunoscător profund al realităților agrare din țara noastră, ați reconsiderat în mod creator locul agriculturii în dezvoltarea generală a societății, punînd puternic în evidență rolul important pe care aceasta îl define în complexul economic național. Vă revine dumneavoastră, mult stimată și iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu, marele merit de a fi elaborat conceptul noii revoluții agrare, vast program de acțiune în baza căruia s-a trecut cu fermitate la transpunerea consecventă în viață a programului național de transformare a naturii, a satului românesc, a însuși modului de a munci, trăi și a gîndi al întregii țărâni. Îndrumată și orientată pe calea obținerii unor producții agricole tot mai mari, de neconceput în trecut, agricultura noastră socialistă se afirmă astăzi cu putere — împreună cu industria — ca factor hotărîtor în dezvoltarea continuă a patriei, în ridicarea bunăstării poporului.

Este meritul incontestabil al dumneavoastră, mult stimată și iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu, de a fi fundamentat realist, de a fi demonstrat convingător necesitatea obiectivă pentru țara noastră a unei rate înalte a acumulării, ca o opțiune politică și socială majoră, de durată, de mare responsabilitate pentru destinul patriei și al întregii națiuni. Viața, realitățile au confirmat, pe deplin, justetea acestei opțiuni.

Prețuim în mod unanim gîndirea dumneavoastră clarvăzătoare care cuprinde, într-o largă perspectivă, ansamblul realităților noastre economice și sociale, pune în lumină cu pregnanță rolul determinant al proprietății socialiste asupra mijloacelor de producție, concept fundamental, hotărîtor pentru antrenarea și participarea largă, conștientă a maselor de oameni ai muncii — în calitatea lor de proprietari, producători și beneficiari a tot ceea ce se realizează pe pămîntul țării — la întreaga operă de creștere a forței economice și sociale a patriei, de făurire a noii societăți, de ridicare generală a nivelului de trai, material și spiritual, al poporului.

Strălucit strateg al dezvoltării științei și învățămîntului românesc, ați elaborat și aplicat în viață, în strînsă legătură cu cerințele obiective de progres ale societății noastre, ideea de însemnătate capitală, potrivit căreia dezvoltarea și modernizarea forțelor de producție, în condițiile desfășurării unei ample și complexe revoluții tehnico-științifice pe plan mondial, nu sînt posibile fără incorporarea celor mai noi și avansate cuceriri ale științei și tehnicii, ale cunoașterii umane în general. Pornind de la această cerință obiectivă, încă din primii ani de după Congresul al IX-lea ați pus bazele unei strategii realiste privind creșterea potențialului național de cercetare și acțiune, în modul cel mai consecvent, pentru așezarea științei românești pe baze moderne, pentru transformarea ei într-o puternică forță materială de producție. Vă revine, de asemenea, dumneavoastră rolul hotărîtor în elaborarea conceptului revoluționar care a dus la legarea tot mai puternică a învățămîntului cu producția și cercetarea, la integrarea organică a școlii în viața economico-socială a țării, la crearea unor premise puternice pentru formarea și educarea tinerelor generații în spiritul dragostei față de muncă, față de țară, partid și popor, al patriotismului și răspunderii revoluționare pentru interesele generale ale patriei noastre, ale socialismului și păcii în lume. Dorim să subliniem cu profundă satisfacție, și cu acest prilej aniversar, că dezvoltarea puternică, din ultimele două decenii, a cercetării naționale și învățămîntului, implicarea largă și aportul hotărîtor al acestora în soluționarea unor probleme prioritare, fundamentale ale dezvoltării economice și sociale a țării, prestigiul tot mai mare de care se bucură astăzi în lume știința și școala românească sînt în mod indisolubil legate de activitatea dumneavoastră, a tovarășei Elena Ceaușescu, eminent om politic și savant de reputație mondială, căreia îi exprimăm, și la această mare sărbătoare, întreaga noastră grațitudine și prețuire pentru contribuția de mare însemnătate pe care o aduce la transpunerea în viață a politicii partidului și statului, la asigurarea progresului general al societății.

Apreciem în cel mai înalt grad preocuparea dumneavoastră deosebită, mult stimată tovarășe secretar general, în direcția perfecționării permanente a relațiilor de producție și sociale, concepția științifică, originală cu privire la creșterea tot mai puternică a rolului statului în etapa actuală, la perfecționarea funcțiilor sale în organizarea și conducerea întregii societăți pe baza planului național unic de dezvoltare economico-socială.

Întregul partid și popor dau o înaltă apreciere activității deosebite pe care o consacrați dezvoltării însușirilor noi ale națiunii noastre socialiste, întăririi unității întregului popor în jurul partidului — ca unul din factorii decisivi ai victoriei socialismului și comunismului în România. Se bucură, în același timp,

de unanimă recunoaștere modul just, profund creator, în care a fost asigurată dezvoltarea armonioasă, echilibrată a tuturor localităților și județelor patriei și crearea, pe această bază, a condițiilor de deplină și reală egalitate pentru toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, de întărire a frăției, solidarității și colaborării între toți fiii patriei.

Promotor al unei concepții de cea mai mare însemnatate teoretică și practică, potrivit căreia socialismul și democrația sînt de nedespărțit, dumneavoastră, mult stimată și iubită tovarășe Nicolae Ceaușescu, ați inițiat și condus amplul și complexul proces de făurire în țara noastră a unui cadru larg, unic în felul său, al democrației muncitorești-revoluționare. Sistemul democrației noastre muncitorești-revoluționare, perfecționat continuu în decursul ultimilor 20 de ani, asigură cadrul de acțiune eficientă și de participare largă a clasei muncitoare, a tărânilor și intelectualității, a întregului popor la elaborarea, adoptarea și înfăptuirea hotărârilor, la conducerea tuturor sectoarelor de activitate, a întregii societăți.

Este meritul dumneavoastră deosebit de a fi stabilit, pe baza unei analize aprofundate a legilor obiective și a cunoașterii nemijlocite a realităților românești, forme superioare de organizare și conducere științifică a tuturor sectoarelor de activitate, a societății în ansamblu, de a fi conferit planului național unic un profund caracter dinamic, întărindu-i rolul de principal instrument în mobilizarea și orientarea eforturilor întregului popor în direcțiile hotărâtoare pentru asigurarea progresului susținut al întregii societăți, pentru ridicarea nivelului de trai al poporului. Pornind de la analiza problemelor complexe ale organizării și conducerii activității economice și sociale, ale practicii construcției noi orînduiri în țara noastră, ați promovat, fundamentat și elaborat principiile, profund novatoare, ale autoconducerii și autogestunii economico-financiare, noul mecanism economico-financiar, care asigură gospodărirea cu înaltă eficiență a mijloacelor materiale și financiare ale societății, întărirea răspunderii și participării oamenilor muncii la sporirea avuției socialiste, la creșterea forței economice și sociale a patriei.

Constituie pentru noi un fericit prilej de a sublinia cu satisfacție, și în această zi aniversară, preocuparea dumneavoastră permanentă pentru afirmarea deplină a omului în societatea noastră, pentru dezvoltarea conștiinței sale socialiste și înarmarea lui cu o concepție înaintată, materialist-dialectică despre viață și societate. Apreciam, în acest cadru, marea importanță pe care o acordați activității ideologice, politico-educative de formare a omului nou, înaintat al societății noastre, de cultivare trainică în rîndurile întregului popor a nobilelor sentimente ale patriotismului, dragostei și răspunderii față de țară și partid, de promovare fermă în viața socială și în relațiile dintre oameni a principiilor eticii și echității socialiste.

Caracterul profund umanist al concepției dumneavoastră este evidențiat cu o deosebită forță de faptul că întotdeauna ați pornit de la adevărul că scopul suprem al întregii politici a Partidului Comunist Român, însăși esența societății socialiste multilaterale dezvoltate o constituie omul, satisfacerea în cel mai înalt grad a cerințelor sale materiale și spirituale.

Vă asigurăm, mult stimată tovarășe Nicolae Ceaușescu, că întregul nostru popor este ferm hotărât să înfăptuiască neabătut politica partidului, să acționeze cu toate forțele, strîns unit în jurul dumneavoastră, pentru a transpune în mod exemplar în practică orientările și indicațiile dumneavoastră privind dezvoltarea economică și socială a țării, realizarea unei noi calități a muncii și vieții întregii națiuni.

Mult stimată și iubită tovarășe Nicolae Ceaușescu,

Geniala dumneavoastră contribuție la stabilirea și înfăptuirea întregii strategii a dezvoltării patriei, a politicii interne a partidului și statului nostru se împletește în mod organic cu politica desfășurată de Partidul Comunist Român, de România socialistă în sfera vieții internaționale pentru împlinirea idealurilor de pace și colaborare ale poporului român, ale tuturor națiunilor.

Sub impulsul hotărîtor al gândirii și acțiunii dumneavoastră, România și-a extins neîntreput relațiile cu toate statele, și-a sporit continuu participarea activă la viața internațională, la eforturile pentru soluționarea constructivă a marilor și complexelor probleme ale lumii contemporane. În tot ceea ce a făcut și face România pe arena internațională se regăsesc trăsăturile definitorii ale modului dumneavoastră de gândire și de acțiune: cutezanța și caracterul novator al ideilor și concepțiilor promovate, profundul umanism și marea răspundere pentru destinele întregii umanități.

Este unanim apreciată ampla activitate pe care o desfășurați pe plan internațional, în scopul împlinirii aspirațiilor popoarelor de a trăi în pace, securitate și colaborare. Vă revine, mult iubită și stimată tovarășe Nicolae Ceaușescu, marele merit de a fi formulat teza de excepțională însemnatate potrivit căreia problema fundamentală a epocii noastre o constituie oprirea cursei înarmărilor, trecerea la dezarmare, și în primul rînd la dezarmarea nucleară, apărarea dreptului fundamental al popoarelor, al oamenilor — la viață, la pace, la existență liberă și demnă.

Propunerile, inițiativele și demersurile dumneavoastră pentru înfăptuirea dezarmării și înlăturarea primejdiei nucleare, pentru încetarea experiențelor nucleare, oprirea militarizării Cosmosului, precum și pentru reducerea substanțială a armelor clasice și realizarea unui echilibru militar la un nivel cit mai redus al înarmărilor s-au bucurat și se bucură de un puternic ecou internațional, sînt apreciate și însușite tot mai larg de opinia publică mondială. Sînt, de asemenea, larg apreciate inițiativele și eforturile României pentru întărirea securității și colaborării pe continentul european, pentru edificarea unei Europe unite, fără arme și fără războaie, a unei Europe a păcii, înțelegerii și concurenței pașnice între națiuni.

Pătrunsă de profund umanism este concepția dumneavoastră privind soluționarea pe cale pașnică, prin tratative, a tuturor problemelor litigioase dintre state, lichidarea subdezvoltării și instaurarea noului ordin economic mondial, făurirea unei lumi mai bune și mai drepte, în care fiecare popor, fiecare națiune să se poată dezvolta liber, potrivit voinței și aspirațiilor proprii, fără nici un amestec din afară.

Din bogăția de idei ce caracterizează opera și activitatea dumneavoastră, o însemnată deosebită prezintă întărirea solidarității și unității de luptă a popoarelor, a forțelor înaintate de pretutindeni pentru înfăptuirea telurilor supreme de pace și progres ale omenirii. În spiritul acestei concepții, partidul nostru acționează cu fermitate pentru întărirea continuă a colaborării și solidarității între partidele comuniste și muncitorești, socialiste și social-democrate, mișcările de eliberare națională, partidele democratice din noile state independente, alte grupări și forțe politice, de-

mocratice și antirăzboinice — unirea acestora constituind un comandament major al zilelor noastre.

Pornind de la teza fundamentală potrivit căreia îndeplinirea cu succes a misiunii istorice a partidelor comuniste și muncitorești trebuie să se bazeze pe respectarea independenței fiecărui partid, a dreptului său inalienabil de a-și elabora de sine stătător propria linie politică, corespunzător condițiilor concrete din țara sa, v-ați pronunțat și acționați cu consecvență pentru dezvoltarea raporturilor dintre partidele comuniste și muncitorești, pentru o unitate de tip nou, ca o cerință de prim ordin pentru succesul luptei comune pentru instaurarea trainică în întreaga lume a unui climat de înțelegere și colaborare, de securitate și pace. Toate acestea v-au impus în conștiința lumii contemporane ca o personalitate de frunte a mișcării comuniste și muncitorești internaționale, ca un ferm și neobosit promotor al păcii, înțelegerii și colaborării între națiuni.

Mult stimată și iubită tovarășe Nicolae Ceaușescu,

Partidul, întregul popor sărbătorește astăzi în persoana dumneavoastră pe eroul și revoluționarul temerar care de peste o jumătate de veac și-a închinat viața, întreaga energie servirii cu credință a poporului român, a intereselor sale supreme, edificării noi orînduiri pe pămîntul patriei.

Pentru tot ceea ce ați făcut și faceți spre binele și fericirea întregii națiuni, spre măreția patriei noastre libere și suverane, spre gloria și strălucirea partidului comunist, întregul popor nutrește față de dumneavoastră, mult stimată și iubită tovarășe Nicolae Ceaușescu, cele mai calde sentimente de stimă, dragoste, prețuire și recunoștință, exprimîndu-și dorința fierbinte de a vă ști mereu în fruntea partidului și a statului — aceasta fiind cea mai sigură garanție a înfăptuirii marilor noastre idealuri și năzuințe de progres și bunăstare, de ridicare a României pe culmile cele mai înalte ale civilizației socialiste și comuniste.

Comitetul Central al Partidului Comunist Român,
Consiliul de Stat,
Guvernul Republicii Socialiste România,
Marea Adunare Națională,
Frontul Democrației și Unității Socialiste

HOTĂRÎRE — DECRET

a Comitetului Politic Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român și Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România privind conferirea Titlului de Onoare Suprem „Erou al Republicii Socialiste România“, Ordinului „Victoria Socialismului“ și Medaliei Jubiliare

TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU, Secretar general al Partidului Comunist Român, Președintele Republicii Socialiste România

Pentru îndelungată și eroică activitate revoluționară, patriotismul înflăcărat, dirzenia, demnitatea și curajul în lupta pentru apărarea intereselor clasei muncitoare, a libertății, independenței și suveranității patriei, pentru dreptate socială și națională, bunăstarea și progresul poporului român,

Pentru rolul hotărîtor în elaborarea strategiei generale de dezvoltare economico-socială a patriei, pentru contribuția determinantă la creșterea și modernizarea forțelor de producție, a industriei, agriculturii, a tuturor ramurilor economiei naționale, la afirmarea tot mai puternică a revoluției tehnico-științifice și a noii revoluții agrare, la sporirea rolului științei, învățămîntului și culturii, la ridicarea continuă a nivelului material și spiritual al întregului popor, la făurirea societății socialiste multilaterale dezvoltate și înaintarea spre comunism,

Pentru rodnică și intensă activitate consacrată întăririi rolului conducător al Partidului Comunist Român, centru vital al națiunii în întreaga operă de construcție socialistă din patria noastră, perfecționării neîntrepute a funcțiilor statului, dezvoltării democrației muncitorești, revoluționare și creării unui cadru larg democratic, care asigură participarea nemijlocită a oamenilor muncii la conducerea tuturor domeniilor vieții economice și sociale, a întregii societăți,

Pentru contribuția determinantă adusă la dezvoltarea gândirii și practicii revoluționare în țara noastră, la fundamentarea și stabilirea direcțiilor, obiectivelor și orientărilor privind dezvoltarea în perspectivă a societății românești, la îmbogățirea cu noi teze, concepte și idei originale, de o inestimabilă valoare, a patrimoniului socialismului științific, a cunoașterii universale,

Pentru strălucita și neobosită activitate desfășurată pe plan internațional, pentru valoroasele inițiative și acțiunile deosebite consacrate apărării păcii, înfăptuirii dezarmării nucleare și convenționale, soluționării, pe calea tratativelor, a problemelor complexe ale lumii contemporane, lichidării subdezvoltării și instaurării noului ordin economic mondial,

Pentru contribuția esențială adusă la întărirea prieteniei și colaborării României cu țările socialiste, cu țările în curs de dezvoltare, cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială, pentru aportul hotărîtor la fundamentarea și orientarea întregii politici externe a partidului și statului, la creșterea continuă a prestigiului României în lume,

Exprimînd sentimentele de nețărmurită dragoste și aleasă stimă, de înaltă considerație, pentru întreaga activitate pusă în slujba intereselor supreme ale națiunii, ale progresului și prosperității patriei,

În semn de profund omagiu, înaltă cinstire și recunoștință ale întregului partid și popor,

Cu prilejul celei de-a 70-a aniversări a zilei de naștere și a peste 55 de ani de neîntrepută și eroică activitate revoluționară, patriotică,

Comitetul Politic Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român și Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România

HOTĂRĂSC ȘI DECRETEAZĂ:

ARTICOL UNIC: — SE CONFERĂ TITLUL DE ONOARE SUPREM „EROU AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA“, ORDINUL „VICTORIA SOCIALISMULUI“ ȘI MEDALIA JUBILIARĂ TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU, SECRETAR GENERAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, PREȘEDINTELE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA.

Semnează membrii Comitetului Politic Executiv
al Comitetului Central al Partidului Comunist Român
și membrii Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România

Cinstirea marelui Erou,

PREȘEDINTELE NICOLAE CEAUȘESCU a primit pe șefii misiunilor diplomatice care i-au prezentat felicitări

Pe data de 25 ianuarie tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele Republicii Socialiste România, a primit la Palatul Consiliului de Stat pe șefii misiunilor diplomatice, pe reprezentanții unor organizații acreditate în țara noastră, care i-au prezentat felicitări cu prilejul celei de-

70-a aniversări a zilei de naștere și a peste 55 de ani de activitate revoluționară. Reprezentanții diplomați prezentați au transmis tovarășului Nicolae Ceaușescu din partea șefilor de stat și de guvern, a conducătorilor organizațiilor pe care le reprezintă, a lor personal, călduroase

felicitări, urări de sănătate și fericire, de deplin succes în activitatea pe care o desfășoară în fruntea statului român, pentru fericirea și prosperitatea poporului, pentru prietenie, înțelegere și colaborare între națiuni, pentru edificarea unui climat de securitate și pace în lume.

Mulțumind, tovarășul Nicolae Ceaușescu a arătat că România va face totul pentru a dezvolta relațiile cu toate statele cu care întreține legături diplomatice și și-a exprimat dorința ca anul acesta să marcheze realizări mai importante în toate domeniile.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășa Elena Ceaușescu au vizitat expoziția omagială

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președinte al Republicii Socialiste România, și tovarășa Elena Ceaușescu au luat parte, marți, 26 ianuarie, la deschiderea expoziției naționale omagiale organizate cu prilejul aniversării zilei de naștere și a peste 55 de ani de activitate revoluționară, patriotică a tovarășului Nicolae Ceaușescu.

În aplauzele și aclamațiile numeroșilor cetățeni ai Capitalei, prezenți la intrarea în expoziție, un grup de pionieri, tineri și tinere, au oferit tovarășului Nicolae Ceaușescu și tovarăsei Elena Ceaușescu frumoase buchete de flori însoțite de urarea însuflețită a tuturor celor prezenți la manifestare: „Ceaușescu — La mulți ani!”.

Expoziția ilustrează cu netăgăduită forță de convingere eroica activitate revoluționară, patriotică a tovarășului Nicolae Ceaușescu, marile înfăptuiri durate în epoca inaugurată de istoricele lucrări ale Congresului al IX-lea al Partidului Comunist Român, contribuția de excepțională însemnată a secretarului general al partidului, președintelui Republicii, la edificarea României socialiste moderne, la elaborarea și înfăptuirea politicii interne și externe a partidului și statului nostru, la dezvoltarea teoriei și practicii revoluționare.

În chiar sala ce prefațează expoziția se pot citi pe o mare efigie cuvintele simbol ale momentului aniversar sărbătorit în aceste zile de întreaga țară: „Din inima poporului — omagiu eroului între eroii neamului!”.

Ne sînt înfățișate, într-o primă secțiune a expoziției, prin documente de epocă și fotografii sugestive, momentele de început ale activității revoluționare a tovarășului Nicolae Ceaușescu, perioada intrării sale în rîndurile mișcării muncitorești, ale Uniunii Tineretului Comunist și ale Partidului Comunist Român. Facem cunoștință, în continuarea aceleiași secțiuni, grație graiului elocvent al mărturiilor documentare, cu activitatea neobosită a tovarășului Nicolae Ceaușescu în pregătirea și înfăptuirea revoluției

de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă din August 1944, moment de răscruce în istoria patriei noastre, cînd a fost inaugurată o epocă nouă, de mari prefaceri revoluționare. O altă secțiune,

șii să ne poarte, mai apoi, spre acel punct de referință în istoria partidului și patriei noastre, Congresul al IX-lea al partidului, cînd în fruntea comunistilor români și-a întregii noastre țări a fost ales în inal-

ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, transpunind în fapt gîndirea sa revoluționară, România cunoaște o impetuoasă dezvoltare, o amplă modernizare a industriei și agriculturii, a științei, învăța-

rale, de învățămînt și cercetare științifică. Un important sector al expoziției este, desigur, cel ce înfățișează concepția, acțiunile și inițiativele tovarășului Nicolae Ceaușescu în viața internațională. Politica românească de pace și colaborare internațională este grăitor ilustrată de secțiunile „Președintele Nicolae Ceaușescu — erou al păcii”, „Relațiile internaționale ale Republicii Socialiste România”, precum și cea intitulată „Inalt omagiu internațional”. Acest amplu tablou al activității revoluționare a tovarășului Nicolae Ceaușescu este bogat împlinit prin perspectivele luminoase de dezvoltare a României socialiste, așa cum sînt ele definite de programul partidului, de istoricele hotărîri ale Congresului al XIII-lea și ale Conferinței Naționale de anul trecut, hotărîri ce pun temelii trainice înaintării României pe calea socialismului și comunismului. Expoziția se continuă cu o altă importantă secțiune intitulată „Opera președintelui Nicolae Ceaușescu”. Impresionantul număr de volume cuprinzînd vaste domenii ale cunoașterii, de la economie la politică, de la filozofie la istorie, de la sociologie la morală, model de analiză profund științifică, dialectică și novatoare a complexelor probleme teoretice și practice ale revoluției și construcției socialiste în patria noastră, fac dovada unui uriaș travaliu, a unei geniale gîndiri revoluționare. În același context sînt înfățișate și operele științifice ale tovarășei academician doctor inginer Elena Ceaușescu savant de renume mondial, ce pun în relief însemnătatea deosebită a studiilor și cercetărilor sale în domeniul chimiei macromoleculare, a elastomerilor sintetici, care stau la baza dezvoltării rapide a acestui sector al industriei noastre chimice.

La încheierea vizitei, tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășa Elena Ceaușescu au adresat felicitări organizatorilor acestei ample și reprezentative expoziții omagiale, cronică a istoriei românești contemporane.

N. VICTOR

extrem de importantă pentru ilustrarea activității revoluționare a tovarășului Nicolae Ceaușescu, este cea care înfățișează rolul său în înfăptuirea amplului proces revoluționar de dezvoltare democratică și socialistă a României, pentru ca pa-

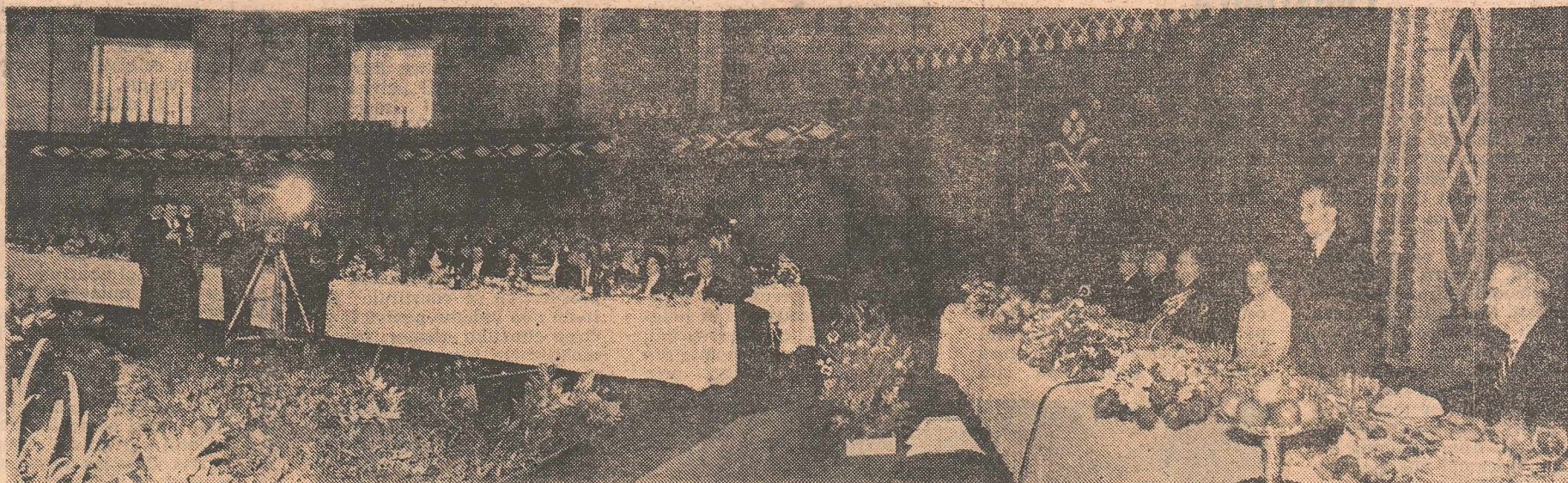
ta funcție de secretar general tovarășul Nicolae Ceaușescu. A fost inaugurată atunci epoca de glorie și măreție a României socialiste, „Epoca Nicolae Ceaușescu”. Este epoca în care urmînd indicațiile revoluționare

mintului și culturii. Este perioada în care tovarășul Nicolae Ceaușescu a efectuat peste 700 de vizite de lucru în toate județele patriei și în Capitală, s-a întîlnit cu specialiști și cadre de conducere din 2500 de unități de producție, social-cultu-

o vibrantă sărbătoare națională

Recepția oferită în onoarea tovarășului Nicolae Ceaușescu de Comitetul Central al Partidului Comunist Român, Consiliul de Stat și Guvernul Republicii Socialiste România

Pe data de 26 ianuarie, în onoarea tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, cu prilejul celei de-a 70-a aniversări a zilei de naștere și al sărbătoririi a peste 55 de ani de activitate revoluționară, Comitetul Central al P.C.R., Consiliul de Stat și Guvernul Republicii Socialiste România au oferit o recepție la Complexul expozițional din Piața Scintei. Au participat membrii și membrii supleanți ai Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., secretarii Comitetului Central al partidului, membrii C.C. al P.C.R., al Consiliului de Stat și ai guvernului, delegațiile județene care au fost prezente la adunarea omagială solemnă, membri de partid cu stagiu din ilegalitate, conducători de instituții centrale, organizații de masă și obștești, reprezentanți ai tuturor organizațiilor democratice muncitorești revoluționare, ai vieții științifice și culturale, activiști de partid și de stat, generali și ofițeri superiori.

În cuvântările ce au fost rostite, vorbitorii au adresat tovarășului Nicolae Ceaușescu, tovarășei Elena Ceaușescu, cele mai calde felicitări, urări de

sănătate și fericire, de viață lungă și nesecată putere de muncă, pentru binele și prosperitatea națiunii noastre, spre gloria și măreția României socialiste. Ei l-au asigurat pe

conducătorul partidului și statului că poporul român va acționa cu toată hotărârea și capacitatea pentru a îndeplini exemplar sarcinile trasate de Congresul al XIII-lea și de

Conferința Națională ale partidului pentru a ridica România socialistă pe noi culmi de progres și civilizație. Cei prezenți au făcut tovarășului Nicolae Ceaușescu o vie manifestare de

stimă și prețuire, expresie a profundelor sentimente cu care întregul partid, întregul popor îl înconjoară pe secretarul general al partidului pentru activitatea sa eroică, de peste cinci decenii și jumătate, pusă în slujba înlăturării celor mai nobile aspirații ale națiunii noastre, în slujba făuririi cu succes a societății socialiste și comuniste pe pământul României, în slujba cauzei păcii, înțelegerii și colaborării internaționale, edificării pe Pământ a unei lumi mai bune și mai drepte.

Luind cuvântul, tovarășul Nicolae Ceaușescu a arătat că urările și felicitările ce l-au fost adresate le consideră ca fiind adresate partidului, ca o expresie a hotărârii întregului activ de partid și de stat din toate domeniile de acțiune cu toată hotărârea în vederea înlăturării neabătute a obiectivelor stabilite de Congresul al XIII-lea, de Conferința Națională, a Programului partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și de înaintare a României spre comunism. Conducătorul partidului și statului a adresat întregului popor român cele mai bune urări de progres, de bunăstare, de libertate și independență.

Manifestările consacrate aniversării zilei de naștere a tovarășului Nicolae Ceaușescu și, totodată, împlinirii a peste 55 de ani de eroică și neîntreruptă activitate patriotică, revoluționară, au înscris în cronică acestor zile momente de aleasă sărbătoare pentru toți fiii patriei.

Omagiindu-l, cu prilejul zilei sale de naștere, pe mult iubitul ei președinte, adresându-i din adîncul inimii calde urări de sănătate și fericire, de viață lungă și putere de muncă, națiunea română și-a exprimat unitatea de nezdruccinat în jurul partidului, al secretarului său general, sentimentele de aleasă stimă și prețuire, de dragoste, respect și încredere față de marele ei conducător, pentru bărbatul care călăuzește, cu spirit tinăr și neobosit, mărețea operă de ctitorire a României noi.

Generator și conducător al energiilor tinere ale națiunii, comandant de frunte în strategia revoluției, ridicînd la strălucire și ilustrînd cu geniu cele mai nobile însușiri ale neamului său, cel care avea să fie alesul comunistilor și al țării, în 1965, la Congresul al IX-lea al partidului, își cucerise încă de atunci înalta stimă și dragostea acestui popor, numele său devenind tot mai mult un simbol încărcat de întreaga iradiație a speranțelor noastre de viitor. Atunci, ca și astăzi, națiunea întreagă vede în el revoluționarul și patriotul care, netributar nimănui ci doar credinței în idealul comunist și în nevoia de fericire a omului, punînd deasupra oricăror elemente de conjunctură vrerea poporului asupra drumului și destinului său, era hotărît să transforme această vrere într-o grandioasă operă constructivă, în vrednicie și rodnicie istorică.

De atunci, prin opera sa teoretică și practică, a înlăturat o adevărată revoluție în plină revoluție. A coborît în stradă, în uzină, pe ogor, și a vorbit cu oamenii, despre oameni, despre toate cele ce sînt de făcut pentru fericirea lor, pentru ca gîndul dreptății și li-

bertății să izbîndească. A vorbit lumii despre demnul și viteazul popor al românilor, despre credința lor într-o lume mai bună și despre efortul lor pentru a face să izbîndească și acest gînd. S-a ridicat împotriva dogmatismului, a forțelor ce încetășează mersul înainte al istoriei. S-a ridicat împotriva asupririi fățișe sau deghizate a omului și a popoarelor. A luptat pentru dragoste și frăție între toate popoarele lumii, pe temeiul unității de fond a lumii.

Astfel, călăuziți de gîndirea sa vizionară, am ridicat aici, la Dunăre și Carpați, o țară nouă. Într-adevăr, imaginile — ca într-o desfășurare panoramică — ale României de azi, surprinse din cele mai diverse unghiuri, dau măsura întreagă a adevărului că România de astăzi este o altă Românie decît cea a părinților noștri. Este o țară reconstituită din temelii ei. Iar țara se înnoiește mereu, prin milioanele de oameni a căror muncă înseamnă fabrici și hidrocentrale, invenții și munți de griu, flori și cărți. Știrile despre victoriile strălucite obținute pe frontul muncii confirmînd încă o dată în aceste zile aniversare, cu dovezi incontestabile, că marile evenimente politice generează întotdeauna un climat de exemplară dinamizare a spiritului public ce poate fi înțeles, în primul rînd, ca hărnicie și competență la locul de muncă, acolo unde se hotărăște soarta producției.

Astfel, omagiul fierbinte al tuturor fiilor patriei, uniți puternic în jurul partidului, al secretarului său general, a avut și are în aceste zile sărbătorești înălțimea faptei exemplare, dedicate înlăturării planurilor și programelor prin care se realizează progresul multilateral al României, toate manifestările constituindu-se în ansamblul lor într-un însuflețitor angajament național de-a acționa în spiritul generoaselor îndemnuri reafirmate și cu acest prilej de tovarășul Nicolae Ceaușescu, pentru înlăturarea programului partidului, pentru îndeplinirea exemplară a obiectivelor planului pe acest an și pe întregul cincinal, pentru viitorul luminos al poporului.

Prinosul izbînzilor de acum,

■ Continuă reconstrucția pămîntului : unda Siretului va ajunge în Bărăgan ■ În Timiș, se pregătește campania de primăvară, se invită pentru primăvara agriculturii ■ La Schela, recolte de strălucirea medaliilor ■ Un loc de „aterizare” pentru visurile noastre ■ Buzăienii împletesc firul producției pentru export ■ „Electrocontact”-ul Botoșanilor cu știința de înalt nivel ■

Prilej de-a ne-ntreba conștiința

Moldovean de origine, de prin părțile Neamțului, inginerul Mircea Rusu a parcurs adolescența, vîrsta de aur a marilor vise, cu ochii spre Bicaz, cu ochii spre acel șantier unde bărbați de granit făureau un alt destin Bistriței, rîu de suflet al Moldovei de Sus. În 1965, anul-hotar al renașterii românești, absolvă Facultatea de construcții hidrotehnice din București. Șantierul ca o stea polară îi pecetluise chemarea, îi pecetluise viața. Pleacă să se alăture armatei de constructori porniți într-un marș lung de cucerire a apelor țării, avuție de preț necesară creșterii și înălțării ei. Apa înseamnă industrie, înseamnă energie electrică, înseamnă confortul orașelor și satelor noastre, înseamnă irigații și, astfel, agricultură intensivă, înseamnă întreaga viață modernă.

A început la Vidraru, pe Argeș, a revenit pe Bistrița, apoi pe rîul Uz, de acolo s-a îndreptat la Stîncă-Costești pe Prut iar de peste o jumătate de deceniu se află pe Siret, unde l-am întîlnit. „Cele trei hidrocentrale — de la Galbeni, de la Răcăciuni și Berești (Sas-cut) —, îmi spune, erau, în 1979 pe planșetele proiectanților, astăzi pulsează energie în sistemul național. Ele sînt doar primele dintr-o salbă. Salba noastră de hidrocentrale va crea acumulările necesare magistralei de irigații, unda Siretului va ajunge în Bărăgan, să ude holdele lui. Dacă vom cuprinde cu privirea o hartă a șantierelor în curs și a amenajărilor deja încheiate, va trebui să parcurgem mai întîi Dunărea — eu Portile de Fier I și II —, apoi s-o luăm pe Olt, aproape de la izvoare pînă la vărsare, pe Crișuri, pe Sebeș, pe Argeș, pe Buzău-Siriu-Dîmbovița, pe Lotru-Cerna, să ne oprim la Rîul Mare, să revenim pe Siret și pe Prut, să urcăm pe Bistrița. După Congresul al IX-lea, hidroenergetica românească a devenit cu adevărat monumentală. A creat școală și a înălțat lucrări, nu puține unicate, înglobînd ingeniozitate tehnică și gîndire originală. Tot ceea ce s-a înfăptuit pînă acum nu este, o știm prea bine, decît o parte din grandiosul Program național de amenajare complexă a potențialului hidroenergetic de pe rîurile interioare ale țării, elaborat

din inițiativa secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la Congresul al XII-lea. În vizitele de lucru și în dialogul ce-l poartă continuu și cu noi, constructorii hidroenergeticieni, ne însuflă patos și cutență, fără de care o asemenea operă remodelatoare de geografie nu e cu putință. Investițiile ce s-au alocat în deceniile de cînd se află la cîrma partidului, a țării, a poporului sînt impresionante. O centură albastră navigabilă pe sub

agriculturii noastre socialiste. Învățămîntul superior agronomic din Timișoara, care a aniversat peste 40 de ani de existență, s-a dezvoltat continuu odată cu înflorirea economico-socială a județului Timiș și a întregii țări, în strînsă relație cu nevoile de cadre pentru agricultură. O amploare fără precedent în dezvoltarea sa cantitativă și calitativă înregistrează învățămîntul superior agronomic timișan în ultimele două decenii, beneficiind de sprijin substanțial pentru dezvoltarea bazei tehnico-materiale, pentru integrarea sa tot mai eficientă cu cercetarea științifică și producția agricolă. Vizitele de lucru întreprinse de tovarășul Nicolae Ceaușescu împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu în județul Timiș, și, cu acest prilej, și la Institutul Agronomic din Timișoara, au marcat, prin

sitar programul ideologic al partidului nostru, elaborat cu aportul decisiv al tovarășului Nicolae Ceaușescu, slujitorii școlii agronomice timișene își vor amplifica eforturile pentru formarea studenților ca specialiști cu înaltă competență profesională și cu o concepție înaintată despre lume și viață, hotărîți să-și dedice întreaga activitate înfloririi patriei socialiste, ridicării societății noastre la un nivel superior de civilizație și bunăstare.

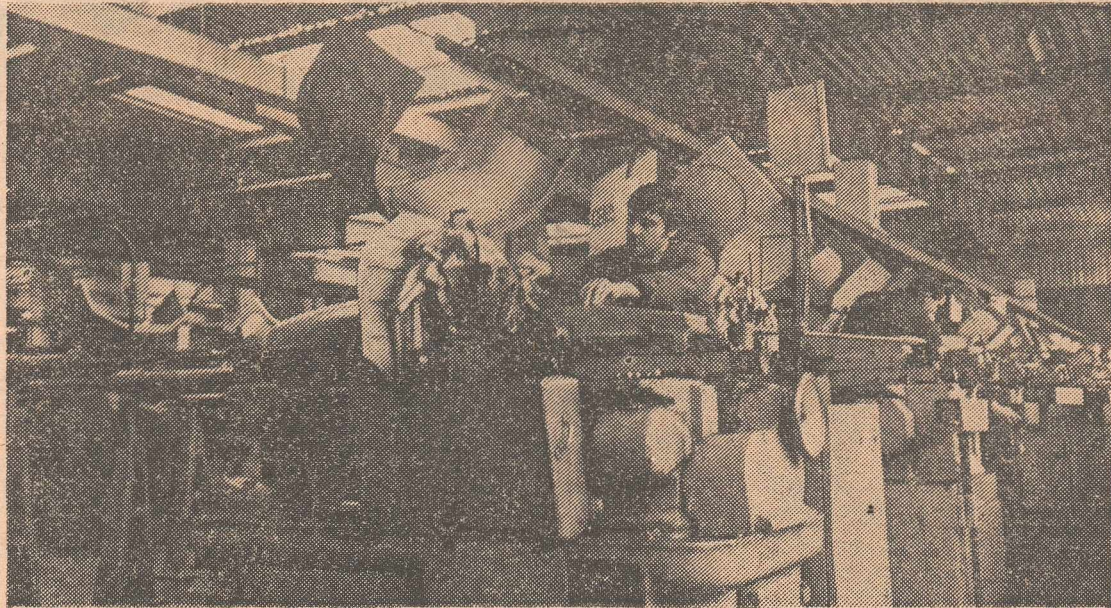
În aceste zile cînd întreaga țară își omagiază, cu stimă și recunoștință, eroul, exemplul vieții și activității secretarului general al partidului, patriotismul său fierbinte, puterea de muncă, gîndirea profundă și prospectivă se constituie într-un nou îndemn pentru înzecirea efortului creator, pentru mobilizarea tuturor resurselor materiale și umane spre atin-

nu abdica de la un principiu : să prețuiești oamenii după rezultatele muncii lor, iar oamenii să-ți judece priceperea după rezultatele economice ale cooperativei. Rezultatul muncii este singurul criteriu unde oamenii se „îovesco” între ei. Altminteri, unul e mai înalt, altul mai scund, unul mai calm, celălalt mai nervos.

Multă vreme, scriind despre viața și munca țărănilor, am gîndit că lor, spre deosebire de cei ce lucrează în industrie, de cercetători sau oameni de artă, le lipsește marea satisfacție pe care ți-o dă o invenție, o descoperire, o operă care s-a născut din mintea și sufletul tău, cu vămă de trudă și zăbucium, cîstindu-ți apoi numele prin valoarea ei. Nu este așa ! Pragul spre această „înțelegere” l-am trecut în acea zi de ianuarie, în comuna Schela, vizitînd sectorul zootehnic al cooperativei, cunoscînd și discutînd cu mai mulți oameni, țărani cu sufletul și gîndul curat care toată viața lor au muncit și au dorit ca binele să fie al satului întreg. Și, trebuie să recunoaștem, au reușit. „Satul” de la 500—600 litri de lapte ce se obțineau, în medie, pe cap de vacă furajată cu peste două decenii în urmă, la cei 4 522 litri care s-au obținut în anul 1986, producție medie de lapte pentru care, C.A.P. Schela a fost distinsă cu înaltul titlu de „Erou al Noii Revoluții Agrare”, sau la cei 4 809 litri, producția medie de lapte din anul trecut, pare enorm. La fel de spectaculoasă mi se par producțiile medii de peste 14 tone de struguri la hectar, (pentru care cooperativa a fost răsplătită în anul 1982 cu titlul de „Erou al Muncii Socialiste”) sau de 10 235 kg porumb, producție medie realizată în anul 1987, unul dintre cei mai secetoși ani din istoria acestor colț de țară. Lor însă, cooperativelor din Schela, creșterile li se par firești. N-au venit pe neașteptate. S-au „anunțat”, au fost destule „semne” dacă socotim că din 1972 și pînă acum cooperativa a fost decorată cu Ordinul Muncii clasa I și de patru ori cu Meritul Agricol clasa I pentru producțiile realizate. Și tot firesc li se pare faptul că, nefîndînd cont de vitregia condițiilor climatice, în anul 1987 valoarea producției globale s-a ridicat la peste 62 milioane lei.

Te convingi și tu că aceste rezultate bune „trebuiau să vină” cînd îți dai seama că țărani din Schela este un observator atent, perfect informat despre viața politică a țării, situația economică a județului, evenimentele lui cotidiene. Este ușor abordabil, comunicativ, mîndru și modest. („E munca mea, de ce să nu mă laud cu ea ?” Am auzit de vreo trei ori, în ziua aceea, replica asta.) Chiar de la primele schimburi de cuvinte descoperi, nu fără surprindere, că interlocutorul, fie el tînăr ori mai în vîrstă, are în sine spiritul competiției. La o primă judecată îți pare că se întrece cu sine, cu rezultatele lui de ieri, din anul trecut sau mai din urmă. Dar nu este așa. El se întrece cu toți ceilalți. Știe exact ce recolte de grîu ori porumb au obținut vecinii, cooperativii din Pechea, Cuca, Băleni. Știe și le citează cu o scripă de mîndrie în ochi dacă ale lor, ale celor din Schela, sînt mai mari.

MIRCEA IONESCU ■

poalele Carpaților, așa cum se prefigurează prin obiectivele Programului amenajării complexe a riurilor interioare ale României, este un vis atît de mare și de frumos, unic poate pentru un mileniu în destinul unei țări și, iată, la noi prinde viață. Prin acțiunea și gîndirea de geniu a secretarului nostru general. Astfel, sîrbătoarea zilei sale de naștere devine pentru fiecare dintre noi, un examen de conștiință : «eu ce-am făcut pentru prosperitatea țării ?». Astfel, nici un omagiu nu-i putem aduce mai de preț decît faptele noastre exemplare de muncă, toată dăruirea în ceea ce facem.

Să ne trăiți într-un mulți ani cu sănătate semen fără egal între semenii noștri cei mai aleși”.

C. I. ADAM ■

prețioasele indicații și recomandări, dezvoltarea și maturizarea școlii agronomice timișene, dialogul cu primul bărbat al țării constituind de fiecare dată o veritabilă operă de creație, o contribuție activă la edificarea unei agriculturi moderne, competitive.

La baza întregii noastre activități, punem în permanență, așa cum ne-a indicat tovarășul Nicolae Ceaușescu, tot ce este nou în domeniul științei și tehnicii, al cunoașterii umane, promovînd în același timp concepția revoluționară despre lume și viață, materialismul dialectic și istoric, spiritul revoluționar, hotărîrea de a acționa competent și eficient în întreaga noastră activitate.

Așezînd la baza educației comuniste a tineretului univer-

gere înaltelor deziderate înscrise în documentele partidului nostru, în viitorul patriei socialiste, al nostru al tuturor. Urmînd înălțătorul exemplu al celui mai iubit fiu al poporului nostru, bărbatul și comunistul de omenie, tovarășul Nicolae Ceaușescu, studenții și cadrele didactice din Institutul Agronomic din Timișoara se angajează să nu precupească nici un efort în îndeplinirea exemplară a sarcinilor ce le revin, la onorarea exemplară a muncii din amfiteatre, laboratoare, din amplul proces de transformare în practică a politicii de dezvoltare și modernizare a agriculturii socialiste.

Prof. dr. ILIE DUVLEA ■
Rectorul Institutului
Agronomic Timișoara

Competiția cu succesul

Petrache Botezatu, președintele cooperativei agricole de producție din comuna Schela, județul Galați este, afirmă dînsul, un „produs original” al satului natal și al anilor socialismului. Dacă ai reușit să-l „cumperi”, îți dai seama că ai în fața ta un om în care se îmbină fericit torentialitatea simțirii țărănești cu măsura rațiunii. De obicei își privește interlocutorul subțindu-și ochii. Îi are negri, cu gene lungi și întoarse. Părul îi e înspicat, iar obrazul senin, de matur cumpătat. Altminteri, totul e numai suflet și hotărîre. De cîte ori îl vîd, gîndesc că așa trebuie să

fi arătat răzeșii lui Ștefan cel Mare, care erau în stare să tragă zece săgeți din arc, cit te ștergeai la ochi cu podul palmei.

De peste două decenii omului acestuia — „țaran fiind de cînd mă știu” — satul i-a încredințat misiunea de a conduce și chibzuia destinele cooperativei. La început pentru un singur an, pe... probă. A urmat al doilea mandat, al treilea și așa mai departe.

— Cum se ciștiță sinceritatea oamenilor ?

— Ușor. E singurul lucru care vine de la sine dacă ai tăria de a nu renunța, de-a

Școala noii revoluții agrare

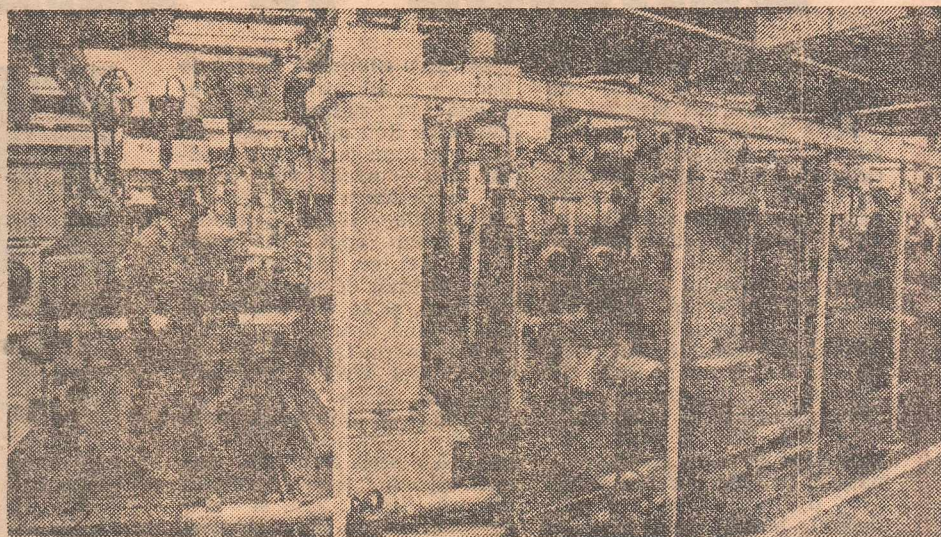
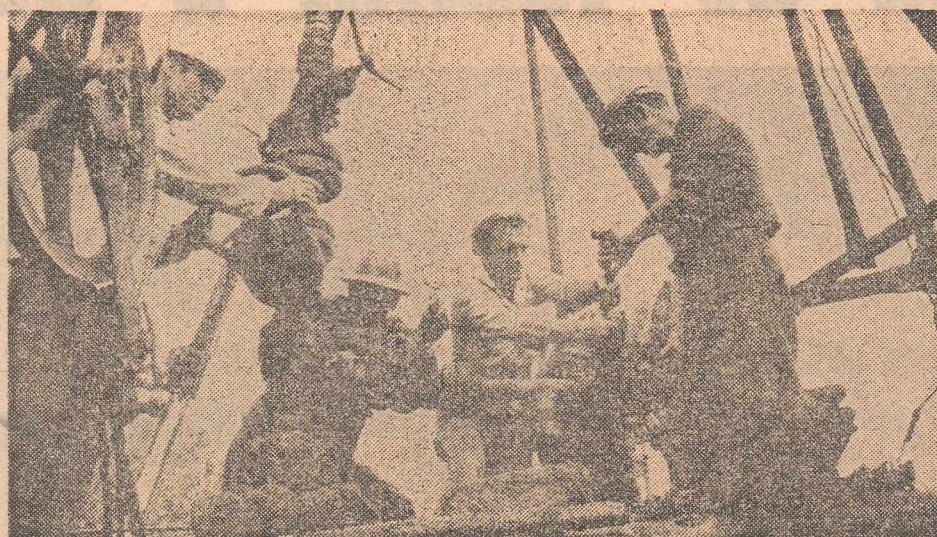
Este meritul secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, ctitorul și arhitectul României moderne, de a fi inițiatorul și făuritorul unui model de învățămînt modern, puternic ancorat în realitățile vieții socioeconomice, a cărui trăsătură caracteristică, de esență, este integrarea sa organică și eficientă cu cercetarea științifică și producția. S-a asigurat pe această bază însușirea de către tînăra generație a celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, formarea de specialiști

cu profil larg, cu o gîndire cutetătoare, capabili de a se adapta rapid cerințelor dezvoltării economico-sociale a țării.

Ctitorie a Epocii Nicolae Ceaușescu, Institutul Agronomic Timișoara a contribuit și contribuie prin miile de specialiști cu studii superioare, prin rezultatele cercetării științifice, producțiile obținute la stațiunea didactică experimentală — unitate de patru ori Erou al Noii Revoluții Agrare — la transpunerea în practică a mărețelor obiective de dezvoltare pe multiple planuri a

încredere în succesele viitoare

Aripi pentru zbor înalt

Simbolizând ideea zborului spre înalt al gândului și cu-tezanței științifice, Institutul de Cercetare Științifică și Inginerie Tehnologică pentru Aviație este una din importante titluri ale eroice epoci Nicolae Ceaușescu. Înființat din inițiativa secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, strateg clarvăzător și vizionar al afirmării științei noastre, institutul este locul, unde s-au conceput primele avioane românești moderne. Avionul de antrenament și turism IAR-823, cel pentru împrăștiat îngrășăminte IAR-827, primul avion cu reacție IAR-93 și modelul tot cu reacție pentru școală IAR-99 au la bază cercetările specialiștilor noștri, sint performante și competitive cu tipurile din aceeași clasă produse în lume. S-a ridicat văzind cu ochii o industrie aeronautică modernă, la zi, ce reprezintă un revelator examen al maturității științifice și forței economice trecut cu succes de țara noastră.

„Aflat cu toată energia revoluționară și neodihna de veghe la destinele patriei, tovarășul Nicolae Ceaușescu a găsit timp să ne viziteze de câteva ori, să ne analizeze la fiecare 2-3 luni activitatea și, de fiecare dată, indicațiile prețioase, încrederea cu care am fost investiți au însemnat o impulsie a muncii noastre, ne spune inginerul Cornel Florea, directorul Centrului de Cercetare Științifică și Inginerie Tehnologică pentru Motoare de Aviație, secretarul comitetului de partid. Cu spirit novator și deschidere spre viitor, tovarășul Nicolae Ceaușescu ne-a învățat să îndrăznim spre noi teritorii de complexitate și rafinament

tehnic. Înființarea în 1986 a centrului de cercetări pentru motoare de avion a însemnat o nouă treaptă calitativă a muncii noastre. După un timp relativ scurt se profilează prototipul primului motor românesc cu turbină cu gaze care va echipa avionul de transport de concepție integral românească. Am reușit să încadrăm cercetările noastre în coordonatele unei gândiri economice, căci în lume, astăzi, refolosirea fac parte din resursele planetei. Am pus la punct și o tehnologie care reutilizează motoarele de avion cu viața de zbor încheiată la construirea unor instalații pentru comprimarea gazelor naturale, evitându-se importul acestora. Prin crearea din inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu a unei adevărate școli de gândire românească în domeniul aviației, care continuă tradiția pionierilor români ai aripilor în lume, ne-am împlinit profesional și noi ca oameni, ne-am realizat visul nostru încă din copilărie de a munci în acest domeniu de vîrf și de aceea, îi dedicăm toate rezultatele și succesele noastre cu ocazia aniversării a 70 de ani de viață și a peste 55 de ani de activitate revoluționară, eroică, urîndu-l viață lungă și putere pentru binele patriei”.

Undeva într-un colț de București întinerit, s-au adunat într-un buchet de semnificații o linie de metrou, institutul de concepere a motoarelor românești de aviație și halele în care se construiesc aparatele de zbor, toate purtînd semnătura de fapt și de gînd a tovarășului Nicolae Ceaușescu, făuritorul prezentului și viitorului țării.

FLORIN CONDURĂȚEANU ■

După patru zile...

Nu există loc, nu există om, nu există discuție din care să nu putem extrage o semnificație. Nu există „n-am găsit despre ce să scriu”. De aici încep clasificările. Mă gîndeam la toate acestea așteptînd în fața biroului inginerului-șef, dar îl caut pe directorul întreprinderii de tricotaie din Buzău. Sint împreună în sedință. Intre timp, intru în atmosfera, pregătită pentru orice vizitator al acestei fabrici, creatoare de frumuseți. În fața mea un panou pe perete, puțină figură în orice tirg internațional, unde este concurența acerbă a firmelor pentru ca să atragă atenția și să vîndă. Tricotajele sînt potrivite în rafinate combinații de culori de parcă m-aș găsi într-o galerie de pictură. „Magicianul” acestor splendori este Aurica Petrescu,

șefa secției creație, care deține „cîntarul” precis, numai de ea știut, al îmbinării bunului gust cu eleganța, cu rentabilitatea cerută de piața internațională. Secretara, cu ochii mereu pe ceas, se scuză: „Acum se termină sedința”. Îmi prezintă fiecare persoană care este chemată la director. Tinăra Claudia Posia, după numai cinci ani de profesiune, va fi șefa producției în locul Ilenei Alexandru, care a fost numită inginer-șef. Marian Gologan, directorul comercial, a fost pînă acum patru zile mecanicul-șef. Sună continuu telefoanele de la minister, de la direcția generală. Comenzile pentru S.U.A., Anglia, Danemarca și U.R.S.S. au ajuns la destinație? Da, se expediază alte colete.

— Avem un plan suplimentat

cu 12 milioane lei, sperăm să nu existe ca și pînă acum lună fără depășiri. Produsele noastre se vînd ca piinea caldă pe multe piețe internaționale.

Jacardul, acum în centrul atenției, tuturor producătorilor de modă, pentru că cumpărătorii vor jachete cu flori, cu fluturi, cu păuni, cu forme geometrice, într-un amestec șocant de culori care altădată ne-ar fi uimit, a trecut în categoria „foc continuu”. Înainte, la schimbarea turelor, se opreau mașinile. Acum, pentru a câștiga timpul, schimbul II preia din mers activitatea, continuînd același model. Formula rentabilității include fiecare minut pentru că timpul înseamnă bani. În zece ani, întreprinderea de tricotaie din Buzău a făcut pași mari, așezîndu-se prin seriozitate și merite cit mai aproape de fruntea clasamentului. Munca plăcută și bine retribuită a dus la oprirea fluctuației de cadre, pentru că meseria e brătară de aur numai cînd n-are timp morții, nu sint gituri în lanțul care transformă kilometricul fir într-un elegant articol vestimentar. Secția Jacard se menține, de multe luni, cu depășiri de 20-30 la sută, resimțite sensibil în creșterea retribuției. S-a criticat în sedințe-că nu s-a pus suficient accent pe îmbunătățirea structurii, pe valorificarea superioară a materiei prime, dar cine a luat cuvîntul a avut și o variantă de soluție constructivă. Muncitorii, inginerii, s-au deprins să-i judece, fără circumstanțe atenuante, pe vinovații unei rămîneri în urmă, dar și pașii înainte sint trecuți prin filtrul personal.

În fața mea o tinăra femeie, plîpîndă, cu ochi albaștri, privire blîndă, deschisă, cu distincție în exprimare și atitudine, se prezintă.

— Doina Mușat, era să spun

inginerul-șef, puterea obișnuinței, pentru că am fost în această funcție de la înființarea întreprinderii pînă acum patru zile. Luați loc, vă rog!

Nu prea știu ce să fac pentru că eu îl caut pe director. Secretara n-a înțeles ce i-am spus?

— Mă scuzați că v-am făcut să mă așteptați puțin, dar sint director abia de patru zile și nu puteam amîna convorbirile cu colaboratorii mei.

Deci așa l...

— Cu ce decizii v-ați început noul drum?

— Am verificat toate compartimentele pentru a păstra seriozitatea în îndeplinirea planului, lună de lună. Sintem la zi, chiar cu depășiri importante, ca de obicei (zîmbește satisfăcută). Am întărit controlul pe faze de operații pentru ca să nu scape nici un defect. Am asigurat aprovizionarea cu materie primă, pentru a evita în orice condiții neprielnice de anotimp încetinirea lucrului. Am hotărît intensificarea valorificării resturilor de tricotaie pe care le transformăm în încălțăminte mînuși, căciuli, fulare pentru copii.

— Aveți emoții, schimbînd locul important al inginerului-șef cu cel foarte important al directorului?

— N-aș vrea să mă consideră prea sigură sau insensibilă, dar n-am emoții. Am numai planuri pentru a fi o continuatoare demnă a excepționalei directoare care s-a pensionat. Cred că un director sovăitor n-are ce să caute pe acest scaun.

Doina Mușat pare doar o plantă plîpîndă... Și ea este o alergătoare de cursă lungă, fără singurătatea unui celebru film, pentru că în jurul ei, în aceeași întrecere cu mîndria și ambiția, sint peste o mie de „încăpățînați”.

CARMEN DUMITRESCU ■

Impulsuri de gîndire

Dacă vrei să înțelegi cît de cît spectaculoasă lansare pe firmamentul industriei românești a întreprinderii: „Electrocontact” din Botoșani, sint suficiente două-trei întîlniri cu cîțiva dintre specialiștii săi de mare forță. Surprinzător de tineri, Dumitru Iurea, inginer-șef al Laboratorului cercetare-control 1, sau subinginerul Liviu Catinoiu, ca și Ioan Burilă, responsabilul Cabinetului de invenții și inovații, au în spatele lor o activitate remarcabilă, nu atît în ceea ce privește numărul anilor, cît a reușitelor.

„Genion” — micuțul aparat cu miraculoase proprietăți de a ne aduce aerul munților la domiciliu este creația lor, binecunoscută astăzi tuturor. De atunci s-au mai născut la Botoșani multe lucrări bune și frumoase.

— Astăzi — afirmă inginerul Dumitru Iurea — se pune problema ca fiecare întreprindere să-și găsească cît mai multe drumuri, nepărăsindu-le, bineînțeles, pe cele de bază. „Electrocontact” și-a început cariera cu aparataj e-

lectric de joasă tensiune. De atunci, s-au adăugat multe. Facem și transformatoare, am abordat și electronic, gîndim o serie de bunuri de larg consum care sint tot aparate electrice de joasă tensiune.

Dar, mai puțin dificil și mai interesant pentru cititori, este să prezentăm cîteva dintre ultimitele lor invenții. Vom încerca deci, schițarea noilor creații de tip „Electrocontact”, evitînd, pe cît este posibil, abuzul de detalii tehnice.

Dispozitivul pentru creșterea siguranței în circulația rutieră un mic aparat ce se montează la bordul autoturismului, are menirea de a avertiza conducătorul auto la depășirea unor limite de viteză, admise prin lege, adică 60 km/h în orașe și 80 km/h în afara lor. „Decît să te avertizeze agentul de circulație, mai bine să te fluieră dispozitivul” — remarcă, cu umor, autorii. Nu ești chiar „fluierat” dar, în momentul în care, furat de traficul rutier, depășești limita de viteză, un semnal intermitent — optic și acustic — te readuce

la realitate. Trecînd peste partea inginerescă, reținem că dispozitivul în discuție se poate monta pe orice tip de mașină existentă la ora actuală fără a fi necesară nici un fel de modificare. Ar mai fi de subliniat că dispozitivul își găsește o excelentă aplicație în supravegherea execuției corecte a unor lucrări agricole. Pentru arat sau semănat, se știe, procesul tehnologic impune o limită maximă de viteză, depășirea sa traducîndu-se în lucrări mai slabe din punct de vedere calitativ. Un girofar montat în afara cabinei mașinii agricole permite, la rîndul său, supravegherea de la distanță a vitezei de deplasare și, implicit, a calității muncii. Venind în sprijinul creșterii siguranței circulației, dispozitivul a primit și acordul Inspectoratului General al Miliției.

Dispozitivul de iluminat pe casa scîrilor, a doua invenție, este un automat mult modernizat față de cele cunoscute pînă în prezent. Comanda de amorsare a aprinderii lămpilor pe casa scîrilor se realizează, nu prin întrerupătoare clasice cu revenire, deci cu elemente în mișcare, ci printr-un senzor bipolar format din două plăcuțe conductoare, așezate pe un suport izolant. Simpla atingere a plăcuțelor duce la aprinderea lămpilor, ca, după un timp, stingerea să se facă automat. Dispozitivul nu are absolut nici un element în mișcare. Este complet electronic, și, în consecință, are o funcționare mai sigură și o fiabilitate sporită.

Înterupătorul de deconectare la curent de defect, ultimul produs „Electrocontact” la care ne vom referi, are menirea, prin însăși ideea care a dus la proiectarea și realizarea lui, să ne protejeze de posibile electrocutări. Aparatul deconectează de sub tensiune, într-un timp foarte scurt, orice instalație mono sau trifazată la deteriorarea sa, deci la scurgerea prin izolație a unui curent de maximum 20 miliamperi. Mai mult decît atît, aparatul îl poate avertiza pe utilizator cînd ceva nu este în ordine la instalație. Montat în apartamentele noastre, înglobat în tablou, lîngă contor, dispozitivul creat la Botoșani ne poate proteja și în cazul defectării prizelor, ce duc la un curent de scurgere. Se utilizează, de asemenea, în halele de creștere animalelor — cum, de altfel, autorii au și făcut-o experimental, cu excelente rezultate — ca și în instalațiile electrice industriale sau de laborator. Dispozitive asemănătoare se aduceau din import, fiind concepute pe sistem electromecanic. Elementul de noutate prezentat de specialiștii din Botoșani constă în electronizarea aparatului, realizată după o concepție proprie.

LIANA MOLNAR ■

Dăltuind la salba de lumini a Retezat

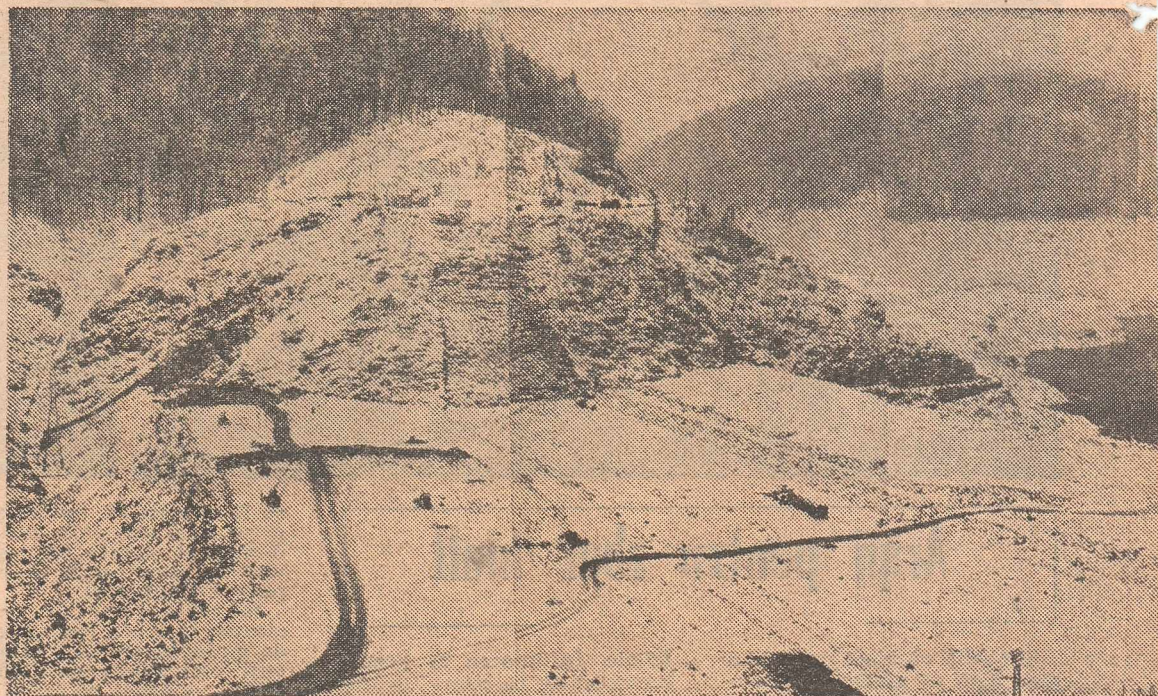
Urcăm, acum, în miez de iarnă, spre marele baraj de pe Riul Mare din Retezat.

Peste Retezat s-a așternut, cu toate ale ei, iarna. Este, deocamdată, o iarnă blândă, cu zăpadă puțină și cu temperaturi nu prea scăzute, iar vântul abia cîntește cetina întunecată a brazilor. Dar, firește, nu peisajul ne interesează în mod deosebit. Măreția și sălbăticia sa ne pătrund, încetul cu încetul, în suflet și, cu sau fără voia noastră, ne încarcă, ne împrumută ceva din tulburătoarea, fantastica sa putere. Este în fond, un sentiment pe care spectacolul naturii, în special cel al munților, îl oferă oricui și pretutindeni. Munții sînt aceeași peste tot, iar oamenii, în fața munților, trăiesc același plinar sentiment. Ceea ce ne tulbură, însă, în egală măsură, de-a lungul drumului nostru spre marele baraj al Riului Mare, este spectacolul intervenției omului în acest fabulos peisaj. O intervenție gigantică și, în același timp, eroică. O intervenție care n-a scăzut cu nimic frumusețea neclintită a muntelui. Dimpotrivă, a amplificat-o, i-a dăruit o nouă imagine, un plus de interes. O intervenție pe care muntele, îndărătnic și necruțător cu cei ce-i tulbură măreția, a acceptat-o numai după ce oamenii i s-au arătat a fi cu brațe și voință de cremene, deopotrivă, ca el, de uriași, deopotrivă de neclintiti în hotărîrea lor de-a se lua la întrecere cu însăși mama natură. Numai că n-a fost și nu este o întrecere de dragul întrecerii. Miza pusă în joc: energia. Energia electrică, această atât de rafinată formă a materiei, sau, dacă vreți, această sublimă formă a gândirii devenită materie.

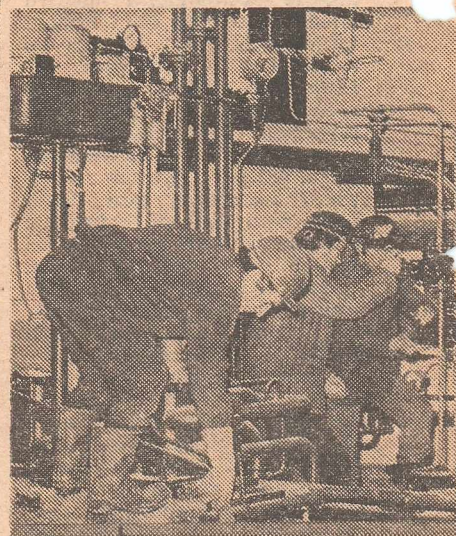
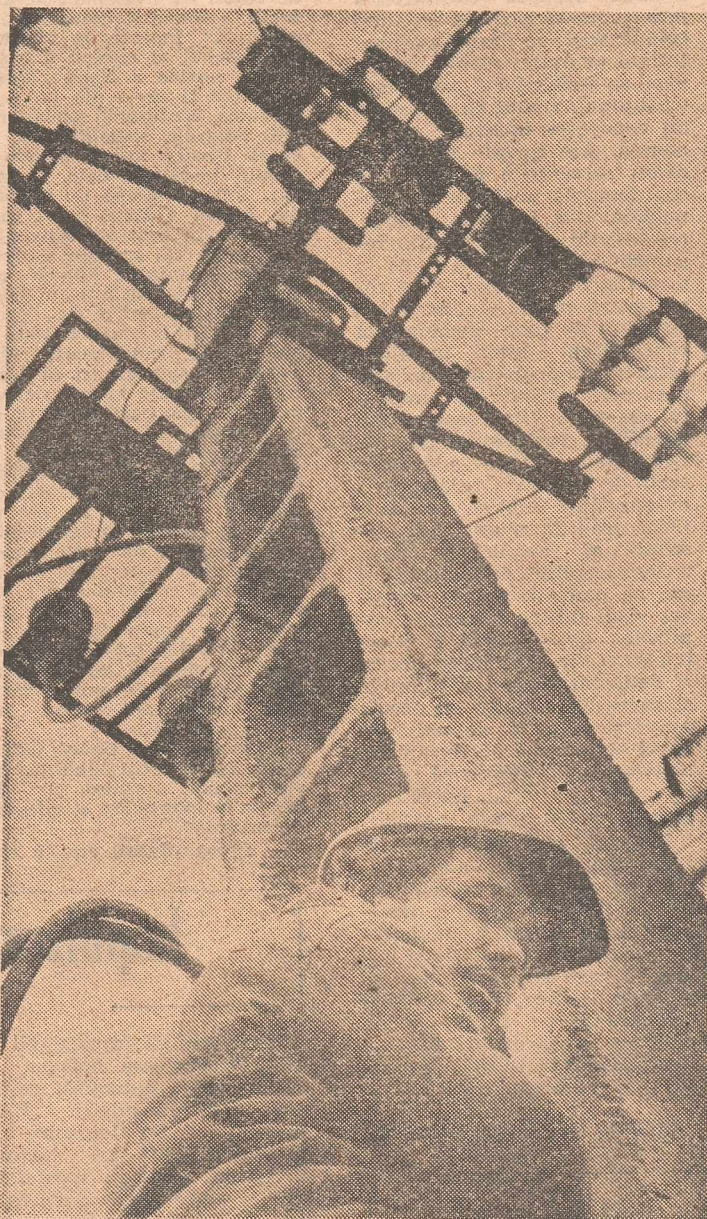
Urcăm, deci, acum, în miez de iarnă, spre marele baraj de pe Riul Mare din Retezat. Ajunși acolo, sus, la peste 1 000 de metri altitudine, la punctul numit Gura Apelor, încercăm un sentiment copleșitor. Ne aflăm deasupra celui mai mare baraj de anrocamente cu miez de argilă din Europa. Un baraj care, ajuns la înălțimea de 120 de metri, va atinge în curînd cota finală, 170 de metri. Va purta în uriașul său trup peste 10 milioane metri cubi de anrocamente. Un trup care leagă, practic, doi versanți ai Retezatului. Un trup care va ține piept unui volum de peste 210 milioane metri cubi de apă. Și tot la picioarele noastre, lacul de la Gura Apelor, o uriașă peruză lichidă cîntărind, cum spuneam, peste 210 milioane tone și în-

tinsă pe o suprafață de 420 de hectare, o adevărată mare așezată în căușul palmelor muntelui Retezat. De-aici, din puterea înmagazinată a acestui lac — apele vor porni pe aducțiunea principală, lungă de 18,4 kilometri, vor intra apoi, în galeeria forțată, un adevărat tunel vertical înalt de aproape 900 de metri, și se vor așterne la drum, pînă dincolo de Hațeg, la Sîntămăria Orlea — se vor naște 483,3 MW. O orbitoare herghelie de cai putere!

În fond, despre acest mare obiectiv hidroenergetic revista noastră a scris în câteva rânduri. Și nu numai revista noastră, firește. Zeci și zeci de reporteri au bătut drumul înspre Hațeg și, de-acolo, mai sus, spre Gura Apelor. Se cuvine, deci, în doar cîteva rânduri, să facem un scurt istoric al întregii amenajări. În toamna anului 1975 se bat primii țăruiși ai marelui șantier. Sînt atacate lucrările pentru centrala subterană, barajul, aducțiunea principală, galeeria de deviere a Riului Mare. Peste numai cîteva luni, adică în primăvara lui '76, încep excavațiile pentru baraj. 1978: se încheie lucrările galeiei de deviere, iar apele Riului Mare părăsesc milenara lor matcă. 1982: prima străpungere pe aducțiunea principală. 1986: galeeria de deviere își închide porțile, ceea ce înseamnă că începe acumularea apei. 1987: au fost livrați sistemului energetic național 197 milioane de kWh, cu peste 37 milioane kWh peste plan. Asta înseamnă că au intrat pe producția de energie electrică centrala Retezat, cea mai mare din întreaga amenajare, cu o capacitate de 335 MW, apoi centralele din Clopotiva și cele de la Ostrovul Mic și Ostrovul Mare, cu o putere instalată de 45,8 MW. În următoarele luni ale acestui an vor intra pe producție alte patru centrale, Cîrnești I și II, Păclișa și Totești I, care vor adăuga energiei electrice de pînă acum alți aproximativ 60 de MW. În fine, spre sfîrșitul anului în curs, vor intra în funcție alte două centrale, cea de la Totești II, de 15,9 MW, egală, ca putere instalată, cu cea de a doua, de la Hațeg. O adevărată salbă de lumini, cum se spune, printr-o foarte adecvată metaforă, născută la picioarele Retezatului și la îndemîna economiei noastre, veritabil izvor de putere, de apă vie, o nouă și grandioasă ctitorie a timpului nostru, a epocii pe care cu mîndrie o numim Epoca Nicolae Ceaușescu.

Barajul de la Gura Apelor, sau un munte ridicat de oameni între doi muni

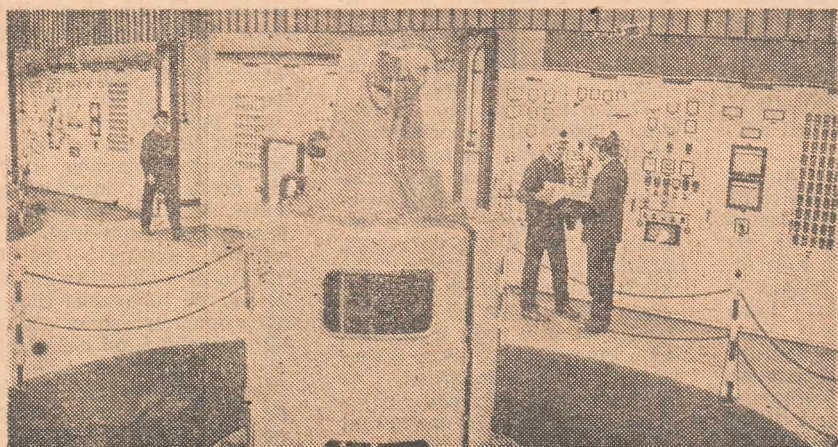

La Păclișa, în timpul probelor de verificare de măsură

În sala tablourilor de comandă

Fotoreportaj de VICTOR NIȚĂ
și ELENA GHERA

Este ora producțiilor de energie electrică

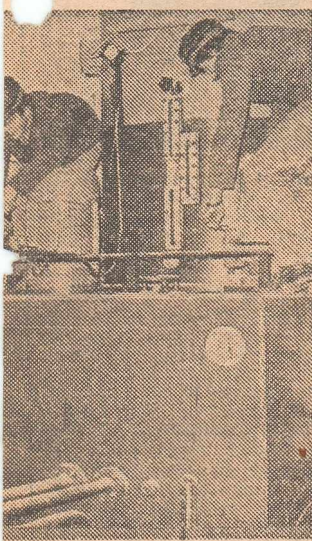
În 1987 s-au livrat
peste plan 37 milioane kWh

Maistrul Ștefan Bumbaru și echipa sa de fierari betonști pe capul de

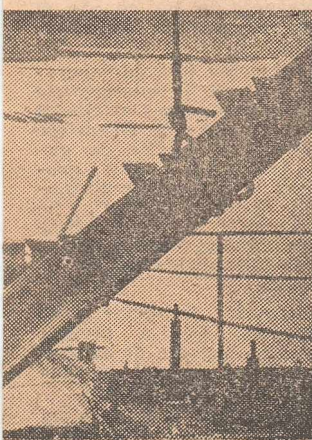
tului

lației de aer și a aparaturii

nta din Clopotiva

parajului de la Păclișă

„Ori de cîte ori ajung la Iernut sînt surprinsă de o nouă tate. În toamna aceasta, primarul Vasile Cornea îmi arată clădirea primăriei îmbrăcată în schele. „Înțeleg, o modernizați”. „Trebuia”, răspunde scurt. Chiar dacă vîi pentru prima dată la Iernut îți dai seama că are dreptate. Că trebuia! Clădirea mică și meschină, veche, pe măsura timpului cînd va fi fost construită, distona puternic cu actualul centru, dar nu numai cu el, cu tot ceea ce înseamnă casă, acum, în oricare dintre cele 7 sate ale comunei. Era ca o haină veche, pe un trup tînr și robust. Iernut face parte din rețeaua viitoarelor orașe ale țării, acele centre polarizatoare, reședințe de consilii unice ale agriculturii de stat și cooperatiste, ca o altă treaptă a concepției originale și practicii sociale a partidului nostru de dezvoltare armonioasă și echilibrată a tuturor zonelor și localităților României. Drumul avansării spre condiția de oraș a început încă demult la Iernut. Poate atunci cînd se turnau fundațiile termocentralei despre care învăță azi, la geografia economică a patriei, copiii de școală primară. (M-am întîlnit, în mașina ce m-a purtat din capitala județului spre centrul comunei, cu un tehnician care mi-a povestit, că a fost selecționat, deoarece a ciștigat toate probele de concurs, să facă parte din personalul de exploatare al centralei nucleare de la Cernavodă. El s-a format la Iernut și poate n-ar fi vrut să se îndepărteze de casă, dar dacă e nevoie acolo, cum ar putea să nu se ducă?! Termocentrala, deși încă mai generează noutăți în viața comunei — s-a întocmit proiectul pentru încălzire centrală, cu disponibilitățile de căldură obținute prin recuperatoare, ca și proiectul unei ciupercării cu flux industrial, încălzită tot cu abur de la ea, se extind totodată, serele, pe aceeași bază, — este privită

ca ceva dat dintotdeauna pentru totdeauna. O mină de aur. I-au urmat alte și alte obiective industriale ori industrial-agrar. Dacă pleacă zilnic 400 de navetiști — către Luduș, Tirnăveni și Tg. Mureș — intră 800. Lucrătorii la întreprinderea de nutrețuri combinate, la sere, la stațiunea de cercetări pentru legumicultură, la S.M.A., la I.A.S., în industria mică, în cele 45 de unități prestatoare de servicii... (Am aflat o poveste adevărată despre cum s-a înființat unitatea de coafură și cosmetică, a cărei faimă, se zice, ar întrece pe a celor mai bune din capitala de județ, deținătoare de premii la

organizată și bine asigurată cu tractoare și mașini, cu specialiști capabili să aplice tehnologii avansate, bazate pe mecanizare și chimizare nu doar pe munca brațelor.

Primarul Vasile Cornea este omul împătimit al acțiunii și este crescut în cultul ideii potrivit căreia rostul omului pe pămînt este de a lăsa ceva după sine. Cînd a venit la Iernut, 3 luni n-a făcut, totuși, nimic. Absolut nimic, spune. De fapt, atunci a făcut totul. A țesut pinza fină de sentimente între sine și oamenii în fruntea cărora venise. Fără ei nu se poate nimic, oricît de înzestrat ar fi un primar, tot așa cum nici

Și drumul suie, tot mai suie

concursuri naționale și internaționale. Primarul a fost invitat la o plenară a comitetului comunal al femeilor. A privit asistența de la tribună și a declarat public celor prezente că nu le place. Nu sînt frumoase. A împietrit sala, dar cînd le-a spus și de ce, s-au declanșat ropote de aplauze și hohote de ris. Deoarece nu sînt destul de moderni coafate și, se pare, nu prea intră într-un salon de cosmetică. Era un afront. la adresa președintelui cooperăției aflat între participanți. I-a spus-o direct, „să trimiți coafezele la reciclare și să aduci aici o cosmeticiană. Este o chestiune de sănătate și de civilizație, nu de lux”. Președintele a trebuit să îndeplinească sarcina ce i se trasa. Comuna are 11 000 de locuitori, suficienți și pentru ogoarele celor 4 cooperative agricole, cînd munca e bine

ei nu pot realiza mare lucru fără un primar destoinic. A construit, așadar, cel mai delicat și mai trainic edificiu — înțelegerea și încrederea reciprocă. A tatonat, i-a întrebă, i-a discutat. Cam ce le trebuie lor? Cum s-ar putea face să aibă? Lor, personal, și comunei? Cum ar vedea-o peste un an, peste cinci, peste cincizeci? Cu ce-ar începe, dacă ar fi în postul său, la primărie? El a înțeles atunci o urgență din gîndul tuturor. A început cu dispensarul uman. Erau 5 medici, dar nu și local corespunzător muncii lor. A continuat cu grădinița și creșa. (Într-o zi i-a venit în audiență o bătrînă. I-a pus pe masă, dezvelite dintr-o basma, două mere, singurul ei avut, ca să-i ciștige bunăvoința în a o ajuta să-și caute drepturile. O mică pensie, refuzată de înși indiferenți și birocrați in-

corecți care-o purtau pe drumuri. N-avea pe nimeni și trăia din mila te miri cui, dar mîndria o oprea să primească. Așa îi spusese ei cineva că, dacă nu dă, nu primește. N-a avut încredere și răbdare să aștepte — cît așteptase ea pînă atunci?! — și a venit din nou a doua zi, cu un singur măr. Pe celălalt îl mincase ea. Primarul a început atunci să facă ordine și în relațiile celorlalți cu oamenii și cu îndatoririle lor. Femeia și-a căpătat drepturile, primarul încrederea sătenilor și respectul subalternilor. Ordinea și cinstea desăvîrșesc totul între om și om între om și cetate.) A continuat cu multe, multe alte lucruri și zidiri pentru cele 7 sate și pentru cei 11 000 de locuitori. Brutărie, cofetărie, o gospodărie anexă cu vaci cu lapte pentru toți copiii comunei, apă potabilă prin conducte, un service auto, dar cîte altele în aspirația lor către cotele orașului. Cine intră însă în Iernut dinspre capitala județului va întîlni și va reține cu siguranță, la răsrucea drumului spre Oarba de Mureș, un muzeu. Un muzeu pentru eroii căzuți la această bornă a eliberării pămîntului nostru. Oarba de Mureș e pe-aproape, este sat component al comunei. Iar muzeul este ideea lui Vasile Cornea. Ca și tabăra anuală de sculptură, unde 11 ani, 11 sculptori vor veni și vor crea cu gîndul și în memoria celor 11 000 de eroi secerăți de gloanțe. Trei ediții s-au scurs, pe cîmpul ars de mine și udat cu sînge a început a se înfrîpa un muzeu în aer liber. Me-tope ale prezentului despre grija și respectul istoriei, Columnne încifrînd istoria unui sat transilvan în drumul lui spre bine, spre civilizație și progres. Și povestea, neasemuit de frumoasă, despre un primar din ziua de azi. Și despre un drum, cum spune poetul, care „sue și încă mai sue”.

CICI IORDACHE-ADAM

Moldova, spune prietenul meu poetul, nu se varsă nicăieri. I-am căutat eu capetele și nu le-am găsit. Unul din capete, din multe ei capete — i-am spus atunci — l-am aflat eu. Este la Roman.

I-am relatat împrejurarea primvicepreședintelui Nicolae Spiridon și Nicolae Spiridon mi-a amintit o celebră replică din „Apus de soare” de Delavrancea și a adăugat că nicăieri în altă parte nu poți să-ți dai seama atît de bine de puterea de creație a omului, de imaginația sa luxuriantă — cum îți poți da seama privind un mare oraș. Și Romanul este un oraș care se apropie, în acest sfîrșit de veac, de 100 000 de locuitori. Ne-am urcat împreună pe cel mai înalt pisc al orașului, hotelul „Roman”, dar panorama era năpădită de o lumină nefirească, dincolo de care nu deslușeai decît acoperișuri arzînde, turle care se topeau în vîpăi, trecători plutînd parcă pe străzi, niște copii jucînd tenis și fluxul suitor și viu de trecători și mașini. Cîteva ore mai tîrziu totul s-a lîmpezit. Orașul și-a prîmînit chipul. A întîrînit. Și-a lepădat straiele bătrîneții, sorbind din apă vie a industriilor zidite cu sîrg. În acești ani așezați ca o columnă de lumină, ani pe care cu îndrituită bucurie îi numim Epoca „Nicolae Ceaușescu”, orașul s-a reclădit pe sine. Priviți Strada Mare, spune Nicolae Spiridon. Este într-adevăr strada cea mai mare a orașului. Se întinde pe 2 km de la gară pînă la spital și era un fel de Lipsani al nostru...

Prin urmare, Romanul, orașul în care — cu un sfer de veac în urmă — am deprins slova, mersul pe bicicletă și teoria relativității, nu mai există. S-au păstrat doar urmele lăsa-te de un lung șir de oameni de seamă al căror destin s-a îngemănat cu aceste locuri. I-a revenit Romanului cîntecul de a

fi dat țării pe cîțiva dintre oamenii care au prezidat la nașterea culturii române, începînd cu Macarie și Dosoftei și cu Miron Costin, dincolo de veacuri așezîndu-se în dreaptă cumpănă Alecu Russo și Vasile Alecsandri și mai încoace Calistrat Hogas, Max Blecher, Garabet Ibrăileanu și Cezar Petrescu. Spiritul locului, a cărui existență Cantemir o așază încă în vremea lui Traian, s-a dovedit a fi fertil.

Fosta ctitorie mușatină, odinioară capitală a Moldovei, cu un trecut de fapte mari, se află pe drumul cel mare al civilizației, altădată în scrieri, ca

tului sindicatului de la întreprinderea de țevi — este cetatea laminoriștilor. Puternicul detașament de peste 10 000 de muncitori și-a potrivit cadența cu exigențele timpului. Fabricăm astăzi produse tubulare cu performanțe comparabile cu oricare uzină similară de pe mapamond: țevi de înaltă precizie pentru construcția de autoturisme, țevi destinate forajului marin, țevi pentru caza-ne clasa I și a III-a, pentru schimbătoare de căldură și agregate frigorifice, pentru cilindri hidraulici de susținere în abatajele miniere. Cu titlul de noutate să adăugăm că în zi-

I.M.R., noi sortotipodimensiuni la I.T.R., noi tipuri de aparate și dispozitive la URTAE.

Dar Romanul poate fi și orașul chimiștilor. Întreprinderea de fire și fibre poliamidice a fost distinsă în acest an cu Ordinul Muncii clasa I, pentru locul întîi pe țară și rezultatele deosebite obținute în întrecerea socialistă pe anul 1986.

Puternice reliefuluri inscriu în geografia dinamică a municipiului și întreprinderile de materiale de construcții, de industrializare a sfelei de zahăr, de tricotate, de nutrețuri combinate. Industria s-a vădit a fi pivotul întregii dezvoltări. Comparativ cu anul 1982, producția industrială s-a dublat, apropiindu-se de cifra de 12 miliarde lei pe an. O treime din această producție este destinată exportului; întreprinderea de tricotate, de pildă, livrează 90 la sută din întreaga producție peste granițele țării.

Niciodată nu s-a construit la Roman cu o asemenea patimă, continuă primvicepreședintele Consiliului popular municipal. Patimă, acesta este cuvîntul potrivit pentru exuberanța acestor ritmuri. În acest an am finalizat lucrările la blocurile din cartierul „23 August”, care numără 700 de apartamente realizate în decurs de doi ani și lucrăm la detaliul „Ștefan cel Mare”, care, în primele două etape, va însuma 800 de apartamente, precum și la cartierul C. Dobrogeanu-Gherea, care va totaliza, în final, aproape 1 000 apartamente. Toate acestea vin în prelungirea altor moderne zidiri conturate în anii din urmă: peste 15 000 apartamente în noile cartiere Smirodava, Gloria, Republicii, 2 400 locuri în căminele de nefamiliști, 8 școli, un cinematograful, spitalul municipal, hotelul „Roman”, două policlinici, un stadion cu 25 000 locuri.

EUGEN TURESCI

La un capăt e Roman

și în meșteșugul zugrăvelii, al lucrării metalelor scumpe, astăzi în industrii și în arta de a clădi orașe noi.

Romanul — afirmă cu îndreptățit temei ing. Constantin Geosanu, directorul întreprinderii mecanice — este orașul constructorilor de mașini. Dacă cu cîteva decenii în urmă fabricam pluguri și căruțe, astăzi producem o varietă gamă de strunguri carusel. La această oră, se află pe bandă familia celor patru tipuri de strunguri verticale cu două platforme de lucru, pe care — grație capacităților de prelucrare — le-ăș numi adevărate uzine: modelează piese de peste 2 000 kg, cu diametrul ajungînd pînă la 630 mm, reglarea realizîndu-se prin mijlocirea unui dispozitiv cu laser.

Romanul — va spune Al. Fușneică, președintele comite-

lele premergătoare Conferinței Naționale a partidului s-au asemilat și produs primele cantități de țevi pentru programul nuclear al țării, performanță consemnată la laminorul de 20 de țoli intrat în funcțiune în urmă cu trei ani.

Romanul — ar putea spune ing. Dorel Cernomazu — este orașul inventatorilor. El însuși autor a peste 100 invenții brevete, Dorel Cernomazu este inginer la Uzina de reparat transformatoare și aparataj electric și președintele comisiei municipale a inginerilor și tehnicienilor. La nivelul orașului menționează interlocutorul nostru, s-au remarcat pînă acum 715 inventatori și inovatori, muncitori, ingineri, tehnicieni, maiștri, pasionați creatori de tehnică. În mod concret, creația tehnico-științifică înseamnă noi tipuri de mașini-unelte la

Prestigioase apariții omagiale

Editura Militară a tipărit în aceste zile, ca omagiu adresat secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, cu prilejul împlinirii vârstei de 70 de ani și a peste 55 de ani de activitate revoluționară, o serie de volume cuprinzând câteva aspecte esențiale din gândirea sa teoretică, social-politică și filozofică.

**NICOLAE
CEAUȘESCU**
FONDATORUL DOCTRINEI
MILITARE NAȚIONALE
PRIVIND APĂRAREA
REPUBLICII SOCIALISTE
ROMÂNIA

● Nicolae Ceaușescu — fondatorul doctrinei militare naționale privind apărarea Republicii Socialiste România, volum editat de Ministerul Apărării Naționale, își propune „să prezinte cititorului principiile fundamentale ce definesc viziunea politico-militară a secretarului general al partidului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, privind apărarea patriei — parte integrantă a procesului de edificare a socialismului și comunismului în România” — după cum se precizează în paginile introductive. Capitolele ample volum reliefează fundamentele istorice, social-economice și juridice ale concepției partidului nostru privind apărarea patriei. Sunt de asemenea prezentate tezele și orientările tovarășului Nicolae Ceaușescu privind conținutul și trăsăturile doctrinei militare românești actuale. Rezultă, din paginile lucrării de față, profunzimea analizei și justetea concluziilor partidului nostru, ale secretarului său general în ceea ce privește situația politico-militară internațională, ca și originalitatea conceptului românesc de război al întregului popor pentru apărarea patriei, elaborat de tovarășul Nicolae Ceaușescu. Sunt de subliniat apoi principii

și orientările doctrinare fundamentate de comandantul suprem al forțelor armate privind dezvoltarea și perfecționarea artei militare românești în etapa actuală, principii prezentate pe larg și corelate cu principiile ce coordonează relațiile militare ale României cu celelalte state socialiste, cu alte state prietene.

● Un alt volum, de această dată de texte selectate, este Nicolae Ceaușescu — Apărarea națională a Republicii Socialiste România, elaborat de Centrul de studii și cercetări de istorie și teorie militară. Antologia cuprinde un material extrem de bogat, orinduit în ordine cronologică, începând cu anul 1965. Ideea centrală care se desprinde din alăturarea textelor este aceea că, în concepția secretarului general al partidului, războiul nu trebuie privit ca o fatalitate și nici înarmarea ca o soluție. Se desprinde de aici promovarea formă a ideii că pacea și colaborarea trebuie să triumfe asupra confruntării armate. „Volumul evidențiază pregnant raporturile de intercondiționare și de interdependență existente între securitatea națională, cea europeană și mondială, climatul general punându-și amprenta pe viața și viitorul fiecărei națiuni” — se precizează în Cuvintul înainte al volumului.

Apărarea națională a Republicii Socialiste România adună pentru prima dată elementele unei gândiri teoretice de mare însemnătate în gândirea politico-militară românească a tuturor timpurilor demonstrând, în același timp, o excepțională

**NICOLAE
CEAUȘESCU**
APĂRAREA
NAȚIONALA
A REPUBLICII
SOCIALISTE
ROMÂNIA

EDITURA MILITARĂ

capacitate de previziune, de scrutare a viitorului.

● Intinsa operă teoretică și practică pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu a edificat-o în răstimpul fertil care a tre-

**NICOLAE
CEAUȘESCU**

**ISTORIA
POPORULUI
ROMÂN**

cut de la Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român, a proiectat în anii contemporaneității noastre o nouă viziune atit asupra structurilor prezentului și viitorului cit și asupra unui domeniu care le condiționează pe amândouă: istoria patriei. Noul volum pe care Editura Militară îl publică recent sub egida Institutului de studii istorice și social-politice de pe lângă C.C. al P.C.R., Nicolae Ceaușescu — Istoria poporului român pune în lumină, prin scrierile secretarului general al partidului, teza fundamentală conform căreia istoria nu este o culegere de cronici pasive despre trecutul unui popor ci știința revoluționară a înfruntării dintre vechi și nou pe terenul dezvoltării forțelor și relațiilor de producție, știința ce joacă un rol activ în formarea noului model uman al societății socialiste și în educația tinerelor generații.

Prin prezentul volum se elucidează o serie de probleme esențiale ale existenței istorice a poporului român începând cu continuitatea sa neîntreruptă pe vatra multimilenară. Dacă și evidențierea esențialei întrepătrunderi între luptele pentru eliberare de sub diverse puteri străine cu lupta pentru reintregirea națională într-un singur stat independent și suveran, continuând cu importanța revoluțiilor din 1784, 1821 și 1848 cit și a evenimentelor cruciale din 1859 și 1877, până la înfăptuirea

visului de aur al Marii Uniri naționale din 1918. „România în anii 1919-1947” și „Probleme ale edificării orânduirii socialiste” sint ultimele două capitole din cele șase ale lucrării, care abordează problemele extreme de complexe ale României din momentul Unirii până în plină efervescență contemporană, analizând rolul mișcării muncitorești din România în contextul larg al istoriei generale a poporului și subliniind astfel într-o viziune strălucită unitatea dialectică dintre trecut, prezent și viitor.

Cuprinzând aprecieri de excepțională profunzime științifică asupra marilor momente ale istoriei naționale, volumul selectiv elaborat sub îngrijirea Editurii Militare reprezintă o prestigioasă punere în lumină a perspectivei novatoare în care întreaga operă a secretarului general al partidului tratează problematica istorică.

● Comandantului suprem — Imn ostășesc este antologia de versuri prin care Editura Mili-

**COMANDANTULUI
SUPREM
IMN OSTĂȘESC**

tară omagiază aniversarea zilei de naștere a cititorului României socialiste, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Poeme de înaltă vibrație patriotică semnate de pana gânditoare a unor poeți ca Al. A. Drăghici, Lucian Avramescu, Florin Costinescu, Nicolae Dragoș, Ion Iuga, Mihai Negulescu și mulți alții se alătură poemelor solemne și calde în același timp prin care versurile inspiate ale unor poeți purtând uniforma de conștiință a ostașilor fării, dau onorul Comandantului suprem: „Voința noastră-nseamnă viitorul / înobilindu-ne democrația: / uniți să ne urmăm conducătorul, / în patria eternă, România”.

Acest volum cuprinde și poemul „Cind spunem Ceaușescu” de Dan Rotaru, pe care-l reproducem în pag. 24.

La Opera Română

● Cu Lucia Becar, Elena Simionescu, Mihaela Agachi, Veronica Gârba, Lucian Marinescu, Ștefanița Lascu (debut în Lenski), Ion Grigorescu, Alexandru Moisuc, Corneliu Fă, năeanu în distribuție. — vineri 29 ianuarie, la ora 18, Evgheni Oneghin de P.I. Ceai-kovski. Conducerea muzicală: Carol Litvin. ● Simbătă 30 ianuarie (ora 18) încă foarte proaspătul spectacol cu opera Nabucco de Verdi. În distribuție: Vasile Martinou, Constantin Ene, Dan Zancu, Iulia Kirkosa (de la Opera Maghiară din Cluj-Napoca), Veronica Gârba, Paul Basacopol, Nicolae Bratu, Gerda Radler, Dirigează Cornel Trăilescu. ● Daniela Vlădescu sustine rolul titular, alături de Cornelia Pop, Cristian Mihăilescu, Dan Zancu, Gabriel Năstase, Pompei Hărășteanu, Adrian Ștefănescu, Nicolae Andreescu, Ion Grigorescu, Nicolae Bratu, Ștefan Teodorescu, Nicolae Constantinescu în opera pentru copii Mozanul încălțat de Cornel Trăilescu. Dirijor: Lucian Anca. În matineul de duminică 31 ianuarie (ora 11). ● Nunta lui Figaro de W.A. Mozart, duminică seara. Sanda Sandru, Nicolae Urziceanu, Gerda Radler, Alexandru Moisuc sint principii interpreti. La pupitru, Lucian Anca. ● Din repertoriul ver-

dian, marți 2 februarie (ora 18). Aida. În distribuție: Victoria Bozettii (Aida), Mihaela Agachi (Amneris), Anatol Covali (Roldano), Nicolae Urdăreanu (Amonasro). Dirigează Cornel Trăilescu. ● Opereta Liliacul de Johann Strauss (Florin Diaconescu — Eisenstein, Cornelia Angelescu (Rosalinda) este programată pentru miercuri 3 februarie, la ora 18, în conducerea muzicală a lui Lucian Anca. ● Tot sub bagheta dirijorului Lucian Anca, joi 4 februarie (ora 18), trei balet pe muzica unor capodopere simfonice franceze: Simfonia spaniolă de Ed. Lalo (solo violă Lidia Oprisan; dansatori soliști: Cristina Teodorescu-Palade și Laurențiu Guinea). Preludiu la după-amiaza unui faur de Claude Debussy (Beatrice Bleonț, Gheorghe Anghelus) și Simfonia fantastică de H. Berlioz (Daniela Constantinoiu, Ioan Tugearu, Tiberiu Almosnino ș.a.).

Artistul — conștiință a epocii sale

„Interpretarea corală presupune o artă a construcției”

— interviu cu
MARIN CONSTANTIN
dirijorul corului
„Madrigal” —

Maestrul și prietenul meu de-o viață, pe care a închinat-o artei, cum se intitulează una din distincțiile pe care lo-a primit în Italia, patria muzicii, „Una vita per l'arte”, avind ca trofeu un David de aur de Michelangelo (statuetă, bineînțeles) în perioada când fusese invitat să țină cursuri de dirijat coral la Academia Santa Cecilia, cea mai înaltă instituție de acest gen, — a acceptat să purtăm această convorbire:

— Cursuri la care a trebuit să renunț făcând un sacrificiu pentru „Madrigalul” aflat în plină afirmare, dar încă la început.

— Apropo de „început”, cind se situează acesta pentru „Madrigal”?

— În 1963, acum un sfert de veac deci, mai exact, joi 11

aprilie 1963. La 14 iunie 1965 concerta la Leipzig, sub această titulatură.

— Observ că bogata sa activitate de perfecționare și popularizare se circumscrie perioadei pe care o numim în mod curent epoca de aur.

— Exact! Construcția „Madrigalului”, pornind de la corala „Gheorghe Cucu” din cadrul marelui cor de masă al Ansamblului C.C. al U.T.C., în acești 25 de ani s-a și desăvârșit.

(Fac o paranteză și precizez că discuția are loc pe un fond coral oferit de documentele sonore ale maestrului Marin Constantin, bine orchestrate de colaboratoarea sa cea mai apropiată, una din vechile voci ale „Madrigalului”, Bernarda Marin).

Cu toate că-mi este cunoscut notă de notă „Madrigalul”, spectacolul de vechie muzică românească de la Teatrul municipalității din Bologna mă impresionează prin solemnitatea și amplitudinea sa.

Recapitularea cu maestrul Marin Constantin, fiul unei vâdve din Urleta prahoveană petroliferă, ajuns la înalte demnități pe plan artistic și social, deputat în parlamentul țării în două legislaturi, e cazul să începă cu ceea ce reprezintă magnificența artei sale: cursul pe 10 discuri. „Arta construcției și interpretării corale”, față de care mai toți comentatorii de specialitate au rămas surzi, cu toate că e operă unică, răspândită în toată lumea, și mai ales în America Latină (1982), pentru al cărei dirijori corali maestrul Marin Constantin a ținut în urmă cu câțiva ani primul curs de inițiere și perfecționare, ca și în Europa, în Italia (1976-1977) și Luxemburg (1982).

Mi-aș permite, dacă maestrul Marin Constantin nu se supără și nici confrății într-un verb publicistic de specialitate, să spui că, evident de ieri, de azi, de mâine, este formulat în acest curs.

● Ciclul de prelegeri pe disc s-a născut din nevoia de comunicare a ceea ce a „devenit din frământare amorfă — convingere stenică, din nebulosă — limpezime, rigoare și lumină, iar din visele de ieri — senzația unei calde realități prezente”. Pledoaria pentru cîntul coral nu se vrea exclusivistă.

● Ciclul acesta de prelegeri nu e decit o serie de opinii și

sugestii practice privind modalitățile de asimilare și utilizare a resurselor polifonice, heterofonice și ritmului în toate etapele istoriei muzicii, cu caracteristicile lor definitorii, virtuozitatea, dimensiunea organică a instrumentului coral contemporan.

● Sint astfel abordate probleme esențiale în perfecționarea și conducerea corului, psihotehnica — metodă de bază pentru realizarea unei interpretări veridice, fundamentată pe: cunoașterea științifică a vieții psihice, a căilor de identificare a diferitelor stări sufletești reclamate de conținutul repertoriului, a procedurilor privind adaptabilitatea, elasticitatea, promptitudinea în reacții și capacitatea unitară de trăire emoțională, în același consens dinamic. Sint evocate momente inedite din viața „Madrigalului”, din care aș aminti numai trei: concertul cameral unic de la „Palacio de musica” din Barcelona, după 60 de ore de călătorie cu trenul, cu vagonul de clasă, concertul pe un întineric intempestiv de la Paris și cele 65 de concerte susținute în S.U.A. în decursul a numai 30 zile.

● Actul de comunicare a corului cu publicul înseamnă conectarea auditoriului cu muzica, cu opera de artă, nu cu instrumentul.

● Problematika stilului presupune înglobarea portofoliului repertorial și arsenalului tehnic-interpretativ în cadrul istoric, geografic, artistic, compozitiv, dinamic și agogic, filtrat concomitent în planurile cul-

turii, talentului, sensibilității, echilibrului și autenticității. Omogenitatea pe toate planurile spirituale e factor prim.

● Viziunea asupra artei ca fenomen viu, în continuă devenire și poziția ferm ancorată în contemporaneitate (sublinierea interlocutorului) a muzicianului interpret favorizează valorificarea trecutului, înfrumusețează prezentul, îmbogățește viitorul, respingînd atitudinea muzeistică, evitînd confuzia stilistică.

● O confirmare a acestor principii o reprezintă opera de readucere în contemporaneitate a muzicii renascentiste, cu toate variatele și complexe ei scoli — neerlandeză, italiană, franceză, spaniolă, germană, engleză, și mai ales renașterea melosului românesc în tot ce are el mai de preț într-un întins patrimoniu.

În readucerea în contemporaneitate a muzicii renascentiste pe Marin Constantin l-a călăuzit corolarul „Muzica în Renaștere îmbracă forme inedite de expresie, dobîndește statut propriu. Genul vocal atinge un moment de apogeu artistic”. Se prezintă astfel în curs variate procedee tehnice, psihotehnice, reclamate de muzica corală renascentistă.

E interesant de remarcat că un asemenea act l-a săvîrșit activistul cu bagheta de la Ansamblul U.T.C., cum i se spunea în epocă.

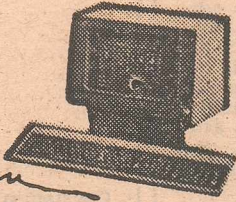
● Folclorul — mod unic de experiență a artei colective, orale, anonime și sincretice — constituie primordială componentă a culturii muzicale ro-

atelier literar

Ion Ionescu

Ari Floris — Drobeta Turnu Severin. Retinem, ca un omagiu adus lui Brăncuși. **Sărut gorjan.** Poemele dumnezeoasă nu sînt ale unui începător, ci ale unui poet format. Ele nu depășesc însă momentul simbolismului românesc. Important, dar fiind de acum de istorie.

Ioan Alex. — Nădar. Bihor. Transcriem din scrisoare: „Mi-am pus în cap să devin scriitor și pentru asta am dat examen la „Liceul de Filologie-istorie“ pentru treapta a II-a curs seral”. Ați dat, dar nu ne spuneți dacă l-ați și luat. Retinem și din poeme acest crîmpei: „Tac, / taci / tăcem / vorbele / n-au rost / n-au farmec“ (**Doar privirile**). Există tăceri semnificative și multe dintre ele se aud foarte bine. Aceasta nu se aude.

Friseh Zoltan — Arad. Gîndul e frumos și nu ne doim de adevărul lui. Dar nu trebuie să aveți pretenția de a-l considera poezie.

Bucur Constantin — Buzău. Mai rămîniți un timp în cadrul ceneului „Al. Sahia” și în intervalul acesta încercați să înțelegeți că nu vă puteți juca oricum cu cuvintele. Zona suprarealistă pe care o cercetați e foarte fragilă și nu vă poate ține la suprafață. Transcriem, dar nu pentru edificarea noastră: „Un fluture modern / zboară pe bicicletă „Pegas” / purtînd între antene / surisul de Giocondă” sau: „să știu că te am / punct / pe cuvîntul iubire / la care fac plajă / sub iarna prelungită / pină-n toamnă / și călcîiele / nu se mai sperie / de săgeata / singurătății”. Motiv pentru care nu vă credem cînd spuneți: „Am vindut sticla / cu ultima-nghițitură / de speranță / a naufragiatului / unei stele / pe două limbi de bușolă”. Ori nu aveți bușolă, ori nu vreți să vă folosiți de ea. Poate doar

în acest text: „Arma în-
tii(a) / a țăranelor /
mă / capabilă să simtă /
cutremurul conștiințelor /
care au făcut / să bubue
turile“ (**Opinca** '90)
descoperiți Nordul, dar
nu știți să vă apropiați
de el. Cu ce ați trimis nu
ne puteți convinge.

Ionescu Florin — București. În general, computerul nostru nu dă sfaturi, ci analizează, observă și măsoară. În clipa de față, după ce a parcurs 47 de texte de la Bucur Constantin, toate asemănătoare celor transcrise mai sus, are circuitele foarte fierbinți. gata să scoată fum. Reproducăm începutul din **Poem de decor 21**. Impresia noastră este că folosiți prea multe cuvinte și neglijați trăirea și imaginea poetică. Fiorul lecturii nu se produce decît foarte rar, senzația de apăsător rămînd permanentă. Avalanșa de cuvinte e prezentă și în **Hai-ku**-urile trimise (e preferabilă forma haiku și nu hai-ku). Aici computerul are memorie bună: un haiku este un tristîh de 17 silabe, o tanka are 31 de silabe dispuse în cinci versuri, renga este o formă intermediară compusă din mai multe tanka. Iată un haiku al unui mare poet. Matsuo Basho: „Poșghita unui greier: / El s-a mistuit în cîntec / Cu totul”. Iar prin transfer de la Borges, un altul, înmagazinat și el în aceeași memorie a computerului: „Un fluture / pe dunga / clopotului”. Recunoașteți că sinteți departe de astfel de construcții.

Oana Magheru — Craiova. Trebuie că e vorba de o greșeală, adresîndu-vă nouă. Cu texte de tipul „Crizele de stomac / Si! / Crizele de ficat / Sînt depășite! / Ne trebuie ceva nou...”, sau „Guri sinistre cutremură cuvîntul / Un pui de cosmos...”, adresati-vă în altă parte. Retinem sinceritatea întîmplătoare:

„Absurdul mă concediază
ză sumbru / Și-mi încheie
contract cu noaptea! / Stelele nu mă primesc
fără / Garanție și legitimație!“ Noi nu dăm
garanții și nu legitimăm.
De altfel, propunîndu-și
să descopere și să inso-

tească în primele lor încercări pe aceia care, cum am mai spus-o, justifică acest efort. „Atelierul” nostru nu va mai întîrzia pe viitor asupra unor astfel de năzbitii.

Mai trimiteți: Angelescu A. Celia — Iași; Mihaela Enescu — Pitești.

Deocamdată nu: Mocanu Ionel — Făgăraș; Filimon Cristian — Cluj-Napoca; Alexandru Anestiu — Cimpina.

Nu vă pierdeți timpul: Mija Cornel — București; Frățilă Rodica Lorena — Slobozia; G. Alexandra — Buzău.

DARIE NOVĂCEANU ■

Sărut gorjan

Din împletite cremeni, aștept imăgnar
un arc de rocă dură să cînte solitar
și umbra de văpaie s-o plimbe pe prezent,
precum sărutul tandru gustat de adolescent.

Să cînte lutul galben țîșnit din negre praguri
și să se urce seva prin crengile de faguri
din miile de forme ce veacul l-au durut
la cea mai pură formă din Poarta de sărut.

ARI FLORIS

Brăncuși

Tăcînd,
se adîncește Masa tăcerii
în tăcere.

Înfinînd,
se înalță-n înfînit
Coloana Infinitului.

Masă, Coloană:
două noțiuni
între care respiră
Brăncuși
îngă Poarta sărutului.

CAMELIA LUCHIACENCO

Poem de decor 21

Tot ce vă rog
e să credeți în tulpina stejarului.
Tot ce vă rog
e să credeți în culoarea florilor.
Tot ce vă rog
e să nu uitați freacățul mărilor.
Tot ce vă rog
e să nu uitați căldura cuvintelor.

IONESCU FLORIN

mănești. Prezența artei populare în creația cultă dovedește coplesitoarea forță a melosului nostru, capacitatea sa de comunicare emoțională.

● Școala națională românească și-a conturat profilul și ideile directorate încă din prima jumătate a sec. XIX, continuînd apoi să-și cristalizeze specificul în strînsă legătură cu arta clasică și romantică europeană. Din perioada compozitorilor clasici ai veacului trecut, exemplele pe care le oferă cursul sînt cele ale unor compozitori considerați ctitori ai culturii muzicale românești (D.G. Chiariac, G. Musicescu, G. Dima, I. Vidu, Gh. Cucu).

● Creația contemporană românească deține aceleași trăsături, exprimă aceleași frămîntări și căutări novatoare, în deplin sincronism cu cele ale muzicienilor de pretutindeni. Ea și-a croit totuși un drum distinct prin exploatarea straturilor folclorice, în contactul fecund cu plămăda sensibilă a spiritualității românești.

● Și după această adevărată avalanșă de evaluări, principii și considerații unanim valabile în stilul propriu al „Madrigalului”, marele maestru al artei corale Marin Constantin încearcă să ne convingă după 600 (șase sute) de minute de audiență că nu e vorba în fapt decît de câteva crimpele de experiență artistică, exprimate aforistic, ca un omagiu fratern adus împătimitilor slujitori ai Euterpiei.

Așa să fie, dacă așa consideră Marin Constantin, suveran nu numai pe baghetă, ci și pe verb în cazul de față.

Dar cum și fondul auditiv s-a

incetinit, ca un colind care se îndepărtează, să atacăm cu întrebările:

— Care vi-l aforismul preferat?

— A tăcea, cîntînd, a cînta, tăcînd.
(Apropo de acest aforism să-mi permită cititorul să relatez o întîmplare. Mă aflam în holul Ateneului român în timpul unei filmări pentru televiziune. Se interpreta un cîntec pe versurile dumnezeiești ale lui Eminescu. Banda cu înregistrarea mergea, era spre final. Madrigaliștii nu trebuiau să dea decît expresie emoțională melosului. Și totuși dirijorul îi ținea într-un finis coronat opus de credeam că li se rupe ale piepturilor coarde, și lor, ca și mie, care-i urmăream numai).

— Maestre, numiți cîteva din țările și marile festivaluri muzicale pe unde a răsănit „Madrigalul”.

— În aproape toate țările europene, în S.U.A., iar în Asia, recent, adică anul trecut, în R.P.D. Coreeană. Festivalurile internaționale sînt Wiener Festwochen, Sagra Musicale Umbria, Holand Festival, Musica Antiqua Europae Orientalis, Mai de Bardeau, Bregenz Festival, Toamna muzicală varșoviană, Primăvara la Praga, spectacolele de gală ale asociației UNICEF, incinta Organizației Națiunilor Unite.

— Și cu toate acestea ați fost prezenți în multe centre municipale din țară.

— În Valea Jiului am îndeplinit un întreg cincinal muzical, fiind prezenți, timp de 5 ani, în fiecare vară la casele de cultură și în sălile de apel ale

minelor.

— Eu insumi îmi amintesc un asemenea concert într-o sală de apel din bazinul carbonifer al Gorjului, pesemne la Rovinari. După concert i-am auzit pe mineri spunînd: „parcă-i mai multă lumină pe galerii”.

— Dar de ce am uita multe din întreprinderile bucureștene, la care ne-ai însoțit ca poet, Uzinele „23 August”, „Confecția”, „Tricodava” sau pe cele din Bacău, Buhuși, Tg. Jiu. Pănușurile din fața Conservatorului bucureștean „Ciprian Porumbescu”, cu fotografiile lor de la asemenea manifestări sînt cele mai grăitoare dovezi.

— Activistul politic cu bagheta de la Corul Ansamblului U.T.C., care a făcut atât de mult pentru revoluționarea interpretării corale românești, n-a încetat o clipă să fie și un fidel exponent al cîntecului politic.

— Cîntecele mele, fie că se cheamă „Înainte, partidul ne conduce”, „Tara mea”, „Tineri ni-s anii”, după cum bine se poate observa în recenta selecție de coruri apărută sub semnătura mea la Editura Muzicală, nu sînt mai puțin alese din punct de vedere artistic, mai puțin autentice ca melos românesc „Corole de cînt”, cîntec omagial pentru tovarăsa Elena Ceaușescu și „Măreț precum Carpații”, pentru tovarășul Nicolae Ceaușescu se integrează în răsunetele peste țară ale „Madrigalului”.

— Miracolul pe care-l prezintă „Madrigalul” nu e decît unul emblematic pentru această epocă de aur.

NICULAE STOIAN ■

Cronica literară de Romul Munteanu

Muntele speranței

Literatura despre războaie este imensă, fiindcă pe tot parcursul existenței societății, acestea au fost extrem de numeroase. În antichitate, cezarii romani ca și scriitorii lor simțeau nevoia să alcătuiască diferite „Cronici”, istorii despre isprăvile militare ale oștilor. Evul-mediu ne-a adus odată cu faimoasele Cîntece de gestă acel strălucit îl cantare del mio Cid, unde gravitatea actului asumat de nobilul cavalier nu se putea solda decît cu moartea legendarului erou. Poemul epic renascentist de genul Ierusalimului eliberat (Tasso) face apologia eroilor care luptă pentru libertate și credință.

Nu a trecut multă vreme pînă cînd din poemele epice s-au desprins romanele în versuri și proză, cărți ca **Persiles și Sigismunda** reprezentînd peripețiile pe apă și pe uscat ale unor cavaleri care luptau pentru idealul lor eroic, dar și pentru salvarea femeilor iubite. Dar a trebuit să vină acel îndelungat război de o sută de ani, pentru ca un scriitor genial ca Grimmshausen să realizeze o adevărată operă panoramică despre grozăviile unor lupte în care s-au stins sute de mii de vieți omenești. Literatura de război din vechime elogia cu precădere faptele comandanților și cavalerilor. Există și o literatură a războiului conceput ca simplă aventură. Dar peste toate acestea s-au sedimentat războaiele cu un țel național evident, luptele de apărare și de întregire a unor nații, risipite sub diferite stăpîniri străine. Contemporaneitatea a cunoscut numeroase opere de acest gen. De la cărțile lui C. Simonov, C. Malaparte, N. Mailer pînă la L. Fulga etc, am decupat doar cîteva exemple dintr-o imensă literatură.

Dacă războaiele mai îndepărtate, purtate de voievozii români erau consemnate în cronici și celebrate în poeme (literatură despre luptele pentru independență din 1877 fiind elocventă în acest sens), mai tîrziu, prestația pe care a căpătat-o romanul între celelalte genuri literare, a făcut din el o adevărată epopee a neamului în stare de luptă și jertfă pentru apărarea identității sale naționale.

Ce făcea oare Rebreanu altceva decît să pună în lumină tragedia suferințelor a unui ofițer român din Ardeal care era nevoit să lupte sub un steag străin împotriva neamului său (**Pădurea spinzuraților**)? În ce măsură idealul național și social, conceput pe cîmpul de luptă, se poate realiza în vreme de pace, reprezintă întrebarea principală din cartea lui Cezar Petrescu, **Întunecare**. În felul acesta cărțile cele mai diverse, prilejuite de **Unirea cea mare**, ca și de războiul pentru întregirea neamului, au căpătat o pregnanță tot mai mare în peisajul literar românesc. În spiritul acestei tradiții se înscrie și Petru Vintilă cu romanul său **Muntele speranței** (Editura Militară, 1987).

Autor prolific, pictor de superbă artă naivă, Petru Vintilă se mișcă printre propriile cărți ca printr-o mică piramidă exponențială a creației proprii. Între atîtea cărți și proiecte de bandă epică rulantă, cititorul, ca și criticul, se simte uneori derutat. Alegerea, opțiunea decisivă pentru scrierile sale ieșite din serie, este dificilă, fiindcă presupune o suită de lecturi despărțitoare a filonului literar autentic de simpla carte de larg consum cultural.

Fără îndoială că **Muntele speranței** presupune și el un proiect amplu și extrem de ambițios, dar cele două volume existente acreditează și ele un traiect literar de epopee națională în proză.

Petru Vintilă vine înspre literatura de inspirație istorică înarmat cu mijloacele unei scriituri tradiționale, validată de multă vreme în spațiul cultural românesc. Cele mai multe procedee literare la care face apel își au sorgintea în proza lui Cezar Petrescu, scriitor defăimat în mod subiectiv și aberant de G. Călinescu. De multă vreme, prozatorul expresionist german Alfred Döblin l-a comparat pe romancier cu un reporter. Arareori, această acreditare a căpătat o relevanță atât de mare ca în **Muntele speranței**. Scriitorul se comportă ca un martor al evenimentelor derulate timp de aproape două decenii, dacă ținem seama de primele și ultimele sale trimiteri cronologice din epilogul cărții. Enunțul din primul volum este elocvent: „În ultima duminică a lunii iunie 1914, în zorii zilei, pe drumul de țară ce coboară de la Borlova la Caransebeș, ieșea dintre casele albe ale satului de munte o căruță trasă de doi cai. În ea să găsea un țaran localnic, Iancu Dragalina și colonelul Ion Dragalina, îmbrăcat civil, căruia țăranel, deși evident mai tînar cu vreo zece ani, îi spunea pe un ton foarte degajat și familiar «vere»”.

Cartea are o anumită coloană axială și cu toate că intriga este dispersată în diferite orașe și sate sau, mai tîrziu, li-nii ale frontului, anumite personaje au o asemenea consistență, încît, ele sînt integrate ca existențe active sau amintiri, în toată textura operei. Și cînd intriga polivalentă este încheiată, războiul fiind terminat, peste eroi, statui și morminte se revarsă doar o amintire trăită de o altă lume, într-un nou context devenit muzeal: „În grădina publică din Caransebeș pe aleile din jurul statuii lui Ion Dragalina se plimbă ori stau pe bănci, perechi de tineri îndrăgostiți și bătrîni pensionari care citesc ziare sau își povestesc întîmplări din viață”.

Intriga romanului cu toate ramificațiile sale adiacente este marcată de anii 1912—1922. Petru Vintilă are o artă a expunerii personajelor în cafenele (Caransebeș, Viena, București), acompaniată de o derulare lentă a unui dialog grav, izvorit din grija pentru viitorul țării sau replicile cinice și distante de genul celor rostite de Matheiu Carabela sau Carp. Autorul își construiește romanul ca o lungă narațiune, marcată de dialoguri elocvente, în care personajele prind relief, consistență sau rămîn în stadiul unor siluete fulgurante.

Să nu uităm că romanul lui Petru Vintilă are un caracter documentar dominant, scrisorile, amintirile, relatările de pe front, scrierile militare tîrzii etc, fiind integrate în cursul narativ, cu toate trimiterile de rigoare la surse. Enunțuri ca: **Epistola suna astfel:** sau „În cartea sa **Compania Armatei a IX-a...**” sînt frecvente în acest roman, punctat de lungi citate din scrieri cu caracter documentar.

Într-un asemenea roman, autorul nu construiește decît arareori caractere (Ion Dragalina, Iancu Dragalina, Ave- rescu, Brătianu, Carp, Majorescu, Matheiu Carabela, C. Caragiale, Bogdan Pitești). Ele preexistă cărții și sînt reprezentate ca atare, devenirea personajelor (dr. Sergescu, serg. Adam Bălan), reprezentînd un procedeu mai puțin frecvent.

Reporterul își întinde intriga prin digresiuni istorice și politico-morale, o concentrează alături în mici nuclee epice de mare tensiune (moartea generalului Dragalina) sau recurge la rezumate de tip memorialistic ca în epilog.

Cronică de moravuri, roman politic și social în care soldații-țărani își găsesc adevărată motivație a luptei pentru unire, **Muntele speranței** îl așază pe Petru Vintilă în rîndurile prozatorilor care și-au găsit identitatea artistică.

— Nu știu de cite ori, Maria Spiridon, în cei 68 de ani, a fost la teatru. Sigur este că de acolo s-a ales cu o credință fundamentală.

— Vreau să mor lângă războiul meu de țesut ca un actor pe scenă.

Nu concepe viața, trăită demn, decît să stea, cit o țin puterile, lângă războiul de țesut, transformînd fiecare clipă în materie, așa cum a apucat de cînd se știe, în casa părintească din Avrig. Schematic, deși o cunosc bine, mi se înfățișează acum ca o femeie stăpîină pe viața și deciziile ei, cu ochelarii cu mai multe dioptrii, cu aceleași cozi răsucite în jurul capului, îmbrăcată în tradiționalul costum al avrigencei. Pentru că o cunosc bine, încerc să mi-o imaginez și copilă, cînd încurca, cu năduf, itele la război și avea ca principală grijă să păstreze jarul, învelit în cenușă, pentru focul de a doua zi. Chibriturile și sarea, cînd Maria Spiridon era de vîrsta scolii, nu se găseau defel în casele oamenilor nevoiași din Avrig.

Pînă să aflăm ce culori speciale împletește, fără egal, la războiul ei de țesut, care au făcut-o celebra în Avrig, dar și în România, mi-o amintesc cum am întîlnit-o prima dată. Venise să primească un mare premiu în București. A amestecat de agitația circului pentru că în comuna ei, pînă la război, o căruță, puica sa traversează de 10 ori strada. Într-o zi, nu se mișca de lângă semafor nici la culoarea verde, cine știe dacă șoferul nu se incurcă în manevre?!! Amuzați, bucureștenii o luau de mină și traversau împreună bulevardul 6 Martie. Astăzi, în ianuarie 1988, Maria Spiridon, creatoarea rafinatei țesături de Avrig, conduce Dacia ei traversînd Bucureștiul fără emoții sau amenzi. E drept că a dat de trei ori examenul de șofer, dar a făcut parcare în 3 minute, primind felicitări. De cite ori, la sfîrșitul anului, a fost invitată pentru ca să transmită tele spectatorilor sorcova moștenită din străbuni, nici nu voia să audă de un drum cu avionul. Mai apoi a călătorit cu el în Canada, în S.U.A., în Bulgaria, iar acum citeva săptămîni în R.D.G., invitată de onoare a criticului de artă, Otto Lukhardt, la lansarea cărții lui, în care pagini importante sînt despre Maria Spiridon din Avrig. A rămas, la fel, de povestit surpriza vameșilor cînd s-au găsit în prezența războiului de țesut, sosit pe calca aerului, în America. Fără el nici nu ar fi conceput Maria Spiridon această călătorie prin care să-și prezinte harul. Cu războiul ei de țesut și-a demonstrat iscu-

sința în Philadelphia, Detroit, Washington. Americanii au aplaudat-o călduros și i-au cerut autografe, interviuri. A răspuns cu siguranța vedetei pentru că nenumăratele apariții la televiziune, expozițiile de la Muzeul satului, premiile, printre care și cel al Uniunii Artiștilor Plastici, au scîpat-o de tracul din fața semaforului. Replicile ei au curs scînteietoare, pline de adevărul trăit, de autenticul inconfundabil, care au rînduit-o printre cei mai de seamă creatori contemporani de

Un război drept și frumos

artă populară. În casa ei din strada Avram Iancu, 46, cu baie ca la oraș, cu gaz metan la sobe, cu lumină electrică, cu televizor, plină de perini și scoarțe pînă-n tavan, cu premiile rînduite pe ani și importanță, cu fotografia înrămată a președintelui țării, „cărui il doare tinerete fără bătrînețe”, Maria Spiridon nu se deosebește de ceilalți avrigeni decît prin marele ei talent. În mai toate casele se țese, din moși strămoși, cu firul alb, negru și roșu, cu motivele străbune (cornul berbecului, trandafirul, steaua), dar dintr-o mie, se remarcă Maria Spiridon. Cînd mă uit la mina ei n-are nimic special. E bătătorită, aspră, muncită, cu multe creștături, pentru că și petecul de grădină e lucrat tot de ea, și animalele din curte sînt hrănite tot de ea, și rufe, care sînt mai albe decît zăpada, tot prin mina ei trec. Ei, dar începe spectacolul unic care o deosebește de noi toți. Porneste războiul de țesut...

10—12 ore stă nemișcată în agitația lucrului, potrivește culorile ca un pictor, își mai pune o pereche de ochelari peste cei furmuri cînd ochii ei obosesc. Mereu mintea ei fuge înaintea mașinării la care lucrează acoperă cu imaginația-i metri întregi de țesături cu semnul înmulțirii, chiar cel știut din aritmetică, unul din motivele ei. Mai încet, dar armonios, ies și covoarele, desăgile, fețele de masă, perdelele, cuverturile. Maria Spiridon este personificarea energiei și are o viață publică pe măsura datelor ei esențiale. A fost deputată în comună și era la fel ca atunci cînd este lângă războiul de țesut. Este harnică și participă la treburile obștești, nimic din ce se petrece în Avrig n-o lasă indiferentă, deși 10—12 ore pe zi este ruptă de lumea din afară. Dar cînd iese pe stradă, îmbrăcată de plimbare, cu păstura în virful capului, intră cu tot sufletul în viața comunei. Crista-lul galben de Avrig, care face ochul pămîntului, Școala de artă populară, în care fetele învățau să nu se plardă meșteșugul țesutului și care acum, nu se știe de ce, nu mai are sediu în comună, construcțiile cu etaj, din ce în ce mai dese, o părere de om mai în vîrstă dată tinerii primărite Aurica Ranga, sînt tot atît în firea Mariei Spiridon ca și mersul de la dreapta la stînga al războiului de țesut.

— Ce planuri aveți acum la început de an, neprețuită Maria Spiridon?

— Planurile mele sînt mereu aceleași, n-am nici o inovație de comunicat!

— În cazul dv. e bine că e așa...

— Vreau să țes cit mai frumos, să nu fac țara de rușine cînd sint mesagera ei în străinătate, să-i reprezint comoara, arta populară, cu cînte, să mă scol dimineața, în băutura mea, și să privesc cerul mai aproape de stele, să fiu cuprinsă de un val de amintiri mîngietoare. Toată viața am trăit aici, în tăcere, lângă cel mai scump prieten, războiul de țesut. Nu m-a decepționat niciodată pentru că și eu am fost statornică. M-a răsplătit înzecit. După moartea mea ce va fi cu el?

— Aceași îngrijorare ați avut-o de la 6 ani, cînd vă așezați în spatele mamei la războiul de țesut, cînd primele fire pe care le-ați tors, le-ați aruncat pe apa morii...

— Așa e obiceiul la noi, se spune că și mina va alerga la fel de repede.

— Să fiți stăpîină, ca și pînă acum, pe războiul dv. de țesut, voloasă și cu aceeași poftă de muncă!

CARMEN DUMITRESCU

Constantin Găvenea, pictorul Deltei

Constantin Găvenea (născut în 1911) este nu numai „cel mai mare acvarelist român în viață” — cum l-a caracterizat Ion Frunzeti, ci și acel singular artist care se identifică, prin viața și opera sa, cu meleagurile de o mirifică frumusețe de la gurile Deltei Dunării.

Pictează de mai bine de 50 de ani și cînd l-am vizitat într-una din zilele trecute, în atelierul său de pe stradă 24 Ianuarie din Tulcea, mi-a mărturisit că „o zi fără de lucru, este o zi pierdută”.

În această jumătate de secol, maestrul Găvenea a izvodit frumuseți nebanuite, mijlocul său propriu de expresie fiind acvarela. Fluiditatea, vibrația și spontaneitatea acvarelei — „aici nu se poate rețușa nimic; totul se trage dintr-o suflare” — transparența sa, redau în chipul cel mai fericit posibil acest univers cu totul și cu totul aparte, în care aburul estompează plăcut lumina, în care pămînturile curg spre o dorită sedimentare, zborul păsărilor devine numai o plutire plină de grație, iar vegetația, luxuriantă, ascunde un nu știu ce misterios.

Peisagist în exclusivitate, Constantin Găvenea s-a aplecat cu dragoste și dăruire asupra orașului vechi, Tulcea — despre care, domnia sa spune cu o năivitate disimulată că „este așezat pe 7 coline, ca și... Roma”, realizînd de-a lungul anilor o veritabilă istorie în imagini a acestei urbe așezate în calea

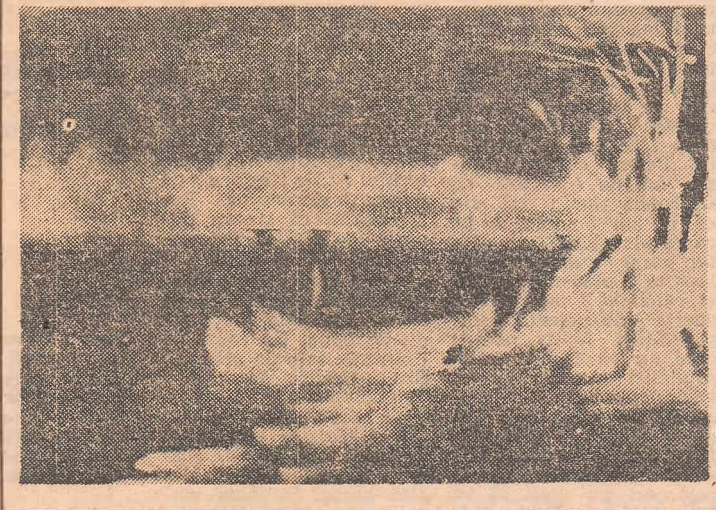
apelor și suferind, tocmai de aceea, influența specifică multor din naționalitățile ce l-au călcat vatra.

Sesizînd valoarea documentară, nu numai artistică, a acestor lucrări, o veritabilă cronică vie a unor vremi apuse, un istoric i-a propus maestrului să illustreze cu ele o viltore istorie a Dobrogei.

O altă dominantă a creației lui Constantin Găvenea o reprezintă florile. Petuniile violete, catifelate și grase, trandafirii galbeni cu transparențe ireale, grațioasele dumițe, panselele suave și sfoasele ite umplu sufletul de bucurie și încîntare. Iti dau o bucurie îmbătătoare. „Cum ar fi pămîntul acesta fără flori? Ar fi ca omenirea fără zîmbet” — îmi spune maestrul cu nostalgie, dezvăluindu-se ca un artist de o mare afectivitate, al cărui ideal este acela de a dăruir oamenilor, din adîncul sufletului său, o frîntură de frumos. Un mare artist, dăruit locurilor în care a trăit o viață de om, un artist care se circumscrie autodefiniției lui Luchian: „Noi, pictorii, privim cu ochii, dar lucrăm cu sufletul”.

CONSTANTIN ISMAILOIU

P.S. La data apariției acestor rînduri, Constantin Găvenea împlinește 77 de ani! Mulți ani cu sănătate, maestre! Se pregătește să deschidă în R.F.G. cea de a 5-a expoziție personală în străinătate.

TRADIȚII ȘTIINȚIFICE ȘI TEHNICE ROMÂNEȘTI

Eminescu și științele matematice

Fără a fi fost om de știință, cu atît mai puțin matematician, Mihai Eminescu, spirit „leonardesc” prin excelență, pentru a folosi o expresie a profesoarei Zoe Dumitrescu-Bușulenga, a acordat o înaltă prețuire acestei discipline; în numeroase locuri în manuscrisele sale el subliniază necesitatea „punerii în ecuațiune” a diferite științe și activități, a tuturor preocupărilor omenești. Își exprimă chiar dorința de a pune „Universul în ecuațiune”. El caută „teoria ecuațiunii universale sau a raporturilor constante dintre finit și infinit” (ms. 2266, f. 19 verso).

Deși pregătirea sa matematică nu este la înălțimea năzuințelor sale în această privință, poetul-gînditor caută mereu ecuații, formule, simboluri, scheme geometrice etc. pentru a exprima cele mai variate fenomene și procese. Încrederea sa în puterea analizei matematice nu cunoaște hotare și nu odată în caietele manuscrise ale acestor „cetățean al Cosmosului” cum îl numea regretatul acad. Aurel Avramescu („Ramuri” nr. 1964), întîlnim formulări ca „Toate sînt o ecuațiune. Orice moment în viața Universului e ecuațiune momentul următor” (ms. 2267, f. 82 v.).

Foarte semnificativă este o

consemnare care arată ce reprezintă pentru Eminescu matematica — un limbaj universal al științelor: „Limba universală. Limba de formule, adică de fracțiuni ale celor trei unități — timp, spațiu și mișcare.” (ms. 2267, f. 189 v.). Și nu uită să amintească faptul că Pitagora avea un adevărat cult al numărului.

Mai mult, se arată chiar interesat de anumite ramuri ale matematicii. El a ajuns „în cele din urmă — scrie I. Slavici în Amintirile sale — la convingerea că fără de matematică diferențială nu suntem în stare să pătrundem adevărata fire a lucrurilor”, odaia sa fiindu-i uneori plină de „deprinderi de calcule diferențiale”. Și nu mai puțin era fascinat de calculul infinitesimal și integral, cînd scria: „Calculul infinitesimal și integral. Aplicat la toate” (ms. 2255, f. 371). Elemente de calcul vectorial figurează în caietul manuscris 2267, fila 42. Algebra („calculul cu literă”) îl interesează de asemenea, dar nu mai puțin „calculul probabilității” (ms. 2267, f. 100) de pildă, în legătură cu numărul meteoritilor din sistemul nostru solar.

„În ecuațiune”, cu alte cuvinte matematizate, se cer, puse după Eminescu, chimia, fizica, astro-

nomia, geologia, fiziologia, medicina, psihologia, strategia, filologia, statistica, transporturile, procesul urbanizării, evoluția penal-juridică, progresul și civilizația însăși. Mai mult, în caietul 2292, f. 23, el include în această preocupare și creația lirică, scriînd „Poezia în ecuațiune”, ceea ce în acea vreme putea să apară absurd, nu însă astăzi cînd există estetica matematică. Abordînd științele matematice, propune o formulă pentru mecanica societății și o alta pentru statica societății (ms. 2255, f. 365 v.), ca un necontestat înaintaș al lui Spiru Haret, autorul lucrării *Mecanica sociale* (1910). Încă din 1928, Em. C. Grigoraș semnalase de altfel, în articolul *Eminescu, sociolog matematic* („Adevărul” din 15 noiembrie), mai ales pe baza ms. 2275 B, căutările poetului în direcția matematizării sociologiei, a găsirii de „ecuații sociale” etc. Chiar dacă ecuațiile și formulele pe care Eminescu le propune nu sînt „operaționale”, preocuparea sa în această direcție este demnă de toată atenția. Eminescu îl reproșează lui Henry Charles Carey — pe care-l aprecia în mod deosebit — că nu și-a tradus teoriile economice în formule matematice, „în ecuațiune” și adaugă surprinzător: „e o treabă pe care o facem noi” (ms. 2267, f. 164 v.). Încearcă de asemenea să aplice matematica la concepțiile fizice ale lui J.R. Mayer, unul dintre fondatorii termodinamicii.

Un interes special prezintă și textul din manuscrisul 2292, fila 49 verso: „Studiul matematic al jocului de cărți: a) să calculez suma combinațiilor posibile între cărți [...] să fac exerciții jucînd cu mine însumi”. E drept, aici e vorba de teoria „clasică” a jocului de cărți (întrevăzută și de Pascal), dar preocuparea lui Eminescu este

mai mult decît meritorie (teoria modernă a jocurilor din cadrul matematicii a fost fundamentată de J. Borel — 1927, J. Neumann și O. Morgenstern — 1944). În orice caz, direcția în care se desfășura strădania poetului era întemeiată, iar faptul că interesul său pentru „Studiul matematic al jocului de cărți” e considerat de G. Călinescu o „aberație” dovedește că marelui istoric literar, cu toată impresionanta cuprindere a minții sale îl scăpaseră totuși unele preocupări ale altor științe.

În manuscrisul 2255, filele 249v — 251, Eminescu formulează o serie de considerente privitoare la învățarea matematicii — după cum a relevat și profesorul Cerchez Mihai în volumul *Matematica în versuri și proză*. După ce arată că „sistemul instrucției noastre” nu se întemeiază suficient pe „prețuirea obiectelor predate”, dînd întîietate memorării de cuvinte și reguli abstracte, poetul relevă că, dacă la învățarea limbilor memorizarea este esențială, în domeniul științelor modalitatea trebuie să fie diferită. Matematica „trebuie să fie predată altfel, încît să aibă a face numai cu proprietatea judecării [...] Nu vei da copilului să opereze decît cu lucruri pe care le-a înțeles pe deplin.”

Iată și mărturisirea propriei experiențe a lui Eminescu (ms. 2258, f. 251 v., cf. și Opre, XIV, p. 48): „Eu știu chinul ce l-am avut însumi cu matematicile în copilărie, din cauza modului rău în care mi se propunea, deși îndealtfel eram dintre capetele cele mai deștepte. Nu ajunsesem încă la vîrsta de douăzeci de ani să știu tabla pitagoreică — tocmai pentru că nu se pusese în joc judecata, ci memoria. Și deși aveam o memorie fenomenală, numere nu puteam învăța de-

loa pe de rost; încît îmi intra-se în cap ideea că matematicile sînt științele cele mai grele de pe fața pămîntului. În urmă am văzut, că-s cele mai ușoare, desigur de-o mie de părți mai ușoare decît limbile, care cer memorie multă. Ele sînt un joc cu cele mai simple legi ale judecării omenești, numai acele legi nu trebuie puse în joc goale și fără un cuprins...” Iată de ce o parte din caietele manuscrise reflectă indeletnicirea lui Eminescu de a „recupera” cunoștințele științifice neînsușite în școală, exersîndu-se oarecum în operații elementare.

Poetul, e drept, nu pare să fi fost vreodată mulțumit de gradul în care stăpînea instrumentul matematic necesar pentru ceea ce intenționa să realizeze cu ajutorul lui și pentru a avea un acces deplin la considerentele matematice din prelegerile audiate și tratatele studiate, dar mijloacele de care dispunea le folosește curent. De altfel, și în cazul altor științe face mari eforturi de a se pune la punct cu metoda de lucru respectivă, motiv pentru care uneori explică noțiuni fizice cu totul elementare.

Să încheiem aceste observații amintind tulburătoarea remarcă a regretatului filosof Constantin Noica: „Citeodată te întreb — văzînd cum crește interesul lui Eminescu pentru matematică cu trecerea anilor [în cuprinsul caietelor manuscrise] — dacă o mai bună pregătire științifică în anii tineri nu l-ar fi răpit poeziei”. Iti vine fără îndoială să spui: Mai bine că a fost așa cum a fost. Scria Argezi, într-o carte pe care l-a închinat-o în 1943 marelui său înaintaș: „Eminescu e sfîntul prea curat al ghiersului românesc.”

I. M. ȘTEFAN

Ne-am obișnuit să numim astfel tehnica tratamentelor cu fascicul laser, pe care o adoptă și o dezvoltă tot mai multe domenii medicale, azi. De data aceasta nu e vorba de unda de lumină ci de alte particule ale materiei, de ioni. Îmi aduc aminte că, odată, aflându-mă în cabinetul medicului acupunctur dr. Virgiliu Băgu din Galați, și, spunându-i că mă doare capul, a apăsă pe butonul unui mic aparat, cit un difuzor-radio, ce spinzura de un perete. În mai puțin de un sfert de ceas, durerea a cedat, mi-am recăpatat tonusul psihic și puterea de concentrare, ca după un somn bun. M-a informat (cum am și scris) că este un emițător de ioni aflat în experimentare (azi în fabricație la „Electrocontact” Botoșani, despre care nu demult revista noastră s-a ocupat mai pe larg).

Ce fel de ioni și cum au călătorit ei spre și în celulele mele nervoase? Nu mi-am pus întrebări atunci.

După cîțiva ani, iată, mă reintîlnesc cu ei, cu ideea ionilor ca medicament. În câteva clinici din Tg. Mureș și pornind de la cercetările fizicianului conf. dr. Ioan Nicolaescu, șeful catedrei de biofizică a Facultății de medicină. Transportul ionilor prin membranele biologice este, mă lămurește, o preocupare intensă în cercetarea medicală internațională actuală de virf; au loc congrese, reuniuni științifice de amploare, publică mult în această direcție. În 1978, s-a desfășurat primul congres cu tema „Transportul prin membrane”, la Kyoto, în Japonia, apoi, în 1980, la Münster, în R.F.G., și, tot în același an, în cadrul Zilelor balcanice de biofizică și biochimie, multe dintre lucrări (printre care și a cercetătorului român) s-au concentrat asupra „transportului apei prin membranele biologice”, urmînd, în 1984, o manifestare similară la San Antonio, Texas (S.U.A.), iar în 1986, la Marsilia, în Franța, cu anul trecut, sub egida UNESCO, s-a aibă loc cea de a IV-a Conferință internațională privind „Apa și ioni în sistemele biologice”. La toate aceste manifestări a fost prezent și conf. dr. Ioan Nico-

laescu ale cărui comunicări prezentate în plen s-au bucurat de interesul participanților. „De ce atît de largă preocupare pentru asemenea mecanisme din universul biologiei noastre?”, îl întreb.

„S-a observat corelația dintre prezența sau absența unor ioni și incidența unor boli, ca și conexiunea dintre ei în menținerea stării de sănătate, a echilibrului biologic al organismului. De pildă, în funcție de ionii de calciu depind și cei de potasiu ca și rolul lor, în metabolism și așa mai departe... Oricum, se știe sigur influența acestora în funcționalitatea structurilor vii”.

Și atunci, astfel de fine cercetări fundamentale — ce ioni

lizare a unor izotopi radioactivi (Au 198), în unele boli cronice greu de tratat și aproape fără efect prin terapia medicamentoză și fiziobalneară cunoscută. În special, a sinovitelor (inflamații sau îmbolnăviri de diferite cauze și etiologii ale membranelor ce protejează lichidul sinovial, mediul de separare aflat la nivelul tuturor articulațiilor oaselor, la genunchi, cot, umăr, gleznă ș.a.m.d.), a bursitelor, a poliartritei cronice evolutive (P.C.E.), deci a afecțiunilor osteoarticulare. Metoda este similară actului chirurgical, prin efecte, dar fără traumatismul acestuia, fără sală de operație și bisturiu, fără nici o incizie asupra pacientului, doar cu o

Chirurgie fără bisturiu

și cum circulă ei și cu ce rol prin țesuturile noastre — au aplicații logice, imediate, în terapeutică. De aceea, ele sînt secondate, însoțite, de studii și experimentări privind tehnicile menite să ofere posibilități mai rapide de determinare a prezenței ionilor în anumite medii și a modului cum participă la structurile biologice. Se utilizează, de regulă, tehnici din medicina nucleară, izotopii radioactivi. Sînt direcții de cercetare abordate de peste un deceniu și jumătate, în urma unei specializări în Statele Unite, și de către omul de știință țirgu-mureșean, mergînd în pas cu căutările de pe plan internațional.

„Modelele pe care am lucrat și lucrez sînt multiple, precizează. Am început cu acelea de transport la nivelele epiteliale, la nivelele mușchului și ale neuronului, iar, mai recent, la cele sinoviale”. De la acestea din urmă s-a apărut colaborarea cu ortopedii, cu prof. dr. Cornel Ciugudean, unde l-am și cunoscut pe conf. dr. Ioan Nicolaescu. Împreună au pus la punct metode și tehnici de uti-

litate, simplă înțepătură, ca la o injecție, astfel și mai ieftină. Chirurgul îndepărtează sinovia infectată în totalitate, refacerea ei este lentă, țintuiește bolnavul la pat, el nu mai poate mișca articulația respectivă cîteva săptămîni. În cazul inoculării de ioni are loc o distrugere menajată a membranei, dîndu-i posibilitatea să se refacă mult mai repede și cu libertatea de mișcare a articulației. Noua sinovie se adaptează cu rezultate mult mai apropiate de necesitățile funcționale ale articulației. Metoda este nesîngerîndă și nedureroasă. Din 1978, de cînd cei doi universitari, biofizicianul și medicul, au implementat-o pentru prima dată în practica medicală din țara noastră, cauzistica depășește 2000 de pacienți iar „rezultatele, am putea spune, precizează conf. dr. Ioan Nicolaescu, sînt bune spre foarte bune. Mai ales, cînd aplicarea s-a făcut în stadii nu prea avansate ale bolii, cînd n-a fost prinsă întreaga articulație, iar vîrstă nu este prea înaintată, situații în care posibilitățile refacerii unei mem-

brane elastice sînt limitate biologic. Nu înseamnă că nu am încercat și la pacienți de peste 70 de ani, ameliorați considerabil, scăpați de durerile puternice pe care le dă boala, dar rezultatele nu pot fi comparabile cu cele obținute la bolnavii de 40—50 spre 60 de ani. În cazurile de P.C.E., au fost deosebit de spectaculoase”.

O altă încercare, cu rezultate deosebite, a fost și este în tumorile de ovar. În colaborare cu clinica de obstetrică-ginecologie, cu conf. dr. Constantin Rădulescu. Tratamentul cu izotopi radioactivi de data aceasta nu suprimă actul chirurgical, îl precede însă și-i asigură succese foarte mari, prelungind viața bolnavilor cu 4—6 ani, în

cazuri, cînd, de regulă, boala avansează vertiginos, spre o mortalitate rapidă, în 6 luni — 1 an. Prin inocularea aceluiași ioni, s-a observat — în peste 50 de cazuri — că tumora este distrusă, după care chirurgul mai întreprinde doar o rezecare de pereți, avînd avantajul că nu rămîn, nu se formează aderențe. „Doza se calculează în funcție de dimensiunea tumorii, de vechimea ei, de starea generală a pacientei. Ne-am axat, în general, pe cazuri unde nu se mai putea face nimic cu alte metode. Rezultatele cele mai bune s-au obținut acolo unde boala se afla în stadiile II și III, ceea ce recomandă metoda, credem, pe deplin”. Un punct de vedere cu care mulți specialiști au fost de acord, discutînd pe marginea comunicării prezentate, încă în 1982, în cadrul unei consfătuiri științifice de specialitate.

Căutînd alte și alte domenii de aplicații a ionoterapiei, conferențiarul Nicolaescu a bătut, într-o zi, la poarta stomatologilor. I-a deschis, mai întîi, o foarte tinăra absolventă, fiica doctorului Ciugudean. Și au în-

ceput împreună experimentările în tratamentul granulomului apical, ce presupune, de regulă, o operație incomodă și pentru medic și pentru pacient. Pentru pacient fiind și foarte dureroasă. Metoda introdusă nu numai că este complet nedureroasă, rapidă (în 3—4 zile granulomul este distrus), dar se sterilizează concomitent canalul dintelui, stomatologul putînd, fără alte pregătiri, să efectueze plomba cuvenită. Comunicarea a avut loc la un congres internațional de stomatologie de la Viena, trezînd un interes neașteptat de autori. Dacă la toate celelalte se acordau 8 minute pentru expunere, aceștia i s-au rezervat 20 de minute și a fost omologată ca originală și prioritară pe plan mondial. Un an mai tîrziu, în 1980, la cel de-al 68-lea Congres mondial de stomatologie de la Hamburg, desfășurat sub patronajul președintelui Republicii Federale Germania, conf. dr. Nicolaescu a fost investit drept președinte al uneia dintre secțiuni. Adusă la zi și completată, lucrarea s-a bucurat de o faimă deosebită. Cînd s-a întors acasă a primit numeroase scrisori pentru extrase în vederea publicării în revistele de specialitate din țările respective și pentru introducerea metodei. La Tg. Mureș, s-a folosit în tratamentul a peste 2000 de dinți, cu rezultatele integral pozitive, fără nici un eșec. „Ne-a fost cerută și la București și la Cluj, dar nu știu în ce măsură se practică. Poate fi adoptată de către orice stomatolog, nu ridică nici un fel de problemă tehnică, decît autorizarea medicului respectiv pentru utilizarea substanței. Cantitatea folosită este extrem de mică, așa încît nu este vorba despre măsuri speciale de protecție. La ora actuală, am introdus metoda spectroscopiei de absorbție atomică pentru delimitarea concentrației foarte mici a ionilor așa că sîntem la pas cu ceea ce se întreprinde mai de vîrf în lume”.

Cercetările conf. dr. Ioan Nicolaescu continuă. Așteaptă medicii să le preia.

CICI IORDACHE-ADAM ■

Titlul nu ne aparține. Ne-a fost sugerat de către un grup de cercetători ai Institutului de cercetare și inginerie tehnologică pentru industria electro-mecanică. I-am întîlnit mai deunăori, în aceste zile ale începutului de an, cînd reevaluările critice și planurile de viitor se interferează mai activ ca oricînd.

—E de necontestat, ne spune inginerul SIGISMUND SLAIHER, șeful Laboratorului de mașini electrice speciale, că știința trăiește o revoluție permanentă. Realizările dobîndite de țara noastră, chiar în domeniul electrotehnicii, ar fi fost de neconceput cu 20—25 de ani în urmă. Să nu uităm totodată că specialiștii noștri s-au hotărît să intre în competiție cu firme de mare tradiție de peste hotare. Un exemplu îl constituie și servomotoarele cu rotor disc. Aceste motoare care acționează alte echipamente sau angrenaje complicate sînt produse în lume numai de cîteva țări: Franța, Japonia, Statele Unite ale Americii. Noi am izbutit să le concepem și să le executăm la un înalt nivel calitativ. Ele au intrat de mult în producția de serie la I.F.M.A. București și s-au bucurat de o bună primire pe piețele externe. La început am realizat un motor care dădea 750 wați. A fost o victorie, dar de scurtă durată. Am înțeles de îndată că, în lume, pot apărea motoare și mai bune ca al nostru. La ele se poate ajunge cînd cercetătorii sînt preocupați să găsească și să producă materiale electroizolante de clasă superioară și magneți de înaltă energie. Am reușit să le realizăm și pe acestea în laboratoarele de specialitate de la I.C.P.E. și așa s-au născut servomotoarele cu magneți, mai bune, de același gabarit cu primele, dar de 1000 wați. Mai apoi, prin folosirea clasei de izolație H, am proiectat și realizat motoare de 1300 wați. În prezent, pe masa noastră de lucru se află proiectele unei serii de motoare cu tensiuni unificate, și care se vor realiza la Electromotor Timișoara.

ANALFABET SE CHEAMĂ ASTĂZI CEL CARE NU ÎNVĂȚĂ MEREU

— Prin 1976, în Japonia, ne mărturiseste în continuare dr. ing. NICOLAE VASILE, au apărut primele acționări cu servomotoare de curent alternativ, cu turație reglabilă în gamă largă, de uz industrial. A fost un mare eveniment în domeniul electrotehnicii, deoarece pînă atunci numai motoarele de curent continuu puteau beneficia de reglarea turației în limite largi. Evenimentul a produs multă senzație și a iscat dezbateri aprinse în institutul nostru. De fapt discuțiile vizau în ultimă instanță o întrebare

la fabricarea lor am folosit magneți de ferită, ieftini și disponibili, servomotoarele demonstrînd performanțe identice cu cele din străinătate, avînd și un consum redus de aluminiu prin eliminarea carcasei. Ele se execută la întreprinderea „Electrotehnica” și un prim lot de probe a fost deja expediat în U.R.S.S. A fost o mare mulțumire din care s-a născut însă curînd nemulțumirea că, între timp, au apărut servomotoare fără perii cu magneți permanenți din pămînturi rare. Nu ne îndoiim că secția de materiale din I.C.P.E. va izbuti să-i realizeze și pe aceștia și tot la nivelul exigențelor mondiale.

obligați să proiectăm o mare varietate de motoare electrice, deci să folosim multă materie cenușie, energia cea mai valoroasă, dar practic inepuizabilă. Se va înțelege, cred, că nu avem o viață prea ușoară, dar ea este tocmai de aceea frumoașă. Nimic mai pasionant ca aventura cunoașterii.

Laboratorul nostru funcționează încă de la înființarea institutului. Eu lucrez aici de 20 de ani. Misiunea noastră este de a proiecta motoare electrice pentru diverse utilizări industriale și casnice. Voi oferi cîteva exemple, dar nu înainte de a menționa că, în principal, sîntem preocupați de a realiza motoare de mare randament,

tea au fost gîndite și proiectate la noi și acum se fabrică în diverse întreprinderi din țară. Cine merge pe căi bătute, stă de fapt pe loc

GÎNDIREA REVOLUTIONARĂ ÎN ECONOMIE ÎNCEPE CU APLICAREA ȘTIINȚEI

Afirmația aparține directorului adjunct tehnic, dr. ing. MIRCEA ALEXANDRU SÂRBU, care în acest sens ne poate oferi de îndată bogata zestre de valori dobîndită prin activitatea inventatorilor și inovatorilor din institut.

— De mai mulți ani, în cadrul Ministerului Industriei Electrotehnice I.C.P.E. ocupă locul întîi în ceea ce privește numărul de invenții și inovații. În fapt, sîntem primul institut de cercetări din țară care, începînd cu anul 1978, a avut an de an peste 100 de propuneri de brevete. Eficiența economică realizată prin aplicarea invențiilor noastre a fost an de an la nivelul sutelor de milioane de lei. De curînd, ca să ofer și un exemplu, la Salonul național de invenții deschis la Reșița invenția „Sursă programabilă de 2000 A, multipost, cu tiristoare pentru instalația de debavurare electrochimică” a fost onorată cu premiul I. Nu voi intra în amănunte. În esență este vorba de o sursă electronică statică de curent continuu, parte componentă a unei instalații de debavurare în execuție la I.C.T.C.M. Sursa a fost experimentată cu succes la întreprinderea de autocamioane Brașov, unde înlocuiește un echipament din import similar care se poate procura cu 360 000 dolari, productivitatea operației de debavurare sporînd de circa 3 ori. Sînt realizări ce ne onorează și ne îndreptătesc să primim cu încredere viitorul. Un viitor, care așa cum a fost prefigurat în documentele adoptate la Conferința Națională a partidului, va datoră mult cercetării științifice, domenii de importanță maximă și cu implicații în toate sferele vieții sociale și economice.

LIVIU TIMBUS ■

Spiritul revoluționar și cercetarea științifică

1. Cine merge pe căi bătute, stă de fapt pe loc

Revoluția în știință înseamnă, în egală măsură, o revoluție permanentă în conștiința celor ce o slujesc. Înseamnă o luptă ireconciliabilă cu rutina și conservatorismul. Fiecare

succes trebuie să devină un nou start în competiția pentru calitate, eficiență, originalitate. Sînt cîteva din ideile pe care le împărtășesc revistei noastre un grup de specialiști.

COMENZILE SOSESC DIN VIAȚĂ

De vorbă cu cercetătorul principal, inginer ELEK DEMETER, șeful Laboratorului de conversia electromecanică a energiei.

— În cadrul unei economii planificate, cum este și cea din țara noastră, compartimentul de cercetare poate și trebuie să aibă o imagine exactă a nevoilor pe care le reclamă planurile de producție ale diferitelor întreprinderi. Cei care, de pildă, solicită motoare electrice de diferite profiluri, se adresează neapărat institutului nostru, cel mai în măsură să poată aprecia dacă acestea pot fi concepute în țară. În general răspundem pozitiv acestor doleanțe, cu alte cuvinte sîntem

centrală: putem intra în competiție cu specialiștii din străinătate, sau continuăm să fabricăm numai servomotoare de curent continuu, pe care, oricum, le facem bine. Rămînem, cu alte cuvinte, pe poziția pasivă a meșteșugarului ce lucrează cu talent un obiect dar mereu același? O asemenea atitudine comodă ni s-ar fi potrivit cu o jumătate de veac în urmă cînd producția se diversifica lent și o întreprindere putea trăi ani buni realizînd aceeași gamă de produse. Dar nu azi.

Cercetările pe bază de contract au început în 1983 și au dus la realizarea seriei de servomotoare sincrone cu magneți permanenți, denumite și servomotoare fără perii. De notat că

● Sesizări, propuneri, soluții — un dialog fructuos între cetățeni și autorități ●

■ „Mă numesc **Cristian Curtean**, sint de profesie inginer mecanic și locuiesc în municipiul Bacău. În perioada 1.09.—20.11.1987 am fost detașat pe linie profesională în frumosul municipiu Alba Iulia: orașul, în plină dezvoltare, este o incintă pentru toți cei ce-l vizitează. Aș dori să vă informez despre o activitate permanentă (dealtfel ea se desfășoară de cîteva ani buni), a întreprinderii cinematografice Alba. În incinta cinematografului „Dacia”, în zilele de marți, miercuri și joi — în cadrul „Cineartei” — rulează filme, multe dintre ele capodopere ale celei de-a șaptea arte, readucînd în prim plan „monștri sacri”, veritabile valori ale cinematografiei internaționale. Este o inițiativă demnă de toată lauda, un act cultural în sine — dovadă fiind și marea solicitare, din partea publicului spectator, pentru obținerea abonamentelor la acest gen de proiecții. În perioada susmenționată am fost și eu, prin intermediul abonamentului, beneficiarul din public al unor astfel de acțiuni excelente; ne- cazul, sau sugestia mea — cum vreți să o luați — este că se dau uneori filme a căror proiecție este redusă pînă la jumătate (în seara zilei de 18.11.1987, de pildă, proiecția filmului „Ce se întîmplă, doctore?”, a durat exact... 75 de minute — știu că în acest timp se transmitea direct meciul de fotbal Austria-România — dar cei prezenți în sală doreau să vadă filmul. Din discuțiile avute cu diverși locuitori ai municipiului — fericiți posessori de abonamente la „Cinearta” — am înțeles că „scurtarea” filmelor e o obișnuință la cinematograful în cauză, ba chiar și la filmele din programul curent al cinematografelelor locale. Este ca și cum ai citi o carte avînd capitolul lipsă. Sugerez întreprinderii cinematografice Alba ori renunțarea în achiziționarea unor pelicule „scurtate”, ori scurtarea retribuției acelor operatori-proiecționiști care, din proprie inițiativă, reduc timpul proiecției unor mari filme ale lumii, oferînd în schimb rezumate ale acestora, absolut neinteligibile”.

■ Primim, din partea D.P.M.O.S. — București — Oficiul Forțe de Muncă: „Referitor la scrisoarea adresată redacției — trimisă nouă spre rezolvare — prin care **Doina Viorica Hristea** din București, str. Împăratul Traian nr. 5, blocul B.11, apartamentul 43, Sectorul 4, a solicitat sprijin pentru a fi încadrată în muncă — vă facem cunoscut că la data de 23 decembrie 1987 susnumita, în vîrstă de 28 ani, absolventă a liceului economic, a fost repartizată la Cooperativa „Instalator” pe post de casier”.

■ Consiliul popular orășenesc Moldova Nouă: „Privind cerțarea scrisorii adresate de către **Ion Farcaș** din orașul Moldova Nouă, județul Caraș-Severin, prin care acesta solicită sprijin pentru restituirea de către Întreprinderea Minieră Moldova Nouă a unor sume de bani reținute ilegal: din cercetările și discuțiile purtate se confirmă faptul că în luna mai 1987, echipa menționată în scrisoarea numitului a executat lucrări pentru care nu a fost retribuită în mod corespunzător. Drept urmare, conducerea Uzinei de preparare nr. 1 a luat măsurile ce se cuveneau, și în cursul lunii noiembrie 1987 au fost restituite sumele corespunzătoare lucrărilor efectuate, ce au făcut obiectul scrisorii”.

■ Redăm mai jos, cîteva rînduri. Frumose, și nobile în același timp. Le reproducem integral:

„Mă numesc **Viole Popescu** și locuiesc în București. B-dul I.B. Tito, blocul 53, scara 2, etajul 4, apartamentul 163, sectorul 3: în luna iulie 1987 v-am adresat o scrisoare la care nu am primit încă nici un răspuns: revin cu rugămîntea de a mă sprijini în soluționarea unei probleme: anul trecut, fiind în trecere prin Cluj-Napoca, într-o situație foarte neplăcută pentru mine — îmi pierdusem actele și banii! — am cunoscut un om de o rară noblete sufletească, acesta ajutîndu-mă și împrumutîndu-mă cu o sumă importantă de bani. Vă rog foarte mult să mă ajutați să

aflu adresa acestui om minunat, să-i mulțumesc și să-i restitui banii pe care mi i-a dat atunci. Tot ceea ce știu despre dînsul este că se numește **IONEL DOREL** (numele de familie nu i-l am reținut), este din județul Bistrița-Năsăud și în zilele de 16-17-18 mai 1986 a locuit la hotelul „Belvedere” din Cluj-Napoca, la camera 130. Cînd am mai trecut prin Cluj-Napoca, m-am adresat recepției hotelului cu rugămîntea de a mă ajuta, dar nu am găsit înțelegerea cuvenită. Acum apelez din nou la dumneavoastră și vă rog să mă ajutați; cu mulțumiri... etc.”.

Sperăm că vor auzi și funcționarii hotelului în cauză.

■ Consiliul popular județean Vrancea — D.P.M.O.S.: „Urmare scrisorii adresate de către **Elena Tudose**, din Focșani: numita este în vîrstă de 55 ani, are o vechime în cîmpul muncii de 14 ani și 8 luni și lucrează la CPADM Focșani; solicită să fie supusă unei expertize medicale în vederea încadrării în grad de invaliditate, deoarece consideră că starea sănătății nu-i mai poate permite să-și desfășoare activitatea. Dosarul medical a fost analizat în Comisia județeană de expertiză medicală și recuperare a capacității de muncă la data de 22 decembrie 1987 și s-a decis înscrierea numitei în gradul II invaliditate avînd capacitatea de muncă în cea mai mare parte pierdută”.

■ Ministerul Industriei Metalurgice — Direcția organizare, control, personal și învățămînt: „Referitor la scrisoarea tov. **Vasile Bulancea**, om al muncii la Întreprinderea de țevi „REPUBLICA” — București, care s-a adresat redacției solicitînd sprijin în vederea încadrării sale într-o întreprindere din municipiul Iași vă facem cunoscut: urmare notei de transfer nr. 7670/1987 emisă de către I.E.E.-L.I.F. Iași, conducerea Întreprinderii de țevi „REPUBLICA” — București a aprobat transferul solicitat”.

■ Primim din partea Procuraturii Generale — Direcția judiciară pentru cauzele civile: „La adresa dumneavoastră nr. 1024-A referitoare la scrisoarea petiționarului Neagoe I. Emil din satul Vernești, județul Argeș, vă facem cunoscut că aspectele sesizate au fost examinate și constatîndu-se că sint întemeiate, s-a declarat recurs extraordinar, care a fost trimis Tribunalului Suprem, pentru judecare”.

■ Consiliul popular județean Călărași: „Urmare scrisorii semnata de **Sorica Ilie** din municipiul Călărași, str. Năvodari, bl. 19, apart. 13, care solicita sprijin în vederea încadrării în muncă, vă comunicăm următoarele: este în vîrstă de 34 ani, absolventă a Liceului agroindustrial Călărași, promoția 1973, cu o vechime în muncă de 8 ani; în luna decembrie 1987, în urma unei precedente sesizări adresată Consiliului popular județean, a fost invitată la Oficiul forței de muncă și încadrată la Întreprinderea de confecții Călărași (cu repartiția nr. 14003) pentru calificare în meseria de confecționer mașinist”.

■ Din partea I.T.B. — Exploatare transport camioane taximetre: „Urmare articolului „CORECTITUDINE”, apărut în revista FLACĂRA nr. 1683/23.10.1987 (N.A.: prin care se semnală purtarea ireproșabilă a unui sofer al acestei instituții, care a restituit o gîntă cu valoare deosebită, uitată în mașina sa de către un pasager absolut necunoscut), vă comunicăm: articolul a fost afișat, și prelucrat cu toți conducătorii auto din cadrul Autobazei TITAN, dispunîndu-se totodată premiarea conducătorului auto **DOREL OPREA**”.

■ Consiliul popular județean Dolj: „Cu privire la scrisoarea prin care un cetățean din municipiul Craiova sesiza că în librăriile de aici se practică vânzarea cărților solicitate, împreună cu alte cărți aflate în stoc; verificînd cele sesizate, s-au constatat următoarele: se confirmă faptul că în multe librării din municipiul Craiova, se

recomandă cititorilor care solicită unele cărți mai deosebite, ca: „Istoria literaturii române”, „Mic dicționar enciclopedic”, sau „Cel mai iubit dintre pămînteni”, să cumpere și alte cărți greu vandabile. La „CASA CĂRȚII”, s-a constatat că în ziua de 22 decembrie 1987 vânzarea cărților „Culegere de probleme de matematică cls. V-VIII” și „Agenda medicală” era condiționată de cumpărarea altor cărți al căror preț reprezenta 60% din prețul cărților menționate. Deoarece acest sistem de vânzare a cărților contravine oricăror norme de instrucțiuni, s-a dispus sancționarea, potrivit Legii nr. 1/1970 și a Codului Muncii cu „muștrare” a tovarășilor: **Angela Florescu**, sefa de unitate, și **Ana Călina**, vânzătoare. Cazurile mai sus menționate au fost dezbătute în colectivul „CASEI CĂRȚII” și cu toate responsabilitățile de librării din municipiul Craiova”.

■ „Întrucît îmi este imposibil să dezleg misterul unei „enigme” ce se consumă în satul **Cîmpeni, comuna Pîrjol, județul Bacău**, mă adresez dumneavoastră în speranța rezolvării favorabile a unei situații pe care o consider cel puțin stranie, dacă nu cumva ilegală, și anume: în localitatea menționată, la bufetul existent, unde programul de funcționare este făcut după bunul plac al gestionării și soțului ei — și unde, de fapt, toți membrii familiei acesteia sint nu numai gestionari, dar și consumatori de vîrf. În plus — și acest ultim aspect e cel care m-a determinat să vă scriu — berea se servește numai însoțită de timbre fiscale, contra cost, fără a exista, firește, în curte, vreo instituție legală de profil, cum ar fi un notariat de stat pentru legalizarea actelor. Dacă îndrăznește cineva să facă o observație gestionarei, cerîndu-i o explicație, răspunsul este prompt: „bufetul este în casa mea și fac ce vreau, la mine în casă eu fac legile!”. Oare...?!” (**Mihai Mija**, strada Cpt. Zăgănescu nr. 2, Moinești, județul Bacău).

■ Consiliul popular comunal Snagov: „La scrisoarea adresată de către **Apostol Barbu**, prin care solicita sprijin pentru acordarea unei locuințe din fondul locativ de stat vă comunicăm: se confirmă cele sesizate, locuința ce i-a fost repartizată acestuia în urma demolării imobilului său fiind ocupată în mod abuziv de fosta lui soție și concubinul acesteia. În urma măsurilor luate de către organul de conducere la nivel local, împreună cu conducerea Sectorului Agricol Ilfov, numitului A.B. i s-a repartizat o locuință compusă din două camere în blocurile de locuințe din satul Tîncăbești, amplasate în spatele poștei, în care locuiește în prezent — eliberîndu-i-se dispoziția de repartizare și contractul de închiriere”.

■ Consiliul popular al județului Buzău: „Referitor la scrisoarea adresată redacției de către **Ion Lungu**, din comuna Vințu Vodă, județul Buzău, care solicita sprijin în privința reîn-cadrării fiului său **Vasile Lungu** la Întreprinderea de prelucrare maselor plastice Buzău — fiul fiind de profesie lăcătuș mecanic și nefiind de acord cu transferarea sa la Întreprinderea minieră Motru — în urma verificărilor, vă comunicăm: V.L. este singurul susținător al familiei; analizîndu-se situația prezentată de I.L., Consiliul oamenilor muncii de la Întreprinderea de prelucrare a maselor plastice a hotărît ca, începînd cu data de 23 decembrie 1987, **Vasile Lungu** să fie reangajat ca lăcătuș mecanic la atelierul de filtrare”.

■ „Vă rugăm să ne ajutați într-o problemă pentru noi esențială: avem trei copii și locuim, din aprilie 1987, într-un

apartament cu două camere, din cartierul Aviației, repartizat mie de către Întreprinderea „ELECTROFAR”. Încă de atunci, din aprilie, am rămas dezamăgiți de faptul că tot peretele sufrageriei era ud — nu ne-am explicat cauzele, întrucît apa nu curgea din tavan! — am anunțat ICRAI-ul și constructorul, ni s-a spus să avem răbdare, blocul e nou, tencuiala nu s-a uscat. Am avut răbdare. Nu s-a schimbat nimic însă, peretele se udă tot după ploaie, umezeala s-a extins și la pereții alăturați, lucrurile noastre sint pe cale de a se degrada, copiii răcesc adeseori. Deși locuiesc la parter, vecinii noștri au aceleași probleme (**Liliana Barbu**, strada Aviației nr. 31, blocul 16.F, scara 1, apartamentul 3, Sectorul 1)”.

■ U.G.S.R. — Consiliul județean al sindicatelor Olt: „Privind scrisoarea adresată de către **Constantin Terce**, om al muncii la IELIF — Caracal, Santerul tineretului FRUNZARU, s-a reținut că aspectele sesizate sint reale. Pentru rezolvarea scrisorii s-a luat legătura cu Conducerea santerului FRUNZARU și de comun acord s-a calculat și s-au achitat drepturile legale ce i se cuveneau numitului pentru certificatele medicale pe perioada cît a fost în incapacitate de muncă”.

■ Direcția de Telecomunicații a municipiului București: „Urmare scrisorii **Elenei Sandache**, în legătură cu defecțiunile postului său telefonic nr. 812080, vă facem cunoscut că s-a dispus schimbarea numărului de apel. Considerăm că nu mai este cazul să-i răspundem numitei, întrucît sesizarea acesteia constituie dosar la D. Tc. municipiul București”.

■ Consiliul popular al județului Hunedoara: „Referitor la scrisoarea adresată de către **Grigore Eftenoiu** din orașul Lupeni, strada Brazilor nr. 33, care solicita sprijin pentru eliberarea unei adeverințe de la Uzina Electrică Paroșeni — necesară întocmirii dosarului de pensio-nare — vă informăm că respectiva adeverință i-a fost eliberată (v-o anexăm în copie)”.

N.A. — Menționînd că pentru adeverința în cauză, numitul Eftenoiu Grigore a făcut, inutil, peste douăzeci de drumuri — sintem datorii a mulțumi organelor județene Hunedoara care s-au ocupat de acest caz pentru rezolvarea promptă a cererii unui om.

■ **Ion Constantinescu** (domiciliat în Cluj-Napoca, Aleea Azuga nr. 7, apartamentul 20) ne scrie că în zona municipiului său n-a reușit să găsească un anume tip de mașină de cusut și anume mașina tip mobilă. Comercianții locali au adus anul trecut cîteva bucăți de la Alba Iulia, unde mașinile de acest tip se găsesc din belșug și nu prea au căutare. Același I.C. — ca să ne convingă — ne trimite spre documentare, o reclamă tipărită în ziar în care se precizează că mașinile de cusut „Camelia” sau „Nicoleta” se prezintă în comerț, printre altele, și sub forma: tip masă cu picior metalic, tip masă simplă, etc... Adică, mărfuri de tot felul, dar și comercianți comozi uneori!

■ Întreprinderea Utilaj Transport, strada Avrig nr. 29, Sectorul 2: „În legătură cu scrisoarea adresată redacției de către **Ion Căpățînă**, domiciliat în București, strada Compozitorilor nr. 15, blocul C.3, scara 1., apartamentul 19, Sectorul 6, vă informăm că numitului i s-a aprobat transferul în interesul serviciului, în conformitate cu prevederile Legii nr. 1/1970 — la I.C.M. București, începînd cu data de 1.09.1987”.

Pagină realizată de **HORIA PĂTRAȘCU**

Poșta redacției

Dorojan Elena — București: Dacă nu ajungeți la o înțelegere prin dezbateră succesiunii la Notariat, situația poate fi rezolvată numai de către instanța de judecată. ● **Tătaru Maria** — Focșani: Este minunat ce ne-ați scris: „Vreau să muncesc, să fiu de folos țării și familiei mele, colectivului de muncă”. Exact aceasta vi se cere. În cele 3 luni, trebuie să dovedeți că vă puteți realiza normele de producție stabilite și atunci veți fi încadrată pe perioadă nedeterminată. ● **Enache Mariana** — București: Faptele sesizate de dv. constituie obiectul unui dosar penal care este cercetat sub supravegherea Procuraturii locale a sectorului 4, fiind luate toate măsurile pentru soluționarea operativă a cauzei. ● **Eno Petre** — comuna Miroși (Argeș): În conformitate cu prevederile art. 32 și 42 din Legea 1/1985, comitetele sau birourile executive ale consiliilor populare pot aproba scutirea totală sau parțială de plata contribuției bănești și efectuarea contribuției în muncă pentru u categorie de persoane, cum s invalidizii sau alte persoane inapte de muncă. Deci competența de acordare a scutirii este a biroului executiv al consiliului popular comunal, unde se poate depune contestație în termen, conform prevederilor art. 48. ● **Roman Mihai** — Borșa: Din cercetarea scrisorii dv. a reieșit că sinteți un miner destoinic, vă achitați de sarcinile ce vă revin și drept urmare, în trimestrul acesta, vi se va rezolva cererea. ● **Stroe Nicolae** — satul Cîrligei, com. Bucovăț (Dolj): Este necesar să vă prezentați, cum ați fost invitat în scris de două ori, la Oficiul forței de muncă din cadrul D.P.M.O.S. a județului. ● **Grigoriu Valeria** — București: Comitetul asociației de locatari și comisia de cenzori sint alese de adunarea generală pe o perioadă de 2 ani (art. 5 din statutul asociațiilor de locatari). Mandatul membrilor comitetului și ai comisiei de cenzori încetează înainte de expirarea acestei perioade fie prin revocare (cînd vișcose fapte ce constituie fracțiuni sau contravenții), fie prin pierderea calității de membru al asociației (încetarea calității de titular al contractului de închiriere sau al celui de proprietar). În ambele cazuri revocarea trebuie precedată de o cercetare prealabilă. ● **Domenico Dan** — Craiova: Veți fi înscris pe listele de priorități pentru acest an. Pînă la rezolvarea situației, unitatea unde munciiți vă poate asigura spațiu în cîminul de nefamilisti. ● **Asociația locatarilor BL T30B, str. Inginerilor nr. 4** — București: În urma mobilizării tuturor factorilor de răspundere (D.G.D.A.L., A.C.M.2, I.A.I.B. și I.C.R.A.L. Colentina), s-au stabilit măsurile corespunzătoare de executare a remedierilor la imobil în perioada de garanție. ● **Blegoe Ion Nicolae** — Lugoj: Prin decizia nr. 34386/29.10.1987, vi s-a revizuit vechimea de muncă pentru stabilirea cuantumului pensiei. ● **Ungureanu I. Elena** — com. Grozești (Iași): Credem că acum ar trebui să le cereți celor doi copii care locuiesc cu dv. — oameni în toată firea și apți de muncă — să muncească și să vă ajute și ei, așa cum și dv. i-ați crescut, împreună cu ceilalți doi, cu dragoste și efort, cum dealtfel ne scrieți.

REGHINA VÂRVICI

● „Flacăra” nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cit mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi. Audiențele se țin zilnic între orele 11—14.

Aprovizionarea unităților teritoriale

Grădinari
la margine
de București

Niciodată, pînă mai deunăzi, Jilava nu mi-a stîrnit un interes aparte, o emoție cit de cit stenică. Poate că tocmai de aceea mult timp am și ocolit-o în itinerariile mele, deși eram și sint perfect conștient că anii construcției socialiste au transformat-o radical, făcînd din așezarea de pe Sabar una dintre cele mai prospere comune ale Sectorului agricol Ilfov.

Mari cultivatori de cereale și neîntrecuți crescători de animale, oamenii locului au fost și au rămas fideli tradiției indeletnicirii a grădinăritului. Datorită muncii unite a peste o mie de familii, cooperativa agricolă de producție s-a dezvoltat necontenit, obținînd un an producții tot mai mari, producții record, ceea ce înseamnă în același timp contribuții sporite de produse agroalimentare la asigurarea fondului centralizat și, implicit, la autoaprovizionare. De două ori deținătoare a titlului de Erou al Noii Revoluții Agrare, C.A.P. din comuna Jilava aspiră și în anul ce abia s-a încheiat la obținerea de noi distincții pentru realizarea unor producții medii de 22 470 kg porumb și 8 732 kg grâu la hectar, precum și a peste 4 100 litri de lapte pe cap de vacă furajată.

— Așa cum am mai spus — insistă primăria Ileana Vișu — legumicultura constituie aici, la noi, o indeletnicire de bază, determinată atît de condițiile pedoclimaterice favorabile, de apropierea de Capitală, cit și de înclinația tradițională spre grădinărit a marii majorități a localnicilor.

— Cam cîte hectare sînt afectate legumiculturii?

— 300 în anul încheiat și tot în '88. Cele două ferme specializate din cadrul C.A.P.-ului, conduse cu destoinicie și pricepere de inginerii Ion Muntean și Dimitrie Iorgu, cultivă cu predilecție tomate, varză și usturoi. Tomate timpurii au cultivat și cultivă și cetățenii în loturile personale și în solariile de pe lîngă propriile lor gospodării. Pe comună există aproape 14 hectare de solarii.

— Bănuiesc că și producțiile sînt pe măsura eforturilor.

— S-au obținut și peste 55 tone legume la hectar. În total, numai anul trecut am dat la

fondul de stat și pe piețele Capitalei peste 18 300 t de legume, cu o substanțială depășire a sarcinilor de plan. Am depășit, firește, și planul de autoaprovizionare. Pe lîngă faptul că gospodarii și-au satisfăcut cu prisosință necesitățile proprii, și-au onorat contractele și au valorificat apoi direct pe piață o parte din surplusul lor de produse legumicole.

— Încă o dovadă că și în comuna dumneavoastră principiul autoconducerii și autoaprovizionării a prins rădăcini temeinice și funcționează cu bune rezultate.

— Chestiunea e bine înțeleasă de fiecare cetățean în parte. El știe deja că buna lui aprovizionare cu toate cele necesare, inclusiv cu cereale, cu carne și legume, depinde de modul cum muncește, de îndeplinirea și depășirea sarcinilor la locul său de muncă. Conform hotărîrii recentei ședințe a Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., problema devine și mai clară în acest sens. Cu cit sporurile de produse animaliere și legumicole vor fi mai mari, cu atît și producătorul se va bucura de mai multe produse prin sistemul de autoaprovizionare.

— La nivelul comunei ați întreprins ceva măsuri în această privință?

— Am revăzut planurile de producție pe anul 1988 și, în lumina noilor indicații și orientări, le-am îmbunătățit ținînd seama de toate posibilitățile. În decembrie trecut, planul de autoaprovizionare a fost dezbătut și aprobat în sesiunea consiliului popular local, așa încît toți factorii răspunzători știu bine ce au de făcut. De altfel, se poate spune că și la noi în comună se continuă, pe un plan superior, evident, experiența bună deja acumulată în domeniul autoaprovizionării nu numai cu legume, ci și cu alte produse agroalimentare.

— Spuneți că cetățenii, chiar membri cooperatori fiind, cultivă în solarii proprii legume timpurii, îndeosebi tomate, cu rezultate și beneficii însemnate.

— Sînt mulți care constituie adevărate exemple în această privință. Nicolae Toader și Petre Toader, Alexandru Toma, Marin Anghelescu sînt doar cîteva dintre exemplele cele mai reprezentative. La cooperativa agricolă de producție ei muncesc cu tragere de inimă, angajînd în acord global chiar și 3—4 ha cu diverse culturi, iar acasă, în gospodăria proprie, timpul liber și-l petrec lucrînd cu întreaga familie în solarii amenajate cu posibilități locale. Pe loturile personale, în grădini au fost astfel amenajate peste 10 ha solarii. Există oameni care numai de pe urma legumiculturii

practicate în gospodăriile proprii cîștigă chiar și o sută de mii de lei pe un singur an de producție. Asta pe lîngă faptul că își îndestulează casele cu toate legumele de care au nevoie tot timpul anului.

Însoțit de secretarul adjunct al comitetului comunal de partid, am trecut pe la C.A.P. și ne-am oprit o vreme acasă la țăranul cooperator Nicolae Toader, vestit legumicultor, unul dintre recordmenii în materie de tomate timpurii. Spre norocul nostru, omul tocmai intra în solar să controleze dacă nu cumva pătrunsese frigul la ghiavecele cu pămînt pregătite pentru răsad. Solarul se întinde pe aproape 1 400 metri pătrați, în grădina din dreapta casei, și-i acoperit cu folie de polietilenă. Alături se află sera-inmulțitor, acoperită cu sticlă, și grajdul animalelor, adică sursa de îngăsaminte naturale. Ne-a arătat stadiul de macerare a mraței și ne-a împărțit cîteva lucruri interesante din experiența sa de legumicultor. Are părul argintiu și, deși n-a împlinit încă 52 de ani, vorbește așezat, cu vorbă domoală, îndelung chibzuită:

— Ne tragem din neamul lui Poștașu — zice el, răsfrîndu-și pe masă minile mari, crăpate și înăsprite de muncă. Grădăritul s-a transmis la noi din tată în fiu ca pe o moștenire. Bunicul a fost poștaș, dar și legumicultor, tata la fel, și nici eu nu puteam face excepție. Copiii mei, fata și băiatul, au apucat însă alte căi; fiu-meu a ieșit profesor și își practică meseria chiar aici, în comuna natală, iar fata încă e studentă la A.S.E., dar sper să se retragă și ea tot pe lîngă casă. Amîndoi mă ajută, totuși, la muncă; pun umărul și la grădină, și la C.A.P.

— Văd că aveți o gospodărie foarte frumoasă... Cum merge treaba la C.A.P.?

— Bine. Cine muncește o duce foarte bine. Cît mă țin puterile, muncesc zdrăvăn și la cooperativă, în acord global, și acasă, în solar. Că și veniturile sînt pe măsură, asta se vede și în aceea că nu ducem lipsă de nimic. După cum bine vedeți, avem de toate, inclusiv autoturism proprietate personală.

— Ce înțelegeți dv. prin autoaprovizionare?

— Păi, foarte simplu: atît în ferma C.A.P., cit și acasă, să muncim în așa fel încît să depășim ce ne-am propus. Sporul de producție astfel obținut ne va ajuta să dăm mai mult și la contracte, să ne asigurăm și nouă produsele necesare. Anul trecut, bunăoară, am dat la contract și pe piață aproape un vagon de legume. La fel mi-am propus să fac și anul acesta în care abia am intrat. Adică, peste un vagon.

MIHAI STĂNESCU ■

Bunăstarea cere idei și hărnicie

Atestatul
bunului
gospodar

La CPADM Măgurele funcționează un depozit de ambalaje. Un astfel de depozit este cel mai adesea un spațiu îngrădit de obicei cu grijă și în care se stivuiesc lăzi, navețe cu sau fără sticle în așteptarea mijloacelor de transport care le repun în circuit. De regulă cei care manevrează ambalajele cresc și cițiva ciini dacă nu chiar agresivi, măcar gălăgioși. Cam aceasta ar fi fost descrierea depozitului de la Măgurele pînă în urmă cu citva timp, cînd s-a trecut la reorganizarea lui.

— S-a hotărît, spune Liviu Lascu, președintele CPADM Măgurele, ca odată cu reorganizarea depozitului să înființăm în incintă și o gospodărie anexă. Spațiu aveam suficient. Oamenii care deservesc depozitul au pe parcursul zilei de lucru timp să se ocupe și de creșterea animalelor. Cu mijloace proprii, am închis un șopron existent, în care am amenajat o crescătorie de porci. Într-un colț al depozitului, tot prin forțe proprii, am construit un cotet suprapus în care pot fi crescute în sistem gospodăresc 500 de găini ouătoare și pe care l-am împrejmuit cu plasă de sîrmă. Am amenajat și un loc în care pot fi crescuți iepuri. Bineînțeles, n-am uitat activitatea principală — depozitarea ambalajelor. Folosind panouri deteriorate la montaj și care nu mai puteau fi folosite la construcții, am început pavarea curții. Punem în funcțiune și un mic atelier de reparat navețele de lemn și plastic.

În cocina gospodăriei sînt crescuți 35 de purceli, din care 20 au fost preluați de la CAP Măgurele. Înainte de Anul Nou au fost valorificați prin unitățile de alimentație publică ale cooperativei 30 de porci de peste 100 de kilograme. De la Ferma Tărtășești, și ea făcînd parte din Uniunea cooperativelor de producție achiziții și desfacere a mărfurilor a Sectorului Agricol Ilfov, au fost achiziționate 100 de găini ouătoare. Hrana pentru perioada următoare este asigurată atît pentru găini, cit și pentru purceli. Cît despre iepuri, în gospodăria anexă nefiind create condiții pentru asigurarea unui climat corespunzător, numărul lor a fost restrîns pentru perioada de iarnă la cîteva iepuroaice care

sînt crescute într-o baracă unde se face focul și unde lucrează oamenii. Într-o lună, se speră că numărul găinilor va ajunge, prin cumpărări de la ferme specializate, la 500. Crescătorii de porci va avea în final 100 capete.

Iată, deci, că într-un loc unde nimeni nu se gîndea că se pot crește păsări, porci, iepuri, cu spirit gospodăresc, cu inițiativă și bineînțeles cu muncă acest lucru a fost posibil.

— Și trebuie să mai amintim, continuă Liviu Lascu, de buna colaborare cu consiliul popular și cu CAP. Primarul Constantin Nină a fost alături de noi în toate împrejurările. De la CAP am cumpărat, cum am mai spus, 20 de purceli. Vom lua în acord global 10 hectare de porumb pentru a asigura hrana animalelor. Chiar lîngă depozitul de ambalaje se găsește un teren de circa un hectar, nefolosit pînă acum, pe care intenționăm să-l cultivăm cu lucernă tot pentru hrana animalelor.

Despre gospodăriile anexă ale unităților de alimentație publică și ale cooperativelor din Sectorul Agricol Ilfov, îndeosebi despre planurile de viitor ale acestora obținem cîteva informații de la președintele Uniunii, tovarășul Ilie Agapescu.

— În sector sînt 40 de cooperative. La 28 dintre ele s-au înființat gospodării anexe. Unele sînt la început de drum. Dezvoltarea lor este permanentă și ciștigul pe care noi, cu toții, îl vom avea este deci în continuă creștere. Să ne gîndim la animalele pe care le cresc cei de la Măgurele și să le înmulțim cu 40. Afară de asta, rezerve se mai găsesc. Conducerea Centrocoop a emis în vara anului trecut un normativ minimal obligatoriu de efectivele de animale și păsări ce trebuie să existe în gospodăriile anexe ale unităților de alimentație publică. Altfel spus, toate unitățile de alimentație publică ale sistemului cooperatist sînt obligate să aibă gospodării anexe, să crească animale. În timp, participarea acestora la fondul de stat și la programul de autoaprovizionare va fi din ce în ce mai substanțială. Gospodăriile anexă măresc veniturile cooperativei prin valorificarea superioară a animalelor prin unitățile proprii de alimentație publică. Exemplul de la Măgurele este fericit și prin conlucrarea bună cu consiliul popular, cu CAP și gospodăriile populației, condiție care mi se pare obligatorie pentru obținerea unor succese rapide și notabile. Nu trebuie să ne limităm doar la creșterea porcilor, găinilor și a iepurilor. Noi mai creștem și bovine, oi, gîște, albine. Toate sînt binevenite, toate aduc beneficii, bineînțeles dacă activitatea este corespunzător organizată.

OPREA GEORGESCU ■

Note

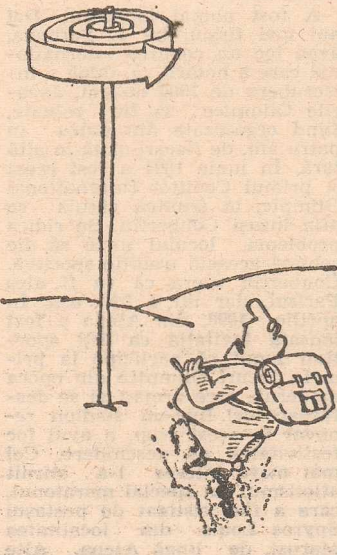
Toane și butoane

Unul pune mina pe uscătorie și o închide cu lacătul ca să-și adăpostească sînișuța, căruciorul de copil și oala de fier rufe. Altul strică balansoarul copiilor pentru că era prea aproape de geamul său și cei mici îi tușburau somnul. Altul sapă o capă în dreptul geamului ca să nu mai poată parca vecinul care pornea și accelera autoturismul în fiecare dimineață la cinci. Fiecare își justifică într-un fel egoismul și nu știi ce să faci, să te amărăști sau să rizi. Aceeași ezitare am avut-o mai zilele trecute în două blocuri de pe Soseaua Pantelimon din Capitală. Aceleași lifturi defecte cu săptămînilor, nu din pricina întreprinderii Ascensorilor care o mai fi avînd și ea unele păcate, dar acolo nu avea nici o vinovăție, ci din pricina locatarilor. Oamenii în vîrstă, locatarii mai vechi ai respectivului imobil, nu mai suportau zgometele provocate de oprirea liftului lîngă ușa apartamentului lor, drept pentru care au rezolvat situația prin distrugerea butoanelor de la etajul respectiv. Să-i trezească pe alții, nu pe ei. Și apoi nici nu au nevoie de lift. Ei coboară mai rar. Copiii n-au decît să se plimbe pe scări. Și astfel, la

o scară, liftul oprește numai la jumătate din etaje. Copiii și-au adus și ei contribuția. Au spart oglinda liftului. S-a crăpat și geamul ușii de la intrare. Parcă n-ar locui împreună, ci separat. Parcă n-ar fi colocatari, ci dușmani, adversari, impricinați. Pe fiecare îl privește numai viața lui și din acest egoism s-a născut o imagine jenantă care îl afectează pe toți. Egoismul a ajuns pînă la urmă să se răz-bune. Tomberoanele pline cu gunoi și așezate în dreptul intrării s-au răsturnat și, ca un făcut, de parcă ar fi intrat și ei în acest joc al toanelor, al omului care se supără pe ceilalți, lucrătorii întreprinderii de salubritate n-au mai venit. Și astfel sar peste gunoaie, urcă în liftul întunecos, pipăie butoanele care există, coboară pe unde pot. Și cînd se strică liftul, în loc să se adune și să stea omeneste de vorbă, trec la scara cealaltă, îl folosesc pe al vecinilor și se întorc pe palierul scării de serviciu. Și cînd se întîlnesc, trec unii pe lîngă alții fără să se salute. Nu pentru că s-ar urî sau s-ar judeca prin tribunale. Pur și simplu nu se cunosc. Parcă ar fi niște străini care nu locuiesc împreună decît pentru o noapte sau cel mult cîteva zile. Și cînd vezi consecințele jenante ale

acestui comportament după toane, chiar nu știi ce să mai faci. Să rizi sau să te lași cuprins de amărăciune?

CORNEL NISTORESCU ■

Cu filtru, fără filtru

Un domentă grăbit, supus continuu inoirilor, în vederea îmbunătățirii performanțelor, este, precum se știe, și cel al obiectelor electrocasnice. Cine și-a achiziționat mai recent un aspirator de praf a putut constata că „Electroarges” se alinază cu succes acestui curent, punîndu-ne la dispoziție aparate moderne, înzestrate cu pungi-filtru pentru praf, care după utilizare nu se mai recuperează. Igienic și comod, prelungind totodată viața sacului din pînză, acest „manson” ce ne ușurează munca este confecționat din resturi de termotex, un material textil obținut, la rîndu-i, din scamă impregnată printr-un anumit procedeu tehnologic. (Deci, fiind vorba de o interesantă acțiune economică, de recirculare în valori de întrebuințare a unei materii prime). Fabrica din Curtea de Argeș livrează aspiratoarele cu 7—8 asemenea piese de schimb, dar după aceea? Un aspirator este un obiect de folosință îndelungată, de unde mai luăm pungi-filtru? Gîndești că poți să și le procuri din comerț, de la raioanele specializate în vinzarea aparatelor electrocasnice. Ei bine, nu le cauți, deocamdată nu le

puteți găsi nicăieri, deși cel care le confecționează, în secția special organizată din cadrul Cooperativei de producție, achiziții și desfacere a mărfurilor Olănești, jud. Vilcea, pot să execute, la cerere, orice cantitate. „Cu condiția, să existe cererea, dar comerțul nu le contractează ca piese de schimb”, ne informează Nicolae Pătru, președintele cooperativei. Poate se va răzgîndi, îndrăznim să apreciem acum, în preajma contractărilor fondului de marfă pentru anul în curs.

C. I. ADAM ■

Casete BASF

O inițiativă lăudabilă a Unității nr. 75 „Radioprogres” este aceea de a salva casetele audio cu bandă uzată. În urma unor preocupări desfășurate cu insistență, tinerii tehnicieni ai acestei unități, Alexandru Meșă și Serban Enescu sînt acum în măsură să reconstruiască orice tip de casetă audio, înlocuind banda magnetică uzată sau deteriorată cu bandă nouă tip BASF. Așadar, piste noi pentru înregistrările dumneavoastră puteți găsi pe B-dul 1 Mai nr. 93 (tel. 65 60 60) unde se află sediul unității amintite. (O. ȘTIRE).

Comentariul săptămânii

Lichidarea decalajelor

Se poate observa o accentuată nesincronizare între atenția ce se acordă problemei dezvoltării la nivel de dezbateri și de declarații de bune intenții, pe de o parte, și desfășurarea concretă a procesului dezvoltării, pe de altă parte. Pentru că în timp ce luările de poziție în favoarea dezvoltării s-au înmulțit, devenind cuasigenerale, decalajele dintre țările bogate și cele sărace s-au adâncit continuu. Astfel, pentru prima dată în perioada postbelică aceste decalaje — exprimate prin nivelurile medii ale produsului brut pe cap de locuitor — au crescut nu numai absolut, ca diferență între cele două niveluri, ci și relativ, ca raport între ele: de la 12,7 la 1 în 1980, la 14,2 în 1986. Pentru ilustrarea măririi decalajelor între statele sărace și cele bogate semnificativ este și un alt indicator — participarea la comerțul internațional. Astfel, în timp ce schimburile comerciale dintre țările dezvoltate, în care trăiește mai puțin de un sfert din populația globului, reprezintă 70 la sută din comerțul mondial, schimburile dintre țările în dezvoltare (unde se află peste două treimi din numărul de locuitori ai planetei) nu alcătuiesc decât 7 la sută din totalul schimburilor comerciale internaționale.

Nu e un secret pentru nimeni că la adâncirea decalajelor s-a ajuns datorită practicilor discriminatorii ale țărilor dezvoltate în toate domeniile de importanță vitală: accesul țărilor în dezvoltare la tehnologiile moderne, la piețele de desfacere, la resursele materiale și financiare necesare dezvoltării, politica inechitabilă a prețurilor (redușe la materii prime și ridicate la produsele prelucrate), dar, mai ales, dobinzile excesive, care au fost în ultimii ani instrumentul principal prin care au fost transferate efectele crizei asupra țărilor în dezvoltare. Acestea și sînt zonele principale în care urmează să se acționeze pentru redresarea actualei situații. Fiindcă luările de poziții favorabile dezvoltării, eforturile în această direcție ale Națiunilor Unite (re-amintim că ne aflăm în cel de-al treilea „Deceniu al dezvoltării”) și ale altor organisme internaționale sînt, firește, binevenite, însă hotărîtoare sînt măsurile și acțiunile concrete, trecerea de la declarații de bune intenții la fapte.

Lichidarea decalajelor în economia mondială are caracter de urgență, cu atât mai mult cu cit — am arătat acest lucru și cu alte prilejuri — sărăcirea din ce în ce mai accentuată a țărilor în dezvoltare pune în pericol dezvoltarea globală pe mapamond, deci și dezvoltarea țărilor industrializate. „Este necesar să se înțeleagă bine — spune președintele Nicolae Ceaușescu — că situația actuală nu va putea continua mult timp, că țările în curs de dezvoltare nu vor mai putea suporta multă vreme actuala stare de lucruri inechitabilă, care duce continuu la înrăutățirea condițiilor de muncă și de viață a două treimi din populația lumii. Trebuie să se înțeleagă bine că nu este posibil ca mai puțin de o treime — mai bine zis mai puțin de 25 la sută din populația globului — să-și realizeze anumite condițiuni de viață pe seama marii majorități a lumii. Pacea, colaborarea internațională nu se pot realiza decât asigurînd progresul și dezvoltarea corespunzătoare, condiții de viață mai bune pentru toți locuitorii planetei noastre”.

După cum este cunoscut, în concepția României eradicarea subdezvoltării reclamă, printre altele: deschiderea largă a piețelor pentru produsele țărilor în dezvoltare, eliminarea barierelor protecționiste și a discriminărilor din calea desfășurării schimburilor; stabilirea unor raporturi juste între prețurile materiilor prime și prețurile produselor industriale; asigurarea în condiții avantajoase a accesului țărilor în dezvoltare la tehnologiile moderne; convenirea unor programe de sprijinire efectivă a țărilor în dezvoltare în domeniile industriei, agriculturii, transporturilor; soluționarea globală a problemei datorită externe ale țărilor în dezvoltare (dobinzi sub 4 la sută, anularea datorită țărilor celor mai sărace, reducerea însemnată a datorită celorlalte țări, stabilirea unui moratoriu privind rambursarea pe o perioadă de cel puțin 5 ani etc.). În acest sens, sînt necesare negocieri directe și reale, sub egida O.N.U., între țările în dezvoltare și cele dezvoltate. Pe această cale s-ar putea lichida decalajele, făcîndu-se pași importanți în direcția instaurării unei noi ordini economice internaționale.

ION D. GOIA ■

Ipoteze în jurul unui urias crater meteoritic

În primăvara acestui an, cercetătorii chinezi au făcut o descoperire rară, pe care și-ar fi dorit-o orice geolog: la Dulun (Mongolia inferioară), la aproximativ 260 km de Beijing, au dat peste unul dintre cele mai mari cratere meteoritice din lume. Cu rigoarea proprie oamenilor de știință, ei i-au stabilit dimensiunile: ceva mai mult de 72 km diametru! Este, deci, cu aproximativ 6 km mai mare decât craterul canadian de la Manicougan din nordul Quebecului.

Firește, o asemenea știre a făcut repede înconjurul lumii, dînd prilej specialiștilor să formuleze tot felul de ipoteze. Deocamdată, o teorie general acceptată: „excesul” de iridiu — element rar pe suprafața Terrei — înălțură orice dubii: „pîlnia” în scoarța Pămîntului a fost făcută de un „obiect” extraterestru. Odată geneza craterului

limpezită, el trebuia datat. Potrivit opiniei unor savanți, el s-ar fi format în urmă cu aproape 136 milioane de ani, spre sfîrșitul jurasicului și începutul cretacului. Din acest moment se declanșează... controversele. „Craterul este mult mai tînăr — declară omul de știință australian Neil Ordway, specialist în paleontologie — el nu are mai mult de 65 milioane de ani. Este, cum s-ar spune, contemporan cu... dinozaurii. Și, în mod cert, se află la originea dispariției acestor reptile gigantice”.

Deși lui Ordway i s-au reproșat „salturi în stratosferă interpretării gratuite”, ca odinioară lui Schliemann, descoperitorul Troiei, paleontologul nu cedează, argumentîndu-și mai departe ipoteza, repunînd în discuție vechea temă a misterioasei dispariții a dinozaurilor și, în general, cea a dispariției rapide a unui mare număr de specii animale și vegetale, nu la începutul cretacului, ci la sfîrșitul erei mezozoice. Căderea meteoritului de la Dulun ar fi trimis în atmosferă — după cum apreciază „Science et Avenir” — un nor de praf atît de dens (imaginați-vă erupția simultană a citorva sute de Krakatau), încît procesul de fotosinteză ar fi fost blocat și a determinat scăderea masivă a temperaturii, pînă la punctul distrugerii totale a numeroase specii, inclusiv a dinozaurilor.

Intr-o problemă de atîrî dimensiuni este extrem de dificil să știi unde se află hotarul dintre știința pură, cu date verificabile, și ficțiune. Apelînd la „arbitrajul” analizei cu C¹⁴ — ea însăși contestată uneori dar care, în cazul dat, a pus în evidență prezența masivă a iridiului — sînt motive suficiente să se creadă că, în urma impactului cu Terra a meteoritului de la Dulun, peste micuța noastră planetă s-a așternut o lungă și rece noapte.

Captivant, seducător, duelul retoric dintre savanți, captivante argumentele lor, pro și contra! Dincolo de deosebirile de păreri, un fapt este absolut sigur: existența unui urias crater meteoritic cu peste 72 km în diametru. Pornind pe aripile fanteziei, să încercăm să realizăm fantasticul spectacol al meteoritului arzînd la intrarea în atmosfera terestră, ce formidabil seism s-a produs în clipa impactului, cit de mare să fi fost acest „musafir” venit din nemărginirea spațiului, dacă, după ce s-a „topit” intrucitva, a mai avut puterea să sape un asemenea crater ciclopice...

MIHAI VASILIU ■

Baronul olimpiadelor

Anul 1988, cînd vor avea loc Jocurile Olimpice de vară și de iarnă, a început cu un jubileu: împlinirea a 125 de ani de la nașterea lui Pierre de Coubertin, baronul căruia îi datorăm ideea olimpiadelor moderne. S-a născut la Paris, în Rue Oudinot 20, la 1 ianuarie 1863, ca fiu al unei familii nobiliare franco-italiene, care număra printre strămoșii șambelani regali. În fața lui se deschidea, ca și în cazul celorlalți Coubertin, calea spre o carieră diplomatică sau militară. Dar tînrul și-a ales un alt drum. La renumita universitate pariziană Sorbona, el s-a dedicat studiilor pedagogice, domeniu în care el avea să se dedice studierii rolului exercițiilor fizice asupra formării copiilor. În acest scop a efectuat călătorii în Anglia și S.U.A., pentru a cerceta, la fața locului, școlile de pedagogie și mișcarea sportivă. Așa a apărut ideea care avea să-l marcheze întreaga viață: renașterea jocurilor olimpice ale antichității ca amplă mișcare sportivă contemporană.

Ideea nu era deloc nouă. O serie de alți pedagogi, cum ar fi germanii Basedow sau Guts-Muths, formulară propuneri similare. În special, săpăturile pe care istoricul Ernst Curtius le efectuase, în perioada 1875-1881, în antica Olympia, au dat un nou impuls ideii olimpice, Pierre de Coubertin devenind în scurt timp cel mai pătîmas susținător al ei. La 25 noiembrie 1892, Coubertin a rostit o celebră cuvîntare la Sorbona. Iată, cu propriile sale cuvinte, cum au decurs lucrurile: „M-am hotărît să-mi închei cuvîntarea cu senzaționala anunțare a imediatei reluări a Jocurilor Olimpice. Firește, m-am gîndit la tot felul de reacții în afară de cea care a avut loc. Opoziție? Protest, ironii? Sau numai indiferență? Nu a fost nimic din toate acestea. S-au auzit doar aplauze, planul meu era aprobat, mi se dorea succes”.

A fost numai începutul. Doi ani mai tîrziu, tot la Sorbona, avea loc un congres internațional care a hotărît ca, după o întrerupere de 1500 de ani, Jocurile Olimpice să fie reluate, fiind organizate din patru în patru ani, de fiecare dată în altă țară. În iunie 1894 a fost creat și primul Comitet Internațional Olimpic, în fruntea căruia se afla însuși Coubertin. Se ridică problema locului unde să fie reluată această tradiție sportivă. Coubertin spera că va fi ales Parisul, dar nu a fost așa. În aprilie 1896, din Atena a fost lansată invitația ca toți sportivii lumii să participe la primele Jocuri Olimpice din epoca modernă, care urmau să se desfășoare aici. Într-un stadion renovat în acest scop, a avut loc festivitatea de deschidere. Cel mai mare interes l-a stîrnit atletismul. În special maratonul, care a fost cîștigat de poștaşul Spyros Louis din localitatea Marusi, de lângă Atena. Alte

discipline: ridicarea greutății, cu un braț și cu ambele brațe, luptele (fără o împărțire pe categorii de greutate), scrimă, tir, ciclism, inclusiv o cursă de 12 ore, gimnastică, inot și tenis. Au fost acordate primele medalii.

Coubertin a fost președinte al C.I.O. pînă în anul 1925. Apoi, s-a retras, rămînînd președinte de onoare, petrecîndu-și ultima parte a vieții la Lausanne, unde încetează din viață la 2 septembrie 1937. A fost martorul confirmării în practică a ideii sale că sportul poate constitui un teren fertil pentru cultivarea prieteniei între popoare. În concepția sa umanistă, Jocurile Olimpice constituie o contribuție la cauza păcii și înțelegerii între popoare. „Baronul olimpiadelor”, cum a fost supranumit de presă, a militat pentru corectitudinea concursului sportiv, idee care nu și-a pierdut actualitatea nici pînă azi. Baronul de Coubertin a fost înmormîntat în Bois de Vaux, vechiul cimitir al localității Lausanne. Inima lui însă a fost îngropată — potrivit dorinței sale testamentare — într-un crîng din Olympia, în Grecia, adică în locul pe care Coubertin l-a purtat în inimă toată viața.

ROMEO NĂDĂȘAN ■

Clase și subclase

Comitetul pentru Dezvoltare Economică din New York a dat publicității un raport, de 87 de pagini, care relevă că 30% din totalul elevilor din școlile publice americane se află în fața „unui eșec în școlarizare, eșec ce determină o stare de dependență pentru întreaga viață”. În S.U.A. este pe punctul de a se crea o subclasă permanentă de tineri „destinați marginalizării” (plastică exprimare, nu-i așa?), condamnați la sărăcie pentru că pregătirea lor nu corespunde standardului minim cerut pe piața americană a forțelor de muncă. Se apreciază că numărul celor în cauză va fi pînă în anul 1990 de 23 de milioane. După datele cuprinse în raport „o cincime din totalul copiilor trăiesc în sărăcie, iar o treime cresc în ignoranță”.

* Cei care au căutat remedii pentru situația creată au fost industriașii din New York. Nu din motive umanitare sau filantropice, ci din considerente pragmatice. Ei au ajuns la concluzia că: fiecare dolar cheltuit pentru asigurarea asistenței prenatală acordate mamelor ce au dificultăți economice (deh, stilul) poate economisi 3 dolari; un dolar cheltuit pentru vaccinare economisește zece care ar fi necesari în caz de imbolnăvire a noului născut etc. Aceste calcule sînt urmare a unui studiu întreprins încă de la începutul anilor '60 într-un orășel din Michigan asupra unui grup de copii săraci de la vîrsta de 3 ani pînă la 19 ani. Datorită măsurilor luate, încă din perioada preșcolară, aproape toți au reușit să absolve studii superioare și să se integreze în societate.

„Dacă cheltuim acum, pe termen lung vom reduce taxele care urmează a fi plătite”, afirmă unul din autorii raportului. Dar...

Reducerea fondului destinat asistenței a fost, încă de la început, una din trăsăturile caracteristice ale politicii economice a guvernului Reagan. Poate că acum o parte din fondurile destinate Pentagonului să ia o cale mult mai utilă.

Și totuși, în vara acestui an fiscal american a introdus un formular pentru declararea veniturilor a circa 800 000 de copii care au un venit propriu de peste 1 000 de dolari pe an. Mai mult, la Denver, în Colorado, s-a deschis prima bancă (Young American Bank) rezervată tinerilor între 7 și 22 de ani. (Cecurile sînt contrasemnate de părinți.) S-au organizat pe perioada vacanței de vară seminarii de „afaceri” pentru copii... Odinioară, cînd un băiat era întrebat ce vrea să devină, răspundea: „președinte al S.U.A.”! Acum răspunsul este: miliardar!

Afară este iarnă și eu mă gîndesc că situația celor 23 de milioane de copii săraci te poate duce cu gîndul, în epoca electronică, la Andersen, la fețița cu chibrituri...

DAN DĂNUȚ DORU ■

Radiografia rusinii

Aici era Chelmino, primul lagăr de exterminare a evreilor în Polonia. 400 000 de oameni au fost uciși de gazul de la eșapamentul camioanelor în care erau închiși, povestește Simon Srebnik, unul din cei doi supraviețuitori. Și adaugă: sînt lucruri care nu se pot povesti și nimeni nu-și poate imagina ce s-a petrecut aici. E imposibil. Astăzi nimeni nu poate să înțeleagă. Impotriva acestei neputințe de a imagina ororile, împotriva insuficienței curajului memoriei a fost construit SHOAH, filmul monument de 9 ore al scriitorului și ziaristului francez Claude Lanzmann, film căruia i-a consacrat 12 ani de viață. „O operă mastodontică, o capodoperă”, aprecia Simone de Beauvoir. „Shoah” în limba ebraică înseamnă distrugere totală și în jurul acestei distrugerii se învîrte toată acțiunea filmului, de altfel un document zguduitor compus din sute și mii de mărturii care încearcă, după aproape o jumătate de secol, să redea cuvîntelor adevărata lor semnificație, să recreeze realitatea detaliu cu detaliu. Și dacă națiștii n-au numit nicodată victimele cruzimii lor cadavre ca „figure”, marionete, Lanzmann nu vorbește decît, despre moarte prin gura celor vii. Forța acestui film, sublinia săptămînalul italian „L'Espresso”, o dă trecerea de la abstract la concret, demonstrația că holocaustul a fost opera unor oameni în carne oase și nu a diavolului. În acest film vorbesc în exclusivitate cei care au fost, direct sau prin implicare, martori la uciderea celor 6 milioane de evrei: locuitorii polonezi din preajma lagărelor, puținii supraviețuitori evrei și națiștii care au condus mașina exterminării. Primii au început să povestească evreii care au lucrat în camerele de gaze sau la crematoriul, martorii direcți ai măcelăririi propriului lor popor. Procesul de „ștergere” este prezent în amintirile tuturor depozitarilor unor întîmplări pe care autorul le-a cercetat vreme de doi ani în arhivele din Ierusalim, Londra, Berlin și Washington. O ștergere înaintea și una după moarte. Acest proces de dispariție din viață, din lume, de pe pămînt începea cu imaginarii voiaj spre abatoarele numite „centre de muncă”. Aici se producea spolierea de veșminte și alte bunuri urmată apoi de „curățenia nazistă” prin Ziklon B pulverizat prin dușuri. Se încheia astfel prima fază care însemna ștergerea din evidențe. Apoi trecea la curățatul totuși pentru ca următorii condamnați să nu bănuiască nimic. De ce oare atîta grijă pentru aparențe cînd toată lumea știa ce fel de băi se fac în subsolurile lagărelor? Filip Muller, supraviețuitor de la Auschwitz, lucra la curățirea celor 45 de cuptoare unde „cadavrele veneau două cite două, unul mai slab și altul mai gras pentru a ușura combustia”. Cel mai greu, povestea el, era să scoatem cadavrele din camerele de gaze. Era un bloc comun de ființe umane, cei mai puternici sus, cei mai slabi la poale. Cuvinte care, repeta obsesiv Lanzmann, fac să retrăiască holocaustul, anulînd acel monstruos mecanism al tăcerii pe care națiștii au reușit să-l construiască.

Foștii ucigași au fost martorii cel mai greu de înfruntat. Cu ei producătorul și regizorul a uzat de subterfugii pentru a-i determina să jasă din spatele barierei de tăcere, acea omertă nazistă care-i împiedică să vorbească. Un episod interesant: o dată, cînd dorea să discute cu șoferul unui camion în care erau gazați mii de oameni, Lanzmann a fost blocat de veterani. Știți, a întrebat Lanzmann, că omul acesta este responsabil de moartea a 60 de mii de evrei? O doamnă a răspuns: „Oricine are viața sa particulară”. Și totuși, de ce acest film zguduitor, de ce această zgîndărire a rănilor superficial cicatrizate? „Abia acum am înțeles că cel mai tare m-a îndurerat sentimentul absolutei solitudini a evreilor în holocaust. Am înțeles cum au murit 6 milioane de oameni singuri, fără să lase urme. Am vrut să-l reinviu pentru a-i face să moară din nou dar, de data asta, nu singuri, nu în afara memoriei”, spunea Lanzmann.

„Shoah” sau rușinea de a ne ști contemporani cu cei care la Auschwitz, Sobibor, Bergen-Belsen, Buchenwald, Dachau, Chelmino, Treblinka au degradat sensurile generoase ale cuvîntului OM.

IOAN ROȘCA ■

Arta și diplomația — acuzatori ai războiului

Unul dintre principalele evenimente artistice ale sfârșitului anului 1937 la New York a fost premiera expoziției comemorative organizate într-una dintre cele mai mari galerii de artă de pe Broadway cu prilejul împlinirii a 50 de ani de la masacrul de la Nankin (China). Pentru înțelegerea semnificației acestui eveniment, elogiat și comentat pe larg la Organizația Națiunilor Unite, se cuvine să amintim unele elemente de ordin istoric, înainte de a prezenta câteva date și aprecieri referitoare la conținutul și valoarea propriu-zisă ale expoziției.

Manualele de istorie din întreaga lume informează că la 7 iulie 1937 a început ofensiva generală a Japoniei împotriva Chinei. La 28 iulie trupele japoneze au ocupat orașul Pekin. La 25 august al aceluiași an, C.C. al Partidului Comunist Chinez a dat publicității „Programul de luptă împotriva coteropitorilor japonezi pentru salvarea patriei”. În septembrie 1937 se încheie o convenție între P.C. Chinez și Gominan cu privire la frontul unic împotriva agresiunii imperialismului japonez.

Evenimentele se precipită în mod dramatic. La 13 decembrie 1937 trupele japoneze reușesc să ocupe Nankinul, iar peste o săptămână, la 14 decembrie, are loc formarea așa-numitului „guvern central chinez”, de orientare fațăș projaponeză, cu sediul la Nankin. La 30 ianuarie 1938, guvernul din Hebei (Hopei) oriental fuzionează cu „guvernul central”. Dar în aceeași lună ianuarie a anului 1938, istoria consemnează și un alt eveniment major: constituirea, din detașamente de partizani din nord, a Noii Armate a patriei.

Pentru a rămâne între hotarele temporale și spațiale ale expoziției de la New York enumerarea evenimentelor ar fi trebuit să se oprească la finele anului 1937, faptele fiind ilustrate de cei 50 de artiști care expun în galeria de pe Broadway. Vom proceda în acest mod, dar la „derogările” deja comise vom mai adăuga una: în perioada 20 august — 5 decembrie 1940 are loc ofensiva Armatei a VIII-a de eliberare națională a Chinei împotriva ocupanților japonezi, o sursă reținută de memoria populară sub denumirea plastică „Bătălia celor 100 de regimente”. După cum se știe, lupta poporului chinez va continua până la capitularea Japoniei, la 2 septembrie 1945.

Acesta este fundalul istoric. Pe plan strict cronologic, expoziția de pe Broadway este consacrată evenimentelor din decembrie 1937, cind trupele armatei japoneze au atacat și ocupat orașul Nankin, fosta capitală a Chinei. Nu este un secret că uneori istoricii occidentali au ignorat în mod deliberat evenimentele care s-au produs la Nankin în decembrie 1937, cu toate că faptele sumbre petrecute acolo au constituit un preludiv al cosmarului celui de-al doilea război mondial. Masacrul de la Nankin a costat viața a peste trei sute de mii de bărbați, femei și copii, în rindul

cărora populația civilă a ocupat locul majoritar, iar aceasta într-un oraș descris de călători și geografi ca o „metropolă a soarelui și optimismului”. Criticul american Alan Jones, care a scris o prefață la expoziția comemorativă de pe Broadway, afirmă: „Artiștii sint conștiința umanității. Și fie că se exprimă în ulei, pe pinză, în acuarele, în fotografii, în cerneală tradițională, în stiluri abstracte și cu peneluri dintre cele mai diferite, traful fiecărui artist imprimă demnitatea suferinței omenești care a avut loc la Nankin. Viețile nevinovate care au pierit acolo sint conștiințe artistice prin această expoziție și integrate cauzei înțelegerii între oameni și a păcii în lume”.

Într-adevăr, prin conținutul său, expoziția confirmă cele de mai sus. Aceasta este considerată drept prima expoziție de artă organizată vreodată în lume, ca interpretare comemorativă a unei pagini întunecate din istoria modernă. De altfel, operele celor 50 de artiști reprezentați la expoziție formează nucleul unei colecții itinerante permanente care, în viitor, va duce cu sine „mesajul neuitării” în alte orașe din S.U.A. și de pe alte continente.

Expoziția s-a bucurat de succes printre vizitatorii americani și străini care i-au pășit pragul. New York Times și alte mari cotidene americane au publicat comentarii pozitive pe marginea ei. Atrocitățile comise de trupele ocupante la Nankin, cruzimea invadatorilor, execuțiile, teroarea în fața morții, aberația criminală a pedepsirii inocenților, decapitățile, violurile, faptele de oroare care depășesc imaginația, povestesc sau redau vizual, prin intermediul unei înalte expresii artistice, scene acuzatoare ilustrând bilanțul indescriptibil al folosirii forței și amenințării cu forța. „Așa ceva nu găsești în cărți” — se intitulează unul din tablourile sinteză care zugrăvesc atrocitățile împotriva populației civile chineze.

În dorința de a da creației lor maximum de rezonanță umanistă, pictorii, reprezentati în expoziție s-au străduit să demonstreze că adevărata artă este un focar de lumină în slujba conștiinței înaintate a omenirii. Relevind filonul de autenticitate și originalitate al temelor care au stat la originea operelor expuse, se cuvine a sublinia că ele formează o unitate care se integrează organic într-un context artistic și politic specific, răspunzând unor năzuințe sociale și pacifiste dintre cele mai acute. Firește, valoarea artistică a expoziției este imprimată, în primul rind, de talentul pictorilor, indeobște apreciat, de realismul pinzelor expuse, de imboldul imaginației și gândirii creatoare ale celor 50 de artiști, care, în ciuda coloritului sumbru, inevitabil și adecvat al tablourilor expuse, oferă, totodată, un avertisment pentru prezent și viitor, constituindu-se într-un imn al vieții, opus morții, terorii, cruzimii, groazei și atrocităților.

Pe plan artistic și politic, ex-

poziția de pe Broadway este o manifestare profund antimilitaristă, antirăzboinică, consacrată stigmatizării violenței, slăvirii, în fond, a păcii, ca valoare unică și supremă a întregii umanități. Sint difuzate în acest scop și mărturiile scrise din partea unor cetățeni japonezi.

Mișcarea revoluționară din România a manifestat un puternic spirit internaționalist față de lupta poporului chinez împotriva coteropitorilor japonezi. Toți oamenii înaintați din România au urmărit, cu interes și simpatie, lupta grea, îndelungată, titanică, a poporului chinez pentru eliberarea națională, pentru respectarea independenței, suveranității și integrității teritoriale a măreței sale patrii.

Diplomația română alături de diplomația altor state iubitoare de pace a fost sensibilă față de conflictul dintre Japonia și China, din primele sale faze. Încă la 7 martie 1932, vorbind în cadrul Adunării generale extraordinare a Societății Națiunilor în problema conflictului chino-japonez, Nicolae Titulescu, ministrul afacerilor externe al României, a cerut Japoniei și Chinei încetarea imediată și definitivă a tuturor ostilităților, încheierea, cit mai curind posibil, a unui armistițiu militar fără condiții politice, precum și începerea de tratative, care să se desfășoare în liniște și să fie duse într-un spirit care să le permită să se finalizeze cu rezultate pozitive. Reprezentantul Chinei a mulțumit pentru această declarație a diplomatului român, arătând că „vocea justiției s-a făcut auzită prin glasul României”. Chiar și delegația japoneză a relevat faptul că Nicolae Titulescu, în momente grele pentru Japonia, a găsit mijlocul de a apăra Pactul Societății Națiunilor „fără a jigni Japonia”.

Nicolae Titulescu s-a situat statornic de partea forțelor iubitoare de pace, care au stigmatizat acțiunile de forță ale Japoniei împotriva Chinei. La Societatea Națiunilor, marele diplomat român a avertizat asupra repercusiunilor multiple ale conflictului dintre cele două țări și s-a numărat printre cei mai activi combatanți împotriva folosirii forței. Mai mult decit atât, el a militat pentru întărirea instituțiilor internaționale menite să salvgardeze pacea, pentru consolidarea mecanismelor diplomației multilaterale puse în slujba marilor idealuri ale umanității.

Acum 50 de ani, un martor al devastării Nankinului scria: „În întreaga istorie modernă, cu siguranță nu există vreo pagină care să fie atât de neagră ca cea a masacrării Nankinului”.

Expoziția de la New York nu este doar un eveniment al memoriei politice și artistice, ci și un avertisment umanist împotriva forței și amenințării cu forța, împotriva militarismului, o chemare arzătoare pentru promovarea, consolidarea și apărarea păcii, ca valoare supremă a omenirii, ca o condiție vitală pentru înflorirea personalității umane, pentru asigurarea unei conlucrări libere între toate națiunile lumii, pentru întărirea respectului față de principiile fundamentale ale dreptului internațional și repudierea hotărâtă a violenței.

IOAN VOICU ■

Repere ale muzicii ușoare

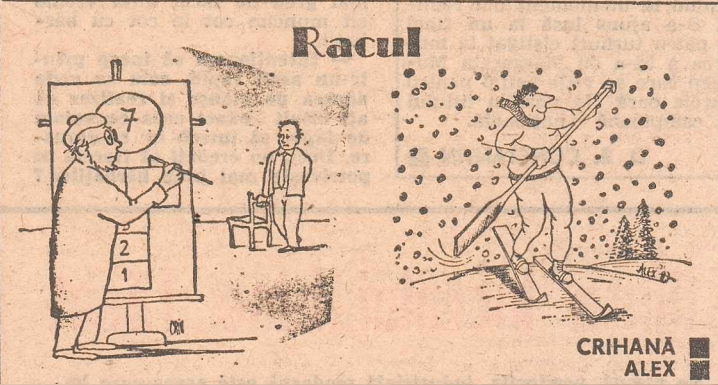
În spatele scenei

13 februarie 1985, orele trei dimineața. La ieșirea din discoteca newyorkeză „Private Eyes” două perechi de ochi se încrucișează. Nu se știe dacă de oboseală sau din motive mai serioase, să spunem dragoste la prima vedere. „Hi”, aruncă momeala Sean Penn (cunoscut actor de film american), „Hi”, răspunde Madonna, pe vremea aceea abia intrată în vîrtejul show-businessului.

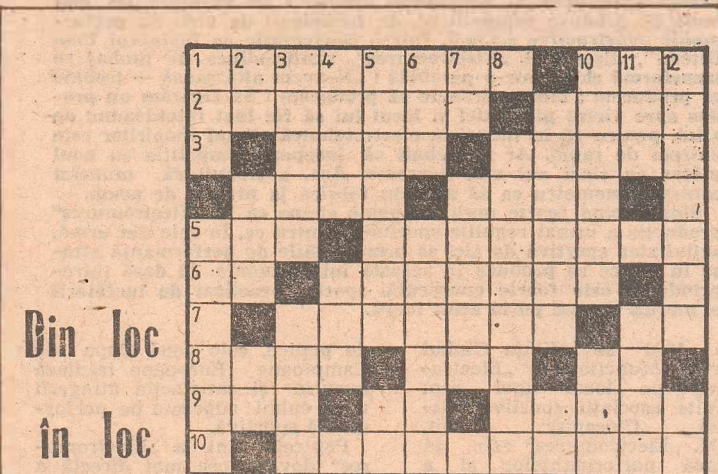
Au trecut 28 de luni de cînd Madonna și Sean și-au unit destinele. De atunci și pînă astăzi a curs mai multă cerneală decît pentru toate campionatele de fotbal adunate la un loc, performanțele extraconjugale ale celor doi fiind greu de egalat. Aproape în fiecare lună fanii Madonnei urmăreau cu sufletul la gură cum vedeta lor preferată sfărîmă clasamentele muzicale dar și inimile junilor primi. Spațiul nu ne permite să-i înșirăm. Fără a fi mai prejos, Sean era abonat permanent la revistele de scandal, în calitate de personaj principal. Jocul acesta de Yo-Yo continuă fiind se pare o sursă în plus de venituri și mai ales de publicitate pentru cei doi protagoniști. Pentru a păstra tradiția, Madonna debutează furtunos în anul '88, cu trei surprize: un nou succes de top („The Look of Love”), o altă culoare a părului (roșu), un alt partener (de culise). Numele victimei: Simon Fellowes. ■ SAMANTHA FOX, demnă de numele pe care îl poartă, reușise, prin nu se știe

ce vrăji, să-și schimbe peste noapte statutul, transformîndu-se din „call-girl” în „rock-lady”. Poate nu știți ce sint acele „call-girls”? Sint fete foarte frumoase, plătite cu sume și mai frumoase, care răspund la un anume număr de telefon, dovedind multă amabilitate față de clienții casei cu telefonul. Sammy Fox renunțase la leagănul dulce pe care i-l asigură respectabila casă „The Sun” și hotărîse să schimbe receptorul telefonului cu microfonul de pe scenă. În scurt timp a devenit no. 1 în topurile anului cu „hiturile” „Touch Me (I want to feel Your Body)” și „Do Ya, Do Ya (Wanna please Me)”, pîrînd a fi uitat de tot trecutul. Cit pe-acî să credem și noi. Pînă deunăzi cînd un reporter ambițios semnala prezența Samanthei Fox în calendarul '88 al publicației „The Sun”, pagina a treia. Ce fel de poză este acolo? Să nu intrăm în amănunte. ■ Si dacă fetele frumoase reușesc mai ușor în viață, nu la fel se întîmplă cu băieții. Să luăm exemplul lui Michael Jackson. Ce ar fi făcut miliardarul de astăzi, dacă n-ar fi avut talent cu carul și mai ales noroc? Oricum bătrînul Joseph Walter Jackson (tatăl) nici în cele mai frumoase vise nu îndrăznește să-și vadă fiul locuind într-un castel. Erau vremuri grele și cei nouă copii își câștigau banii cîntînd și dansînd pe stradă. Dar, iată lista celor nouă frați Jackson, cu numele întreg și data nașterii în paranteză: Michael Joseph (Joe) (29.8.'59), Maureen Reillette (29.5.'50), Jackie Sigmund Esco (4.5.'51), Tito Toriano Adaryll (15.10.'53), Jermaine La Jaun (11.12.'54), La Toya Yvonne (29.5.'56), Marlon David (12.3.'57), Randy Steven Randall (29.10.'62), Janet Damita Jo (16.5.'66).

MIRCEA ZANE ■

CRIHANA
ALEX ■

ORIZONTAL: 1) Punctul terminus al unor perișuri în oceanul... aerian — Masiv pe „acoperișul lumii”. 2) Se deplasează cu mijloace de transport... auto (sic!) — Pe-acî țîe drumul. 3) Stat... între frontiere (pl.) — Casă de oaspeți la margine de drum. 4) Cu calul alături, pe eșichier — A face cale... întoarsă. 5) Vehicul cosmic în două tipodimensiuni — Calcă apa. 6) Lansare la apă! — Colindătorii ce-ți prezic un an norocos. 7) Mutări dintr-un loc în altul — Salt final! 8) Transportat — Rețea centrală! — Finalul cursei! 9) Se întîlnește pe ici pe colo — Cale medie! — Ținută mereu... la urmă. 10) Puse în viteză.

VERTICAL: 1) Drumul fără pulbere... — ...pe care se circula în șir indian. 2) Cei din urmă! — Merge cu capra — Acceptare de circumstanță, la lansarea corabei cu doi pasageri. 3) Întoarcere cu rezonanță sportivă — Traseu în circuit închis. 4) Un capăt de țară (inv.) — Învațat să joace... pe tăciuni. 5)

Capăt de drum — Schimbător de direcție la căile ferate. 6) A goni... din urmă! — Se înalță cu balonul (pl.). 7) Comune plecărilor și... sosirilor! — Adăpostul din ogradă. 8) Surorile cele mari ale bicicletelor. 9) Specialiști în unitățile de transport... hipo — Părere! 10) Accelerat (pl.) — Scaun pe două roți... sau patru picioare. 11) Rămîn în urma acului — Rapidul, în sens invers. 12) Circulă pe picioarele altora — Arie laterală!

Dicționar: IAC, ETE, OTAR, ONL.

EUGEN GUJA ■

Clei pentru sticlă

O nouă tehnologie de lipire a pieselor optice a fost realizată la U.R.S.S. de inginerii G. Podvigalkina și I. Beketov. Pe suprafețele ce urmează a fi lipite se aplică un strat subțire de bioxid de siliciu, după care ansamblul, supus razelor infraroșii, devine un monolit capabil să suporte temperaturi de 500 grade Celsius, în cazul pieselor de sticlă și de 1.000 de grade cînd acestea sint din cuarț, față de numai 60 de grade, atunci cînd se utilizează cleiuri obișnuite. Noua tehnologie mai prezintă avantajul că lipitura rezistă la acțiunea acizilor și bazelor, la șocuri și solicitări multiple.

Copiii sint mai deștepți

datorită basmelor

Să povestim copiilor basme sau nu? Această întrebare preocupă de mai mult timp pe psihologi, pedagogi și părinți, iar în ultima vreme se constată o tendință de reconsiderare a basmelor spuse de bunici. Prin-

tre apărătorii basmului se numără chiar și cercetătorii. O echipă din Soest — R.F.G. a ajuns la concluzia că basmele nu dezvoltă numai inteligența și receptivitatea copilului, ci contribuie și la echilibrul său psihic. Urmărind, cu ajutorul unor așa-numite „scări de evoluție”, dezvoltarea unui grup de copii, cercetătorii au observat că din lotul celor pînă la 3 ani

Breviar științific

și jumătate numai 15 la sută rămăseseră în urma virstei lor, în timp ce 40 la sută corespundeau perfect virstei lor cronologice, în privința dezvoltării lor psihico-intelectuale, iar 45 la sută depășeau criteriile virstei lor reale. Tuturor acestor copii li se povesteau basme, în mod regulat. Cei lăsați în seama călătorilor cu poze și a televiziunii erau în proporție de două treimi subdezvoltați psihico-intelectual și nici un copil din acest lot nu „anticipase” dezvoltarea.

După cum spun cercetătorii faptul se explică prin aceea că asimilarea de cunoștințe la preșcolari are loc în primul rind prin intermediul limbajului. Ascultînd un basm copilul învață să proiecteze imaginile prin fantezie, își exersează capacitatea de concentrare și memorizare, își însușește cuvinte, noțiuni, și corelații noi, dezvoltîndu-și astfel cu mult mai repede puterea de exprimare decît în situațiile normale de dialog. Este interesant de urmărit reacția unui copil față de o situație periculoasă, în două situații: vizionată la televizor și descrisă. Vizionînd un film TV în care un copil s-a refugiat pe o stîncă înconjurată de apă, micul telespectator se va identifica cu eroul scenei și va încerca o senzație de frică, începînd chiar să plîngă. Dacă însă i se descrie scena, copilul o va asculta serios și atent, fără a i se face frică. Ca urmare, bunici învațăți cit mai multe basme și povestiri-le nepoților. O preocupare foarte plăcută pentru voi și foarte utilă pentru cei mici.

AUREL DIANU ■

Titlul rămâne în redacție

La Predeal, bucurându-se de excelente condiții de joc create la hotelul Orizont, s-a încheiat meciul de baraj dintre marea maestră internațională Margareta Mureșan (secondant Emil Ungureanu) și maestra internațională Eugenia Ghindă (secondanți Traian Stanciu și Mihai Ghindă) ce terminaseră la egalitate în fruntea clasamentului finala disputată la București, în decembrie trecut. Regulamentul campionatului național îi acorda Eugeniei Ghindă șansa adjudecării titlului în eventualitatea victoriei sau a unui egal. Dar meciul avea să se joace numai pentru victorie și aceasta a revenit cu un scor clar colegei noastre Margareta Mureșan, învingătoare cu un categoric 4-0. I-am solicitat campioanei noastre imediat după meci câteva aprecieri privind desfășurarea partidelor. Să spunem de la început că acest baraj s-a bucurat de un arbitraj excelent realizat cu contribuția arbitrilor internaționali Constantin Ungureanu. Marele adversar al sahistei de la Politehnica București a fost după opinia colegei noastre (componentă a echipei Electromotor Timișoara) criza de timp. Runda întâi jucată de Eugenia Ghindă cu negrele într-o apărare olandeză s-a încheiat în 40 de mutări. După o inexactitate comisă la mutarea a 11-a, albul a câștigat o calitate (turn pentru cal) și avea să-și fructifice în final avantajul. În runda doua s-au jucat 58 de mutări, Margareta Mureșan ripostând cu o apărare Karokann (pe care avea s-o repete și în ultimul act) determinându-și adversara să intre în criză de timp. Cea de-a treia întâlnire a fost o partidă strategică în care negrul, jucând aceeași „Olandeză” nu s-a apărut corect și a cedat după 45 de mutări. În fine, ultima rundă avea să fie mai echilibrată campiona propunând, la un moment dat, remiza. S-a ajuns însă la un final de patru turnuri câștigat la mutarea a 52-a de Margareta Mureșan care se vede astfel pentru a treia oară în posesia titlului de campioană națională.

D. R. CONSTANTIN ■

ELISABETA TUFAN:

„Noblețea scrimei și sentimentul victoriei răsplătesc totul”

În 12 ani de activitate sportivă (anul 1976 îl marca debutul la școala sportivă Steaua, sub îndrumarea antrenorei Maria Teodoru), la numai 24 de ani, floretista Elisabeta Tufan deține un palmares internațional ce-i face cinste și cu care, pe bună dreptate, se poate mindri. În 1981 — campioană mondială universitară cu echipa, la București. În 1983, la Universiada de la Edmonton, câștigă locul întâi la individual și locul doi cu echipa. Anul 1984 îl aduce un loc patru la Olimpiada de la Los Angeles. Dintre performanțele lui 1987 reținem victoria în concursul de la Leipzig, înscris în circuitul Cupei mondiale, ca o prefigurare a încununării de la Lausanne, unde devenea campioană mondială la individual și intra în posesia medaliei de argint împreună cu echipa. Într-o perioadă a avut-o ca antrenore pe multipla noastră campioană Olga Szabo, de la care a avut multe de învățat și a cărei tradiție o duce mai departe, pregătindu-se actualmente sub îndrumarea lui Tudor Petruș.

La Sala Floreasca II animația era specifică marilor concursuri. Pe planșe, floretistele angajate în spectaculoase dueli al saltau parcă de pe acum înălțimea performanțelor propuse pentru acest an olimpic. În spatele vizierelor anonime privirile lor vor fi fiind la fel de ascuțite ca virfurile armelor care „trag” tușă după tușă, urmind regulile unui fascinant ritual. Sint aici componentele echipei noastre naționale, vice-campioană mondială, și, desigur, campioana mondială „en titre” la individual, sportiva stelistă Elisabeta Tufan. Scurtele răstimpuri dintre întâlnirile succesive cu partenerele de concurs i le oferă micuței Andreea, fetița sa, pe care nu uită, mai apoi, „s-o treacă” printre reușitele sale din anul 1986.

— Ce credeți despre feminitate, Elisabeta Tufan? — M-ați luat prin surprindere. Ce să vă spun? N-am prea avut timp să mă gândesc la asta. Oricum, în general, în sport o diferențiere este din ce în ce mai greu de făcut atâta vreme cât muncim cot la cot cu bărbatul.

— Intenționați să începeți printr-un asalt rapid, cum se vede adesea pe planșe și realizez că ați intuit exact ceea ce voiam de fapt să întreb în continuare. Deci, nu credeți că floreta se potrivește mai bine bărbatilor?

— Poate mai demult, când salturile fetelor erau mai lente dînd floretei un aer de salon, dar nu și astăzi cînd, vorba aceea, scapă cine poate.

— Cum ați început?

— Într-o zi cineva de la club a venit la școală și ne-a întrebat dacă vrem să facem scrimă. Răspunsul meu cred că îl știți...

— Totuși, ce v-a atras?

— Curiozitatea dar și înclinarea către sport care a găsit aici terenul afirmării sale. Tatăl meu nu mă mai încuraja să fac ceea ce făcusem o vreme, atletism adică, dar mama a dorit să-mi urmez vocația, sperînd că, poate într-o zi, voi ajunge asemenea Nadiei care uimea pe atunci toată lumea.

— N-a greșit! Anul trecut ancheta Asociației Presei Sportive v-a situat în imediata vecinătate a podiumului în compania gimnastelor noastre. Vi se pare o disciplină dură pentru o femeie?

— Nu mai mult decît oricare alta. În orice sport pentru a atinge performanța trebuie să depui un efort extraordinar, zi de zi, fără întrerupere. Dar chiar dacă antrenamentele pot deveni uneori monotone, urmînd automatizarea mișcărilor sau diversificarea acțiunilor studiate îndelung cu antrenorul de fiecare trăgător în parte, chiar dacă pregătirea fizică ne-

Fotografie de PAUL AGARICI ■

cesită uneori ritmuri epuizante, noblețea scrimei și sentimentul pe care ți-l dă victoria răsplătesc totul.

— Vorbeați de acțiunile studiate. Aveți o predilecție anumită?

— Eu cred că floretistul de elită trebuie să fie totuși un sportiv complex, să stăpînească în egală măsură modalitățile ofensive și defensive pentru a răspunde la fel de bine oricărei situații și mai ales pentru a nu fi surprins. Altfel e ușor de „ghicit”.

— Să vedem cum parați o nouă întrebare-surpriză. Vă plac filmele de capă și spadă?

— Îmi plac filmele de acțiune în general. Dar dacă doriți să faceți vreo analogie, să știți — ce vedem acolo nu prea seamănă cu sportul nostru.

— Și totuși, aveți ceva în comun cu eroii acelor ecranizări — curajul înfruntărilor directe. V-a fost teamă vreodată?

— Nu, n-am avut probleme de genul acesta. Poate din pricina robusteții mele ps.hice.

— Ce calități ar trebui să posede scrimerul ideal?

— O extraordinară viteză de reacție, în primul rînd. Asta pentru că în scrimă trebuie să decizi în fracțiuni de secundă ceea ce trebuie să faci. Apoi, este nevoie de un psihic puternic, fortificat mereu de încrederea în propriile posibilități.

În momentele în care ești condus, spre exemplu, cu 3-4 tușe, dacă nu ai această încredere nu poți recupera. Și toate, inclusiv suplețea și agilitatea, au la bază tehnica pe care nu ți-o poți perfecționa decît printr-o permanentă pregătire.

— Care adversare v-au impresionat în mod deosebit?

— Scrima sovietică mi-a plăcut întotdeauna foarte mult; frumoasă, curată, bazată pe o bună tehnică. Asta în general, căci preferata mea este tot o latină, italianca Zalafti, pe care am reușit s-o înving în calificările pentru finala „mondialelor” de anul trecut. Vedeți, chiar dacă admiri pe cineva, chiar dacă-ți este prieten, atunci cînd îți devine adversar pe planșă nu trebuie să-l ierți.

— Multe dintre aceste întâlniri au poate de aceea un plus de dramatism. Rețineți vreuna?

— Din punctul meu de vedere toate întâlnirile s-au bucurat de o participare egală, în sensul că în fiecare am pus suflet. Rețin totuși meciul nostru cu echipa R.F.G. de la „mondialele” de anul trecut, o echipă în care figurau patru din primele opt floretiste ale lumii.

— Care credeți că sînt argumentele actuale ale echipei României în încercarea sa de a se menține în elita mondială?

— Tineretea echipei ar fi primul dintre acestea. Reka Lazăr, Rozalia Husti, Georgeta Beca, Claudia Grigorescu, Judith Gyurkan, toate sînt foarte tinere. Lor li se pot adăuga și cîteva talente din generația celor „ce vin”, între care Laura Badea și Mioara David. Un alt argument plind pentru echipa noastră ar fi acela al omogenității valorice la care conlucrează antrenorii Ștefan Ardeleanu și Tudor Petruș și-a adus o contribuție hotărîtoare. Vom merge la olimpiadă cel puțin pentru a menține argintul ce-l deținem astăzi în lume. Sperăm să atingem acolo virful de formă și concursurile pregătitoare, cele cuprinse în circuitul Cupei mondiale (R.F.G., R.D.G., U.R.S.S. și Italia) și acela pentru Cupa campionilor pe echipe (Tor.no) să sudeze echipa ce se va angaja în septembrie în bătălia pentru o medalie olimpică.

CONSTANTIN DRAGOMIR ■

Știința lucrului bine făcut

De regulă, producția, industrială modernă este aceea care imprimă termenii limbajului sportiv: se vorbește tot mai mult de produse competitive, de tehnologii de vîr, de performanțe constructive ș.a.m.d. Într-o conversație cu inginerul Ioan Oltean, directorul „Electromureș”, similitudinea de limbaj se transformă chiar într-o parabolă: „N-avem altă șansă — trebuie să producem; mereu, trebuie să producem! Să cățărăm un produs spre virful piramidei și locul lui să fie luat întotdeauna de altul, pentru că în industria electrotehnică ritmul inovării este extrem de rapid. Ar fi trebuit să începem competiția cu noul măcar cu cinci ani mai devreme. Așa, a trebuit să muncim contra-cronometru ca să aducem fabrica la nivelul de acum.”

Simplificînd foarte mult, se poate spune că la „Electromureș” producția a urmat regulile sportului pentru ca, în cele din urmă, activitatea sportivă de aici să urmeze căile de performanță atinse în tot ce se produce în această întreprindere. Și dacă întreprinderea este foarte cunoscută, sportul practicat de lucrătorii ei merită nu mai puțin acest lucru.

În 1980 se înființează Clubul Sportiv Muncitoresc „Electromureș”, pe „locul” unei cam prăfuite asociații sportive intitulată „Ciocanul”. Acum, C.S.M. „Electromureș” este, în ordine performanțelor și a potențialului sportiv, al treilea club sportiv muncitoresc din țară (după „Metalul” București și „Tractorul” Brașov). Cartea lui de vizită este următoarea: 365 de sportivi legitimați („oricum, avem cîte un antrenament pe zi”, spune un muncitor) din care 255 clasificați la diferite categorii; un maestru internațional al sportului — Ilie Hosu, la popice — și 12 maeștri ai sportului (10 la popice, cîte unul la ciclism și patinaj). La campionatele mondiale de popice, junioare, de anul trecut Șopterean (Oltean) Maria a obținut titlul suprem, cuplul Șopterean — Demeter Melinda — medaliile de argint la perechi, Demeter — locul IV la individual iar Fazekas Zoltan și Szöverfi Istvan — locul IV la perechi.

Echipa de seniore la popice este, fără îndoială, vedeta, în sens frumos, a clubului: campioană națională pentru a treia oară consecutiv și, anul trecut în Cehoslovacia, campioană europeană pentru a doua oară consecutiv. În vitrina de deasupra intrării în moderna sală

de popice, cele două Cupe de Campioane Europene iradiază bucuria și satisfacția atingerii unor culmi supreme de performanță sportivă.

Popicele sînt la „Electromureș” dovada cea mai directă a legăturii dintre rezultatele în producție și cele din sport. O anume tradiție locală și populară în „aruncarea bilei” a fost prinsă într-un cadru organizat de desfășurare a acestui sport. Dar nu tabelele și cifrele statistice au fost decisive, ci construirea unei popicării ultra-moderne, cu șase piste și ridicare automată, cu ecrane luminoase și puncte de telecomandă, într-o ambianță de anvergură internațională. Așa ceva era strict necesar — campionii europeni nu pot apărea de oriunde — dar ușor de zis, mai greu de făcut. Conceperea și realizarea întregii instalații au presupus multă gîndire inginerască, invenții și inovații, calcule și testări — pe scurt, un efort intelectual deloc neglijabil. Experimentații în „producția mare”, tehnicienii întreprinderii au putut găsi soluțiile cele mai bune din punct de vedere constructiv, astfel încît nu numai că au realizat respectiva popicarie, dar au dezvoltat și singurii producători din țară ai unor asemenea instalații. Se înțelege că dintr-o ase-

menea bază materială, rezultatele au putut apărea neîntîrziat și în frecvență mare. Alături de cele amintite, mai adăugăm pe cele en titre: Tegean Doina, vicecampioană națională la individual și, împreună cu Baciu Rodica, campioană națională la perechi, seniore; Ilie Hosu și Fazekas Bela — campioni naționali la perechi; Szöverfi Istvan și Bör Istvan — vice-campioni naționali la juniori, ca și Butnariu și Komes Ana Maria, la perechi, junioare.

La box, C.S.M. „Electromureș” are un campion național (Galiszter Laszlo) și doi medaliați cu bronz (Moldovan Emil și Mocean Florin) — toți la juniori; la handbal și volei, echipele sînt în divizia A; la motociclism: Gabor Bela și Kovacs Csabo sînt selecționați în lotul național; la patinaj viteză — Sztamari Ibolya este vicecampioană națională, Mathe Levente — campion național, iar Laczko Zoltan — selecționat și el în lotul național și olimpic; la hochei, echipa a fost promovată recent în seria I; la lupte greco-romane există echipe de cadeți, juniori și seniori (aceștia din urmă, în prima serie valorică a campionatului național); la ciclism, Oros Mihai și Făgăraș Marian sînt în loturile naționale (de seniori și, respectiv, de juniori)

— ultimul făcînd parte din echipa care a câștigat Balcaniada anul trecut.

Fotbalul a început, și el, să intre pe culoarul performanței. Sub conducerea antrenorului Marcel Pigulea, echipa „Mureșul” activează în seria a treia a diviziei B, avînd +1 la adevar, — adică cea mai bună cotă între cele 12 nou promovate anul trecut în acest eșalon. Șeful secției fotbal, tînărul inginer Mihail Gheorghe, face parte din acei oameni care tac mult pentru a gîndi și mai mult, stilul său de lucru, concis și lipsit de echivoc, răsfrîngîndu-se fără îndoială și în ordinea ce există acum la această echipă.

Și oricît ar mai fi continuat această enumerare, cred că n-ar fi fost deloc obositoare pentru cei care știu să aprecieze anonimul unei munci din care sînt așteptate marile performanțe, acele nouă zecimi invizibile ale albsbergului aflate sub virful pe care-l vede toată lumea. 18 secții sportive din care 2 de nivel internațional, 12 de nivel republican și 4 de nivel local și județean configurează o realitate cel puțin la fel de onorabilă ca activitatea industrială în „umbră” (sau lumina) căreia ființează: realitatea sportului muncitoresc. De mersul acestor realități complementare vieții fabricii se ocupă, cum spunea președintele C.S.M.-ului, ing. Nicolae Născudean, oameni care sînt promotori și ai producției „Electromureșului”: directorul Ioan Oltean, inginerii șefi Ioan Toader și Gyorbiro Alexandru, președinta comitetului sindical, Kiss Irma, vicepreședintele sindicatului, Joja Martin.

Prin toate acestea, exemplul „Electromureșului” conține morală plină de învățăminte că între sport și profesie nu există nici o discrepanță, că activitatea sportivă și cea industrială pot coexistă — ambele la nivel de performanță — cu o singură condiție: să existe pasiune, competență și știința lucrului bine făcut.

OCTAVIAN ȘTIREANU ■

Pe scurt, foarte pe scurt

Încheiată, de drept, pe 20 ianuarie, perioada transferărilor la fotbal se pare că s-a încheiat și de fapt, intrucît echipele au intrat deja în faza cristalizării (jocuri amicale, turnee etc). Mai există „supapa” aprobării de către biroul federal a unor transferări pentru care actele respective n-au putut fi înaintate (din motive întemiate, desigur) în termenul regulamentar. Decamdată, certitudini sînt: la Flacăra Moreni: Ene (Petrolul), Capăt (Progresul Vulcan), Zlotea (Victoria), Chiriță (Tirgoviste), Tîrchinici (Victoria), Lala și Beldie (tot Victoria), Viscreanu (S.C. Bacău); la Craiova: Biță (Electroputere), Răducanu (Tg. Jiu), Bărbuceanu (Electroputere), Crișan Șt. (CSM UTA); la Sportul studentesc: Murgu (CSS nr.1), Vărășteanu și Petre Claudiu (Utilaj Chimic), Ionescu Florin (Dinamo); la Rapid: Pall (Victoria), Buzmicea (Laromet), Nica (Moreni), Mustăța (Danubiana), Ciocan (Laromet), Ionescu (Dunărea Giurgiu), Stegaru (Flacăra Roșie) și Vlad Nicușor (Victoria); la FC Olt: Gârleșteanu (U Craiova), Popa Vasile (Steaua), Pistol (Steaua); la Suceava: Șumulanșchi (Victoria), Buterchi (Steaua); la „U” Cluj: Muntean (Steaua), Doboș (Sticla Turda), Boată (Bihor); la Victoria: Neagu (Dinamo), Damaschin (Dinamo), Laiș (FC Maramureș), Pompiliu (Brașov), și alții 17 jucători tineri; la Corvinul: Mesaros (Sportul studentesc); la ASA Tîrgu Mureș: Sabău („U” Cluj), Dorobanțu (Steaua), Bușe (Dinamo), Năstase (Progresul Vulcan); la S.C. Bacău: Lazăr, Sava, și Mitici (toți de la Dinamo); la Brașov: Cigan (Bihor); și Harșani (Înfrățirea Oradea); la Petrolul: Dirjan (Bihor), Caciureac (Victoria), și P. Iordache (Victoria); la Dinamo: Vaiscovi (Victoria); și alți 13 jucători tineri. (O. ȘTIRE).

Toată lumea face sport

● Continuăm, v-am promis, dicționarul de termeni sportivi, oprindu-ne astăzi asupra lui „hat-trick”, ce s-ar putea traduce prin „șmecherie din pălărie”, scamatorie deci. De fapt, cum știți majoritatea dintre dumneavoastră, este vorba de înscrierea a trei goluri într-un meci, dar, precizarea se impune pentru că se face adesea confuzie, a trei goluri consecutiv. Există și recorduri în acest sens, de rapiditate bineînțeles. Performanța cea mai recentă a fost stabilită în decembrie anul trecut și aparține englezului Clough, de la Nottingham Forest, care a marcat de trei ori consecutiv într-un meci din prima ligă a Angliei în numai 5 minute. Există, ca să spunem astfel (este vorba de o curiozitate și nu de o exemplificare a termenului) și un „hat-trick” pe dos, nedoritul record fiind realizat tot de un jucător din țara care a inventat expresia: Mollory, fundaș la Cardiff City, a „reușit” într-o singură partidă trei autogoluri... ● Purtătorul de cuvânt al Uniunii Europene de Fotbal, Rudolf Rothenbühler, a calificat drept „absurdă” afirmația ziarului italian „Corriere dello Sport”, potrivit căreia tragerea la sorți a grupelor turneului final al EURO 88 a fost falsificată de organizatori. Publicația italiană

a scris, bazându-se pe un film de amator realizat dintr-un anumit unghi în timpul operațiunilor respective, că, înainte de a extrage din urnă echipa care va fi opusă R.F. Germaniei în meciul inaugural (după cum știți, este vorba de Italia), Christian Stielike (8 ani), fiul fostului internațional vest-german, a fost oprit de un oficial, care, se pare, i-a spus ceva. „Acuzația este total absurdă, arată comunicatul UEFA. Cum își poate imagina cineva că poate fi manipulat un copil de 8 ani?”. ● În fapt, această tragere la sorți a fost precedată de un protest oficial al federației spaniole, care a solicitat postura de cap de serie. Conform regulamentului, trebuiau desemnați patru capi de serie, dar cum pentru al 4-lea (primele trei — R.F.G., Anglia și Italia) se aflau la egalitate perfectă Spania și Olanda, organizatorii au decis să păstreze doar doi favoriți, decizia rămânând, cum s-a văzut, definitivă. ● Patinatoarea din R. D. Germană Katarina Witt s-a dovedit din nou imbatabilă la campionatele europene de patină artistică de la Praga, valorificând din plin ponderea de 50 la sută a programului liber. Katarina, în vîrstă de 22 de ani, a stabilit și un nou record de victorii la „europene, șase la număr, în timpo ce Kira Ivanova (U.R.S.S.), lideră după „impulse” și programul scurt, nepuțin rezista psihic după evoluția excelentă a campioanei în ultima zi, a obținut, pentru a treia oară, doar medalia de argint. ● Noul antrenor al echipei Ajax Amsterdam, după demisia lui Johann Cruyff, este Barry Hulshoff, care a debutat cu o înfringere, în fața lui FC Porto, în returul „Supercupei Europei”. ● Tenismanul suedez Stefan Edberg (locul doi în clasamentul computerizat ATP) și-a reînnoit, la Melbourne, critica împotriva australienului Pat Cash, acuzându-l pe câștigătorul ultimului Wimbledon de participarea la un turneu în Africa de Sud. Lui Edberg i s-a alăturat francezul de culoare Yannick Noah (locul 8 în lume), precum și un gruo de australieni care condamnă politica de apartență a regimului sud-african. ● În sezonul viitor, s-a anunțat la Milano, Internazionale va beneficia de serviciile englezului Garry Lineker, golgeterul ultimului turneu final al campionatului mondial de fotbal, din Mexic. Lineker, liderul celor mai productivi atacanți europeni în echipele naționale, cu 9 goluri înscrise în 1987, va părăsi FC Barcelona la sfîrșitul actualului sezon. ● Celebruul hocheist canadian Wayne Gretzky, indisponibil pentru două săptămîni în urma unei accidentări, a decis să profite de pauza competițională forțată pentru a se... căsători cu actrița Janet Jones, care așteaptă de doi ani evenimentul...

LUCIAN OPREA ■

Spre rugby te îndrepti numai dintr-un impuls interior. Pentru tenisul de cîmp — odinioară, apoi pentru gimnastică și, mai recent, pentru natație, copiii optează fiind atrași de strălucirea unor performanțe, de modelul unor sportivi exemplari. Rugby-ul nu beneficiază de asemenea aură — și de aceea acest sport, asemenea altora, acuză absența unor „valuri” de promții tinere care să împingă spre cît mai sus nivelul tehnic și spectacular practicat în echipele competiționale. Stimulul respectiv poate fi dictat și prin măsuri administrative. De pildă, o relativ recentă măsură a federației a fost aceea de a nu mai da drept de joc în divizia B jucătorilor care au depășit 25 de ani. Eficiența acestei decizii este controversată: vizînd să oblige echipele din acest eșalon să-și improspăteze masiv efectivele, noua prevedere regulamentară lasă în afara terenului foarte mulți jucători (mai mult sau mai puțin talentați, desigur) dar cărora le este aproape imposibil să-și mai continue activitatea competițională, majoritatea nici nemiavînd unde și nici nemiaputînd să plece din localitățile respective.

Există, însă, și o variantă mai naturală de a ajunge la întinerirea echipelor noastre de rugby: aceea de a constitui lo-

turi și echipe la nivelul copiilor și juniorilor. Ușor de spus, mai greu de făcut. La Tîrgu Mureș părea să nici nu fie vorba de așa ceva pînă cînd un inginer suflétist nu s-a apucat să sfințească locul în care a fost numit director și cu o atenție acordată sportului. El însuși rugbyst de performanță în perioada studiilor universitare, inginerul

Mai vin copii la rugby!

Gheorghe Călianu a rămas credincios spiritului acestui sport, încercînd acum să-l inoculeze generațiilor tinere. „Eram în clasa a XI-a la Cluj, în 1960, cînd ne-am prezentat vreo 13 elevi la secția de rugby de la Știința Cluj. Dar cum în prima zi unul dintre noi și-a luxat mină, a doua oară ne-am dus numai cinci. Am înțeles de-a-tunci cît de mult trebuie protejat momentul debutului pe un teren de rugby”. Ingerul Călianu avea să fie nu numai onest față de meserie, ci și pasionat constant de un sport pe

care l-a practicat cu sinceritate numai la echipe universitare (din Cluj și București), fiind selecționat chiar și în echipa națională de juniori (în generația lui Paloșanu, Radu Demian, Fodor, Căliman, avîndu-l pe atunci antrenor pe profesorul Bebe Ma-noileanu).

Acum, la întreprinderea pe care o conduce (IJTL) există singura pepinieră de copii rugbiști din județul Mureș. Alături de echipele seniorilor și juniorilor, puștii cu balonul oval în brațe fac din rugby un sport la mare cinste în cadrul asociației sportive a întreprinderii. „Pentru a-i converti la rugby, a trebuit tact, forță de convingere și multă atenție. Meritul este al antrenorilor — Ludovic Gombos, Stelian Mihăilescu și Octavian Atanasiu, care au știut să desfășoare o muncă de selecție în școli și să-i aducă și a doua oară la antrenament pe cei care veniseră o dată!”.

Prima mare satisfacție a acestei munci anonime — o adevărată sărbătoare a celor de aici — a fost selecționarea în lotul național de juniori a „copilului lor”, Eusebiu Moldovan, elev la liceul forestier. Este un pas mic pentru om, dar destul de mare pentru lumea rugbyului de la Tîrgu Mureș.

OCTAVIAN ȘTIREANU ■

Civilizația sportului

A venit poștașul

Stelian Ionescu — str. Saturn 7 — Brașov — „Am văzut jocul cu Austria, ultimul meci al naționalei noastre de fotbal în 1987. Dar înaintea lui am văzut mii de alte meciuri și ceea ce s-a observat la Viena s-a observat cam în toate celelalte. Lipsa de eficacitate a fotbalistilor noștri în jocurile internaționale (în special) a fost analizată și supraanalizată de toți cei ce activează sau doar se pasionează în sport. S-a spus cam tot ce se poate spune, s-a spus chiar și ce nu trebuie spus! S-au „pisat” și subliniat o grămadă de elemente periferice ale problemei, neglijîndu-se cele esențiale. Intrucît socotesc că fine și de civilizația personală, nu numai de cea a sportului, s-a spus și eu ce am de spus în această materie — o voi face.

În vara lui 1956 mă aflam la București și am acceptat invitația lui Coloman Braun („nea Cibi”) de a vedea antrenamentul pe care-l conducea cu jucătorii echipei naționale secunde. Fîrte picături, am discutat cu acest apreciat antrenor o mulțime de trebușoare de-ale fotbalului. Către sfîrșitul timpului de antrenament se apucaseră cu toții de tras la poartă, treabă pe care — evident — o făceau cu mult mai multă plăcere. Și nu subliniez acest lucru întîmplător ci pentru că plăcerea este cel mai stabil fundament al pregătirii! Și așa fiind, cu atît mai paradoxală apare tocmai lipsa de eficacitate...

Intrase în joc și Bazil Marian, pe atunci unul dintre antrenorii lotului „B”. Trăgeau toți, trăgea și el (încă formidabil!), „bombele” se succedau fără oprire iar portarul nu mai prididea cu gcosul mingiilor din plasă. „Bine, nea Cibi, am zis, unde sînt suturile astea în timpul meciurilor de campionat, internaționale?” A zîmbit: „Mă băiatule, în materie de forță a suturilor, Pușkas, Kocsis, Hidegkuti, cine vrei tu, pot să se ascundă în fața lui Nae Georgescu sau Bazil și încă mulți alți atacanți români. Diferența este că oamenii ăștia (i-a mai pomenit pe Sindelar, Ierusalem și alți mari „foști”) știu să protejeze balonul în momentul sutului și prin asta să aducă piciorul și corpul în cea mai favorabilă poziție care — biomecanic — concentrează toată forța în „clipa sutului...”. Mi-am amintit de toți, dar mi-am amintit și de marii noștri Baratkî, Bindea, Bogdan, Dobay, Ploieșteanu și, mai încoace, Petschovski și alți mulți care foloseau cu știință un element de tehnică, azi aproape uitat în fotbalul românesc: protejarea balonului prin înclinarea corpului către adversar. Lupta cu umărul e regulamentară, nu e fault, așa cum chiar unii arbitri de la noi o nesocotesc și o

fluieră. Împingerea cu mina reduce propria capacitate de echilibru și este fault. Împingerea cu soldul modifică poziția normală de înaintare și de sut și este fault. Singură împingerea cu umărul este eficientă, ține adversarul la distanță și nu este fault sau obstrucție (dacă, bineînțeles, ai mîngea la picior), aduce corpul în poziție favorabilă și apără picioarele de „controlul” adversarului... „De ce, nea Cibi, nu faceți asta?” „Crezi că n-am făcut-o?” a venit răspunsul. „Dar asta cere un volum mare de muncă, pînă la automatizare. Iar fotbalistii, în majoritate, nu sînt dornici să se perfecționeze, preferă ca atunci cînd adversarul aplică el împingerea cu umărul, să se dea la o parte, să pună mîinile în solduri sau să se trîntească, așteptînd fluierul necuvenit al arbitrului pentru un fault imaginar. Se-uită că arbitrii străini nu fluieră. Și așa se pierd baloanele și pozițiile de sut, așa se trage slab și prost plasat, așa se pierd meciurile...”

Iată deci un procedeu de maximă eficiență, uitat. În schimb am văzut fotbaliști „protejînd” balonul prin împingerea înapoi a... părții posterioare într-un gest, dacă nu penibil, dizgrațios, în cel mai bun caz... feminin. Iată deci o uriașă lipsă a fotbalistilor noștri. Poate — sigur! — nu numai ai noștri, dar pe mine nu mă încălzește faptul că o mai au și cel din... Malta”.

Stimate Stelian Ionescu, în fotbalul nostru, mulți antrenori pun accentul pe fortificarea trenului inferior, considerat singurul angajat în joc, lăsînd la o parte consolidarea trenului superior deși ea este la fel de importantă fie chiar, și numai pentru echilibrul biologic și fiziologic, pentru... estetică, pentru ideea de sport, de sportiv! Fără forța centurilor abdominală și scapulară, fotbalistul cedează în lupta corp la corp (regulamentară) mai ales în zona în care aceea devine mai tranșantă, ceea a sutului la poartă. Cînd se poate rezolva această problemă a pregătirii? În ore multe, în cît mai multe ore de antrenament specific, zilnic, fără rabat, fără crutare. Ca și sutul la poartă, el însuși (despre care toată lumea vorbește), exersat la infinit, din toate pozițiile și unghiurile, în cele mai aspre condiții de „supraveghere” a adversarului. Chiar în situația de fault! Pentru că — nu ne-am convins încă? — nici un arbitru internațional nu se „înduioșează” de neputința nimănui! Dar unii antrenori ocolesc acest aspect al pregătirii, fiindcă — ei înșiși! — nu au răbdarea și... timpul să o facă, uitînd că în sport nimic nu se învață odată pentru totdeauna ci totul trebuie repetat și cimentat zilnic.

CRISTIAN ȚOPESCU ■

Printre alte aforisme reușite, un scriitor român se referea recent și la „treptele binelui”, punctîndu-le sistematic, concret, în felul următor: a. Cine face bine cînd se ivește prilejul și se bucură că l-a făcut, este un om întreg; b. Cine face binele și este mai mulțumit el, care l-a făcut, decît cel care l-a primit, este un om și jumătate; c. Cine refuză binele ce i se solicită, deși este în puterea lui să-l facă, și se bucură de nemulțumirea celui refuzat, este un om mic sau chiar un „da de nimic”.

Marțian se situa la cea mai înaltă treaptă a binelui, expusă mai sus la punctul secund. Fața-i devenea luminoasă, ochii-i scînteiau de fericire cînd reușea să dea un ajutor cît de mic cuiva. Și asemenea ocazii se iveau destul de des, binele făcut îi asigura o la fel de bună dispoziție pentru toată ziua. Într-o familie a fierarului, soția și cei trei fii ai lui, flăcăi de înșurat, erau la fel. Se bucurau ca niște copii atunci cînd îi se oferea prilejul de a da o mînă de ajutor cuiva. Așa că, atunci cînd Alexandru îl ruga pe fierar să-i permită să gareză mașina în șura lui, spațioasă, curată, acesta se învoi numaidecît. „Cum să nu, Sandule, nu mă deranjează cu nimic, poți să-ți aduci „motorul” imediat. Culoarea galbenă ca lămiia a mașinii tale abia mai înveselește peisajul curții mele, destul de trist pe timp de iarnă”. Nici cînd diversi amici,

rude ale lui Alexandru intrau în curte și, fără măcar să dea binețe, porneau mașina și plecau cu ea, Marțian nu se supăra. „Dacă au cheile mașinii e clar că au și acordul lui Alexandru.” Solicitanții erau însă mulți și gospodarul nu putea să le țină socoteala. Îi ajunseră la urechi unele vorbe. Cică prietenul lui ar da împrumut mașina pe bani, un fel de „RENT A CAR”, cum se zice în limba turistic. Marțian, deși îi

rarul, deși calm, echilibrat în toate împrejurările, rămase puțin surprins. „Sper că nu mă bănuiești pe mine, pe Ioana sau pe feciorii mei?” răspunse el ironic. „Nu, de voi știu sigur, dar tu trebuie să fii la curent, doar cineva dintre voi e tot timpul acasă”. Fierarul începe să reflecteze. Ce să-i răspundă omului? Dacă e să-l dea o replică, după cum merită, ar ști el ce să-i zică. Dar nu, înăbușîndu-și resentimentele, se stă-

drul? „Invită-l să-și scoată mașina de la noi și cu asta basta” ar fi fost concluzia altora, dar familia lui Marțian își spargea capul să descifreze cum arăta cînd a ieșit și mai ales în ce stare a intrat automobilul lui Alexandru în ogradă. S-au culcat cu toții amăriți. „Adică, chiar așa, să nu observăm noi o chestiune elementară? Aci doar nu-s parcate sute de mașini. Una și bună o adăpostim”, conchise capul familiei. „E ade-

vădă strănepoata născută de cîteva zile. Puteți să mă ajutați cu ceva detalii?”. „Tovarășe, domnule, noi nu știm nimic, vă implor să ne credeți...”. „Nu vă neliniștiți, lucrurile se vor lămurii pînă la urmă.” Mitrea Dănulescu, de 16 ani, a pătruns în curtea lui Marțian Ionescu, în care unchiul său, Alexandru Dănulescu, își gara mașina Dacia 1300, numărul ..... Neposedînd permis de conducere, fiind sub influența alcoolului și rușind cu viteză excesivă, tinărul a pătruns pe trotuar, accidentînd-o mortal pe Paraschiva Calonfirescu în vîrstă de 80 de ani”. Laconic, înfricoșător de laconic suna raportul oficial cu privire la moartea octogenarei. „Îmi pare rău pentru ce s-a întîmplat, Marțiane. Eu nu i-am dat nici o cheie. A pornit mașina prin contact direct. Iartă-mă pentru necazul pricinuit”. „Ce să te iert, Alexandre, tu n-ai nici o vină. Puștii la speculă bunătatea ta, dar și buna noastră credință”. Suflétul lui Marțian a rămas nobil pînă la capăt. Reflexii despre recunoștință: „Flică naturală, dar recunoscută a binelui”. „Mone-dă depreciață și care are totuși curs peste tot”. Ceea ce nu înseamnă că trebuie să încetăm a face bine, pentru că binele e „aur, rar, dar care nu se termină niciodată”. El reprezintă „înțelepciunea și justiția” ne sugerează experiența timpurilor.

VICTOR BEDA ■

Cronica șoselei

Treptele binelui

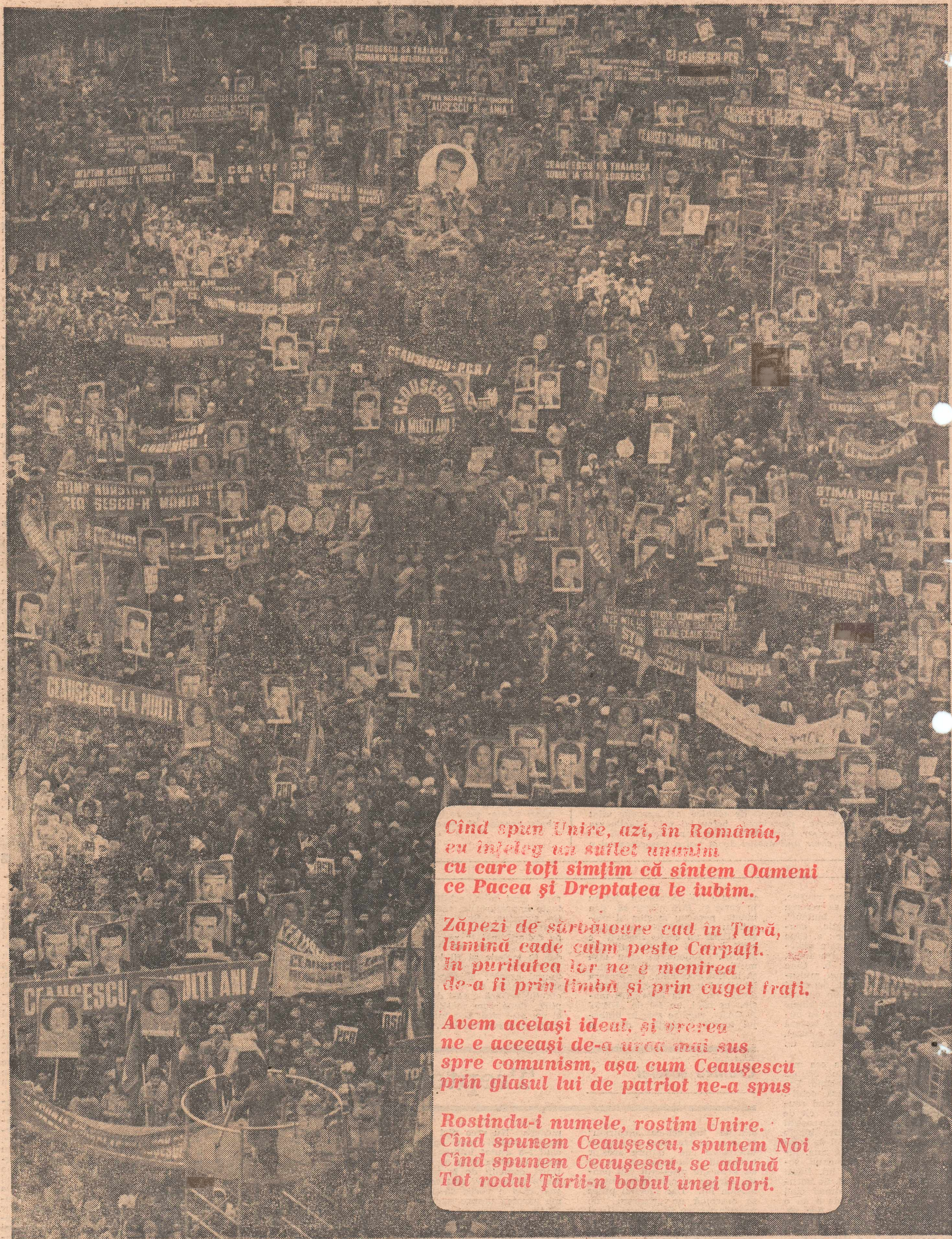
știa pe toți cei ce „închiriau” mașina, nu era omul care să se intereseze de natura acestor tranzacții. Nu-l privea ce și cît primește prietenul său pentru cursule pe care le făceau cu mașina lui. Dar nici nu putea să deschidă un „registru” de poartă pentru toate intrările și ieșirile din curte. Era o zi urîtă, cerul de plumb se prăbușise deasupra satului. Apoi, pentru a pune capac, o negură uricioasă se transformase totul într-un fel de lapte murdar. Nu te vedeai nici la doi pași. Marțian tocmai ieșea pe poartă, cînd Alexandru îi apărui în față. Figura încruntată a acestuia nu prevestea nimic bun. „Marțiane, cine mi-a lovit mașina?” Fie-

pineste. Nu vrea nici să enumere omului toate episoadele cînd l-a ajutat într-un fel sau altul. În ciuda unor opinii contrare, oamenii de la țară, în majoritatea lor, sînt mai gingași cînd e vorba să-și exprime părerea despre semenii lor. „Iartă-mă, dar nu pot să te ajut. Nu știu nimic, căci n-am urmărit nici cine intră, nici cine iese cu mașina ta”. Pe fața lui Alexandru se citește reproșul. Se uită lung spre garajul care adăpostește mașina și se îndreaptă spre primărie, fără măcar a-și lua rămas bun de la fierar. Întors acasă, Marțian începe o adevărată anchetă. „Măi, nevastă, feciorilor, cine o fi bușit gîlbioara lui Alexan-

vărat, mamă, că oamenii buni sînt considerați uneori proști?” o întreabă pe Ioana, a doua zi după întîmplare, mezinul familiei. „Ce-ți veni și cu timpenia asta?”. Nevasta fierarului nu voia să abdice de la crezul lor, al familiei. „Ajută și nu pune condiții pentru binele făcut”. Ca într-o piesă polițistă ce se apropie de suspans, în ziua următoare cineva în uniformă bătu la ușă. „Alexandru își ține Dacia lui galbenă la dumneavoastră?”. „Da”, răspunse Ioana cu un ușor tremur în glas. „Astă noapte mașina lui a omorît-o pe tușa Paraschiva, o știți, bătrîna care abia mai vede. Se întorcea de la nepoată-sa, Felicia. S-a dus să-și

București, ianuarie 1988: o mare de inimi bătând ca o inimă

*Cînd spun Unire, azi, în România,
eu înțeleg un suflet unanim
cu care toți simțim că sîntem Oameni
ce Pacea și Dreptatea le iubim.*

*Zăpezi de sărbătoare cad în Țară,
lamină cade culm peste Carpați.
În puritatea lor ne e menirea
de-a fi prin limbă și prin cuget frați.*

*Avem același ideal, și vrerea
ne e aceeași de-a urca mai sus
spre comunism, așa cum Ceaușescu
prin glasul lui de patriot ne-a spus*

*Rostindu-i numele, rostim Unire.
Cînd spunem Ceaușescu, spunem Noi
Cînd spunem Ceaușescu, se adună
Tot rodul Țării-n bobul unei flori.*

Flacăra, Redacția : București, Piața Scintei 1, căsuța poștală 3312, cod 71341. Telefoane : 17 60 10 ; 17 50 20, Interioare : Actualitatea politică : 25 60 ; Publiciști-comentatori : 25 60 ; Reportaj economie : 17 00 ; Știință : 21 28 ; Cultură-învățămînt : 14 57 ; Probleme moral-cetățenești : 14 53 ; Sport : 17 00 ; Scriitori-audiențe : 25 42 ; Foto : 25 28 ; Secretariat de redacție : 21 23 ; Secretariat redactor șef : 20 02. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Scintei”. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA” - sectorul export-import presă P.O. Box 12-201, telex 10 876, prsfir București, Calea Griviței nr. 64-66.